

Handelingen 17- 18- 19- 20- 21
- **22- 23- 24- 25- 26**

VLAAMSE RAAD

1985-1986

Vergaderingen van juni 1986

BELANGENCONFLICT VOORSTEL VAN DECREET CCF OMBUDSMAN
BELANGENCONFLICT VOORSTEL VAN DECREET CCF TAALGEBRUIK
GEVOLGEN PINKSTERPLAN op BELEID VLAAMSE GEMEENSCHAP
HUISVUILPROBLEMATIEK VLAAMS-BRABANT
ERKENNING WESTHOEK ALS PRIORITAIR GEBIED ESF
TV-BIJDRAGE BETREFFENDE KERNENERGIE
WERKING EN FINANCIERING VZW VL-ANDERS
OPHEFFING BESCHERMING PLATEAU VAN KASTERT TE RIEMST
BRT-UITZENDINGEN EN BESPARIINGSPLAN NATIONALE REGERING
TERBESCHIKKINGSTELLING KABINETSMEDEWERKERS DOOR PARTICULIERE
INSTELLINGEN
MEDIARAAD
MIDDELENBEGROTING 1986
UITGAVENBEGROTING 1986
PROBLEMATIEK STORT BOCKX TE BEERSE
STOPZETTING SUBSIDIERING VZW ALFABETISERING VLAANDEREN
COMMISSIE VAN ONDERZOEK OPERA VOOR VLAANDEREN
WERKINGSBEGROTING RAAD
BEGROTINGSTABELLEN

Inhoud

Nr. 17 **Donderdag 5 juni 1986**

Berichten van verhindering, blz. 459

Begrotingsstuk

Indiening en verwijzing, blz. 459

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 459

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 459

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 460

Moties

Indiening, blz. 460

Verslagen

Indiening, blz. 460

Arrest van het Arbitragehof

Indiening, blz. 460

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 460

Motie voorgesteld door de heren G. Verhaegen, J. Van Elewycyk, A. Denys en H. Schiltz betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française ingediend voorstel van decreet „visant à créer un ombudsman médiateur pour la protection des droits et de la défense des intérêts légitimes des habitants francophones de la région flamande, plus spécialement dans la périphérie bruxelloise et dans les communes de la frontière linguistique”, Stuk CCF 27 (1985-1986) - N° 1 - 146 (1985-1986) - Nr. 1

Bespreking, blz. 460

Spreker : de heer L. Dierickx

Hoofdelijke stemming, blz. 461

Motie voorgesteld door de heren G. Verhaegen, J. Van Elewycyk, A. Denys en H. Schiltz betreffende een belangenconflict naar aanleiding van het bij de Conseil de la Communauté française ingediend voorstel van decreet „régulant l'emploi des langues pour les mandataires publics dans la région de langue française et portant application du Pacte international relatif aux droits civils et politiques fait à New York en ce qui concerne la protection contre toute discrimination linguistique à l'égard de la langue française, de sa diffusion, de son usage notamment par rapport à la liberté de choix du corps électoral et assurant aux minorités culturelles francophones la protection des droits culturels et linguistiques garantis par la convention”, Stuk CCF 41 (1985-1986) - N° 1 - 147 (1985-1986) - Nr. 1

Bespreking, blz. 462

Hoofdelijke stemming, blz. 463

Motie van orde

Agenda, blz. 463

Sprekers : de heer J. Van Elewycyk, Minister G. Geens

Regeling van de werkzaamheden, blz. 464

Nr. 18 **Maandag 16 juni 1986**

Berichten van verhindering, blz. 465

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 465

Verslagen

Indiening, blz. 465

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 465

Rouwhulde, blz. 465

Voorstel van resolutie van de heer N. De Batselier c.s. betreffende de gevolgen van het Pinksterplan van de Regering-Martens VI op het beleid van de Vlaamse Gemeenschap - 143 (1985-1986) - Nr. 1

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Interpellatie van de heer H. Schiltz tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over de procedure gevolgd door de centrale Regering bij de opstelling van het zogenaamde Pinksterplan en de gevolgen van de door de centrale Regering hierbij genomen beslissingen voor de financiële toekomst van de Vlaamse Gemeenschap en voor de begroting 1986 en volgende

Bespreking, blz. 466

Sprekers : de heren N. De Batselier, H. Schiltz, Minister G. Geens, de heren J. Van Elewycyk, E. Gryp, A. Denys, G. Verhaegen

Dringende vraag (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer P. Peeters tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de dreigende en onaanvaardbare plannen tot vestiging van een centraal stort voor het huisvuil van alle gemeenten van Vlaams-Brabant in het bos van Aa te Zemst en over de dringende noodzaak een definitieve en voor het leefmilieu aanvaardbare oplossing uit te werken voor het huisvuilprobleem in Vlaams-Brabant, blz. 479

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer M. Decoster tot de heer P. Deprez, Gemeenschapsminister van Externe Betrekkingen, over de erkenning van de Westhoek als prioritair gebied in het kader van de tewerkstellingsinitiatieven van het Europees Sociaal Fonds, blz. 479

Vraag van de heer J. Gabriëls tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de TV-bijdrage betreffende kernenergie in de Terloops-uitzending op 17 mei jongstleden, blz. 480

Vraag van de heer W. Seeuws tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de werking en financiering van de VZW VI-Anders, blz. 481

Vraag van de heer J. Gabriëls tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de eventuele opheffing van de bescherming van het plateau van Kastert te Riemst, blz. 481

Vraag van de heer F. Vandenbroucke tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid, over het verlenen van de auspiciën van de Vlaamse Executieve aan een non-profit beurs georganiseerd door de VZW VI-Anders en de implicaties hiervan, blz. 482

Vraag van de heer J. Van Elewycyk tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de BRT-uitzendingen en het besparingsplan van de Regering, blz. 482

Vraag van de heer L. Vanvelthoven tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van Economie en Werkgelegenheid? en de heer J. Pede, Gemeenschapsminister van Binnenlandse Aangelegenheden en Ruimtelijke Ordening, over kabinetsmedewerkers op willige basis ter beschikking gesteld door particuliere instellingen, blz. 483

Vraag van mevrouw M. Vogels tot mevrouw R. Steyaert, Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnzorg, over mogelijke steun aan de beurs VI-Anders, blz. 484

Dringende vraag (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer J. Van Elewycyk tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over de Mediarad, blz. 485

Regeling van de werkzaamheden, blz. 485

Nr. 19 **Dinsdag 17 juni 1986**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 487

Motie van orde

Agenda, blz. 487

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986 - 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata) - 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)
Interpellatie van de heer J. Sleenckx tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de problemen rond het stort Bockx te Beerse (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie leefmilieu)

Interpellatie van de heer V. Van Eetvelt tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het stopzetten van de subsidiëring van de VZW Alfabetisering Vlaanderen (Toegevoegd aan de begrotingsmaterie cultuur)

Algemene bespreking, blz. 487
Sprekers : Minister L. Waltniel, de heer F. Vermeiren, verslaggever

Regeling van de werkzaamheden, blz. 494

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 495
Sprekers : de heren J. Dupré, J. Van Elewycq, H. Schiltz

Regeling van de werkzaamheden, blz. 507

Nr. 20 **Dinsdag 17 juni 1986**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 509

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)

- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 509

Sprekers : de heer A. Denys, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heer P. Tant, Minister L. Waltniel, de heren J. Van Elewycq, H. Schiltz

Leefmilieu, blz. 523

Toegevoegde interpellatie van de heer J. Sleenckx tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de problemen rond het stort Bockx te Beerse

Sprekers : de heren F. Cauwenberghs, verslaggever, L. Vanvelthoven

Regeling van de werkzaamheden, blz. 526

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellaties (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking, (Voortzetting)

Leefmilieu (Voortzetting), blz. 527

Toegevoegde interpellatie van de heer J. Sleenckx tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Leefmilieu, over de problemen rond het stort Bockx te Beerse

Sprekers : de heren J. Bosmans, M. Capoen, E. Gryp, mevrouw O. Lefeber, de heren F. Vermeiren, O. Meyntjens, W. Van Durme, A. Geens, J. Sleenckx, Minister J. Lenssens

Binnenlandse aangelegenheden, blz. 548

Sprekers : de heren A. Vangronsveld, verslaggever, G. Temmerman, G. Cardoen, J. Desseyn, J. Bosmans, H. De Loor, E. Vankensbilck, Minister J. Pedé

Stadsvernieuwing, blz. 564

Sprekers : de heren J. Leclercq, J. De Roo, W. Van Durme, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heer O. Meyntjens, Minister J. Pedé

Regeling van de werkzaamheden, blz. 575

Nr. 21

Woensdag 18 juni 1986
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 577

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Ruimtelijke Ordening
Natuurbehoud en Groenvoorziening
Landinrichting en Waterbeheersing, blz. 577

Sprekers : de heren V. Van Eetvelt, verslaggever, J. Leclercq, J. De Seranno, J. Sauwens, M. Van houtte, mevrouwen M. Vogels, T. Merckx-Van Goye

Regeling van de werkzaamheden, blz. 598

Nr. 22

Woensdag 18 juni 1986
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 599

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 7 (1985-1986) - Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
- 6 (1985-1986) - Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
- 8 (1985-1986) - Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Ruimtelijke Ordening
Natuurbehoud en Groenvoorziening
Landinrichting en Waterbeheersing
(Voortzetting), blz. 599

Sprekers : Minister J. Pedé, Minister J. Lenssens, Minister P. Deprez

Motie van Orde

Stand van zaken, blz. 607
Spreker : de heer H. Schiltz

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Economie, Tewerkstelling en Energie, blz. 608
Spreker : de heer C. Moors, verslaggever

Motie van Orde

Stand van Zaken, blz. 609
Sprekers : de heer H. Schiltz, Minister G. Geens, de heer J. Van Elewycck

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Economie, Tewerkstelling en Energie (Voortzetting), blz. 611
Sprekers : de heren N. De Batselier, W. Cortois, W. Desaeyere, M. Didden, mevrouw M. Vogels, de heren F. Vandebroucke, J. Laverge, E. Van Rompuy, A. Geens, mevrouw L. Detiege

Motie van Orde

Stand van zaken, blz. 629
Spreker : de heer J. Van Elewycck

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)

— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Economie, Tewerkstelling en Energie (Voortzetting), blz. 629
Sprekers : Minister G. Geens, de heren N. De Batselier, A. Denys

Huisvesting, blz. 634

Sprekers : de heren H. De Loor, C. Marchand (verslaggever), W. Taelman, O. Meyntjens, W. Van Durme, J. Van Elewycck, J. De Seranno, J.-P. Pillaert, Minister P. Akkermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 651

Nr. 23 **Donderdag 19 juni 1986**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 653

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Welzijn, Gezondheid, blz. 653

Sprekers : mevrouw C. Boeraeve-Derycke, verslaggever, de heren M. Vandenhove, A. Diegenant, L. Vanhorenbeek, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heren L. Dhoore, P. De Weirdt, mevrouwen C. Smitt, N. Maes, M. Vogels en de heer L. Hancké

Regeling van de werkzaamheden, blz. 673

Nr. 24 **Donderdag 19 juni 1986**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 675

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Toegevoegde interpellatie (R.v.O. art. 67,9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

Welzijn en Gezondheid (Voortzetting), blz. 675

*Sprekers : de heren R. Vannieuwenhuyze, J. Valkeniers, E. De Groot, Minister R. Steyaert, Minister J. Lenssens, de heer L. Hancké

Onderwijs en Vorming, blz. 695

Sprekers : de heren F. Piot, verslaggever, A. Laridon, C. Moors, H. Coveliers, E. Vandersmissen, mevrouw M. Van Puymbroeck, de heer P. Breyne, mevrouw N. Maes, de heer A. Diegenant, Minister T. Kelchtermans

Buitenlandse en Externe Aangelegenheden, blz. 716

Sprekers : de heren L. Lenaerts, namens de heer A. Steverlyncx, verslaggever, E. Derycke, M. Decoster, F. Baert, H. Suykerbuyk, Minister P. Deprez

Regeling van de werkzaamheden, blz. 730

Nr. 25 **Vrijdag 20 juni 1986**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 731

Voorstel van decreet

Intrekking, blz. 73 1

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Algemene bespreking (Voortzetting)

Cultuur, Media, Sport, blz. 731

Toegevoegde interpellatie van de heer V. Van Eetvelt tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het stopzetten van de subsidiëring van de VZW Alfabetisering Vlaanderen

Sprekers : de heren F. Bosmans, verslaggever, W. Seeuws, M. Desutter, A. De Beul, mevrouwen A. Neyts-Uytbroeck, M. Van Puymbroeck, de heren M. Galle, P. Breyne, mevrouw N. Maes

Regeling van de werkzaamheden, blz. 754

Nr. 26 **Vrijdag 20 juni 1986**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 755

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Algemene bespreking (Voortzetting)

Cultuur (Voortzetting), blz. 755

Toegevoegde interpellatie van de heer V. Van Eetvelt tot de heer P. Dewael, Gemeenschapsminister van Cultuur, over het stopzetten van de subsidiëring van de VZW Alfabetisering Vlaanderen

Sprekers : de heren J. Vandermarliere, J. Van Elewycck, W. Van Durme, J. Devolder, G. Moens, W. Luyten, L. Hancké

Media, blz. 765

Sprekers : de heren J. Bosmans, verslaggever, H. Van Rompaey, L. Van den Bossche, H. Coveliers, J. Van Elewycck, W. Van Durme

Sport, blz. 774

Sprekers : de heren F. Cauwenberghs, verslaggever, M. Colla, F. Van Steenkiste, A. Diegenant, O. Van den Broeck, P. De Weirdt, V. Van Eetvelt, mevrouwen N. Maes, M. Van Puymbroeck, Minister P. Dewael, de heren J. Van Elewycck, W. Luyten

Ontwerp van decreet houdende de middenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986
— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 796

Hoofdelijke stemming, blz. 796

Sprekers : de heren H. Schiltz, G. Verhaegen

Ontwerp van decreet houdende de begro-

ting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986

— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

Artikelsgewijze bespreking, blz. 798

Sprekers : de heer J. Van Elewycck, Minister L. Waltiel, de heren H. Schiltz, H. Suykerbuyk, P. Tant, H. Coveliers

Hoofdelijke stemming, blz. 821

Sprekers : de heren J. Van Elewycck, H. Schiltz, A. Denys

Commissie van Onderzoek over de Opera voor Vlaanderen

Benoeming van de leden, blz. 824

Werkingsbegroting van de Raad

Beraadslaging en stemming, blz. 824

Spreker : mevrouw C. Smitt, verslaggever

Regeling van de werkzaamheden, blz. 825

Bijlagen

Begrotingstabellen, blz. 827

VOORZITTER : de heer F. Grootjans
– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. De Bremaeker, P. Van Der Niepen ; gezondheidsredenen.

J. Chabert, T. Declercq, A. Steverlyncx ; buitenslands.

P. Chevalier, G. Moens, K. Van Miert, M. Van Puymbroeck, F. Willockx ; ambtsverplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986

– 6 (19851986) – Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)

– 7 (19851986) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986

– 6 (19851986) – Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)

– 8 (19851986) – Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

TOEGEVOEGDE INTERPELLATIE (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

RUIMTELIJKE ORDENING
NATUURBEHOUD EN GROEN-
VOORZIENING
LANDINRICHTING EN WATER-
BEHEERSING (Voortzetting)

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van het begrotingsdebat.

Minister Pede heeft het woord.

Minister J. Pede (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, vooraf wens ik de verslaggever, de heer Van Eetvelt, te danken voor het volledige verslag dat hij heeft opgemaakt en dat de getrouwe weergave is van de punten die in de Commissie werden besproken. Ik wil ook zeggen dat het wel iets moeilijk zal zijn een antwoord te verstrekken aan al diegenen die het woord hebben gevoerd. Inderdaad, wij hebben deze voormiddag drie verschillende materies tegelijkertijd behandeld die tot de bevoegdheid van drie Gemeenschapsministers behoren. Het is niet altijd gemakkelijk daarin een zekere ordening terug te vinden. Ik zal dus trachten in meer algemene bewoordingen te antwoorden, in de hoop dat ik daarbij niemand zal vergeten en ook geen vragen onbeantwoord zal laten.

Een eerste punt betreft de aanpassing of de wijziging van de wet op de stedenbouw. Ik meen dat alle fracties wensen dat de discussie over de wetswijziging zou worden aangevat. Ik heb altijd gesteld dat de wet van 29 maart

1962 met de aanvullingen van december 1970 en later een zeer goede wet is maar dat de praktijk heeft uitgewezen dat er toch verschillende knelpunten zijn gerezen en dat wij moeten trachten de bestaande knelpunten een goede oplossing te geven. In een tweede punt moet ik zeggen dat de gewestplannen in se voor mij goed zijn. Zoals het echter in de Commissie werd gezegd en zoals het in het verslag is te lezen, is het duidelijk dat de gewestplannen zijn opgemaakt op basis van prognoses die dateren van 20 jaar geleden. Het is dus onvermijdelijk dat verschillende van deze prognoses niet zijn uitgekomen. Het gevolg hiervan is dat de gewestplannen – sommigen hebben dit woord gebruikt – te statisch zijn, dus te weinig dynamiek vertonen en dat men deze eventueel moet kunnen aanpassen omwille van een versoepelingsprocedure.

Wanneer ik gesproken heb over een versoepelingsprocedure, dan is dat vooral met de idee dat wij met de planschadegevallen worden geconfronteerd. Ik zal daarop straks in detail terugkomen. Eén van de mogelijkheden is de plannen voor herziening vatbaar te verklaren. Dit moet ons toelaten aan zeer zware betalingen te ontsnappen.

Ik opteer voor een aanpassing of een wijziging van de wet op de stedenbouw op basis van erkende knelpunten. Ik wens geen totaal nieuwe visie uitgedrukt te zien in een soort van maxi-decreet. Het is trouwens altijd zeer gevaarlijk te spreken van een mini- of een maxi-decreet. Wanneer men echter start met de idee een mini-decreet op te maken is het mogelijk dat men zoveel zaken moet wijzigen dat het als

Pede

een maxi-decreet zou kunnen worden geïnterpreteerd. Onder dat voorbehoud kan ik bevestigen dat ik eerder voor een mini-decreet ben.

Een werkgroep is bezig de knelpunten te inventariseren en de evaluaties op te maken. Er werden verschillende instanties geraadpleegd en wij hebben hen gevraagd ons hun zienswijze kenbaar te maken, want zij worden nu al zoveel jaren geconfronteerd, en met de wet, en met de problemen die zich stellen op het gebied van de aanpassing van de gewestplannen.

U hebt de meeste principes die ik in de aan te passen wet wens in te bouwen geciteerd. De discussie over de aan te passen wet zal ons toelaten bruikbare en nuttige ideeën en gegevens uit de reeds voorliggende maxi-decreten te halen.

Ik richt mij thans tot de heer Leclercq. Ik kan mij grotendeels aansluiten, zoals trouwens ook bij anderen, bij wat hij heeft gezegd. Hij heeft gezegd dat wij de voorkeur zouden moeten geven aan de verkozen organen ten opzichte van de ambtenaren. Ik ben het daar volkomen mee eens. Wij moeten alleen nagaan hoe dat in deze wet kan worden gerealiseerd.

Mijnheer Leclercq, met sommige van uw visies kan ik natuurlijk niet akkoord gaan, ondermeer daar waar u voorstelt van het eigendomsrecht een sociaal recht te maken. Ik veronderstel dat u dat wel zal aanvaarden, zoals ik aanvaard dat u er een andere opinie over heeft. Eén zaak is zeker : de versoepeling van de procedure voor de wijziging van de plannen mag niet leiden tot rechtsonzekerheid. We zullen dus een zeer voorzichtige procedure moeten inbouwen. Versoepeling wil niet zeggen dat alles gelijktijdig kan worden geliberaliseerd. Dat is trouwens niet mijn bedoeling op het vlak van de gewestplannen. Versoepeling wil wel zeggen dat de stroeve procedure zou worden vereenvoudigd.

De heer J. De Seranno : Die stroeve procedure geldt in feite op dit ogenblik vooral bij de bouwvoorvragen.

Minister J. Pede : Ik heb het niet alleen over de gewestplannen maar over

de wet op de stedenbouw en ruimtelijke ordening in het algemeen. Trouwens heb ik in de Commissie het geval aangehaald van de gemachtigde ambtenaar die in ieder stadium bemiddelt. Ik vind dat geen gelukkige oplossing. Ook bij een rechtsgeding komt men niet telkens voor dezelfde ambtenaar van het openbaar ministerie te staan. Er bestaan hieromtrent heel wat voorbeelden maar ik meen dat wij ons op dit ogenblik daarover nog niet hoeven uit te spreken.

De heer J. De Seranno : Daarover zijn we het eens.

Minister J. Pede : Ik neem mij voor een ontwerp van decreet uit te werken, waaraan ik zeer graag uw voorstel van decreet zal koppelen, mijnheer Leclercq.

Trouwens, wanneer het een ontwerp van decreet is dat wijzigingen bevat, dan vind ik het nuttig dit voor te leggen aan het advies van de Raad van State. Voor dergelijke zaken zal ik zeker geen hoogdringendheid inroepen. Na het advies van de Raad van State te hebben ingewonnen kunnen we die zaak samen behandelen en nagaan welke de beste oplossing is. Er is hier volgens mij geen politiek aspect aan verbonden. Het gaat er eerder om ons administratief recht te verbeteren, ook ten opzichte van de burger en hem tegelijkertijd meer rechtszekerheid te geven en vertrouwen in ons administratief recht.

Er was veel sprake over de golfterreinen, waarover ik u mijn visie zal geven. In de mate dat de aanleg van een golfterrein geen aanleiding geeft tot ontbossing of aanzienlijke wijziging van het reliëf van de bodem is er geen bouwtoelating vereist. In dergelijke gevallen hoeft het bestuur zich niet te bemoeien met de aanleg van golfterreinen, aanleg die in feite kan worden beschouwd als de aanleg van een park. Van alle planologische bestemmingen die men zich kan inbeelden is de aanleg van een golfterrein de minst „milieuvriendelijk”. Overigens laat de aanleg van een golfterrein een onmiddellijke reconversie naar landbouwland toe.

Enkele leden, waaronder de heer Sauvens, hebben specifieke vragen ge-

steld in verband met de golfterreinen. Een precieze vraag luidde : wie heeft een studie doen opmaken over de lokalisatie van golfterreinen in Vlaanderen ? Daarop kan ik u antwoorden dat dit door mijn voorganger werd gevraagd aan de Administratie van Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu en was bedoeld als een interne studie ten behoeve van het kabinet. Die studie werd inderdaad in de kranten gepubliceerd. Ik heb navraag gedaan bij AROL ten einde te vernemen wie hiertoe opdracht heeft gegeven.

Dienaangaande heb ik nog geen antwoord gekregen. Ik was bij de uitvoering noch bij de publicatie betrokken. Wel heb ik thans een actualisatie van deze studie gevraagd, omdat ik bemerkte heb dat men bijvoorbeeld een golfterrein voorzag op het vliegveld van Sint-Denijs-Westrem in het Gentse – een streek die ik bijzonder goed ken – waar men nu voor Flanders' Expo aan het bouwen is. Ook had men een golfterrein voorzien op het vliegveld in Lochristie waar men nu plannen heeft opgemaakt voor het bouwen van een crematorium. Ik kan mij moeilijk inbeelden dat men op het dak van Flanders' Expo of op het dak van een crematorium een golfterrein zal aanleggen. De studie moet dus geactualiseerd worden.

De heer A. Van Nevel : In Lochristie kan men de twee naast elkaar bouwen.

Minister J. Pede : Dat is mogelijk, maar ik ben niet gebonden door datgene wat in de pers verschenen is, ook mijn voorganger niet. Hij heeft eenvoudig een studie gevraagd. Ik weet niet door wie dit aan de pers werd medegedeeld. Iedereen vraagt zich af wat er gebeurt en niemand weet van iets. Ik heb navraag gedaan, maar heb nog geen antwoord gekregen.

De TGV is ook een probleem dat heel veel mensen interesseert en mij in ieder geval. Op 13 februari 1986 werd mij door de Minister van Verkeerswezen, de heer De Croo, net als aan andere leden van de nationale en de Gemeenschapsregering en de leden van de parlementaire Commissie voor de infrastructuur, ter informatie een documentatiemap overgemaakt – sommigen onder u zullen hiervan wel op de hoogte zijn – een nota die ter be-

Pede

spreking werd voorgelegd aan een driedelige internationale werkgroep, het overzicht van de besluiten van bovenvermelde ministeriële bijeenkomst en het goedgekeurd gemeenschappelijk perscommuniqué. Op dit ogenblik heeft er één informatieve vergadering plaatsgevonden op 12 juni 1986, dus verleden week. Daar werd medegedeeld dat men nog nergens staat. Er is gebleken dat de NMBS een kosten-batenanalyse aan het opmaken is om na te gaan of dit haalbaar is. In ieder geval kan ik zeggen dat ik aan de Minister van Verkeerswezen reeds heb medegedeeld dat wij in eerste instantie moeten geraadpleegd worden. Ook moet mijn collega Lenssens geconsulteerd worden wat het natuurbehoud betreft. Wij moeten een vergunning afgeven. Op dit ogenblik schijnt er niet eens een plan te bestaan. Verschillende mogelijkheden worden blijkbaar onder ogen genomen. Naar mijn gevoelen zal de kosten-batenanalyse toch eerder aan de negatieve kant liggen. Toch heb ik aan de Minister van Verkeerswezen laten weten dat er weinig kans bestaat dat men het daarmee eens zou zijn en dat er vrij veel tegenwind voor een dergelijk project zou komen. Na de bemerkingen die ik zojuist heb gehoord zal ik dit eerstdaags opnieuw bevestigen.

In verband met het mini-decreet werden ook vragen gesteld over de stand van zaken dienaangaande.

Zoals u weet bevat het mini-decreet van 28 juni 1984 twee grote luiken, met name het vergunningsplichtig maken van gebruikswijzigingen van vergunde bestaande gebouwen en het versoepelen van de uitbreidingsregel van artikel 21 van het koninklijk besluit van 28 december 1972. Daarin wordt bepaald dat er maximum 30 meter van het bestaande gebouw mag worden bijgebouwd of mag uitgebreid worden, met een maximum kubieke inhoud van 800 m³ en 200 m². Dat kennen wij allemaal.

Er is nog een uitvoeringsbesluit ter discussie, waarin de Vlaamse Executieve zal bepalen binnen welke gebieden van de gewestplannen de afwijkingen niet of slechts gedeeltelijk

kunnen worden toegepast. Een werkgroep werd met de redactie van een nieuw ontwerp belast conform aan de opmerkingen van de Raad van State. U weet dat wij ter zake een advies met opmerkingen hebben gekregen.

Op 9 mei 1986 heb ik aan de administratie AROL gevraagd een evaluatie te maken van de toepassing van het mini-decreet. Ik wacht op deze evaluatie om u beter te kunnen informeren.

Er werden vragen gesteld over de opvullingsregel. In het licht van de vrijwaring van de open ruimte, zoals opgenomen in de beleidsverklaring van de Vlaamse Regering, wordt de opvullingsregel behouden op 70 meter, zoals in de richtlijnen ter zake wordt bepaald.

Ter gelegenheid van de bespreking van dat decreet had men in de Vlaamse Raad voorgesteld en gevraagd die opvullingsregel te verbreden, met name van 70 meter naar 100 meter. De Vlaamse Raad heeft er zich duidelijk over uitgesproken dat 70 meter het maximum was. Dat is dus de regel waaraan men zich moet houden.

Inzake de woonuitbreidingsgebieden bestaat de door mij voorgenomen versoepeling erin de gemeenten te laten oordelen of er voldoende behoeften zijn tot aansnijding van nieuwe gebieden. Ik meen dat de lokale besturen het best geplaatsd zijn daarover te oordelen. De lokale besturen moeten dat bekijken in functie van de problematiek die zich stelt over de herwaarderingsgebieden en onder meer over de stads- en de dorpsvernieuwing. Men moet weten of men tegelijkertijd aan uitbreiding, aan inbreiding en aan stadsherwaardering gaat doen. Ter zake dient een coördinatie tot stand te komen en ik meen dat de lokale overheid het best is geplaatsd daarover te oordelen. Ik heb veel opmerkingen van de lokale besturen ontvangen omdat hen de verplichting werd opgelegd daarover een demografische en sociologische studie te maken. Een dergelijke studie valt erg duur uit en bij de beslissing worden die studies niet altijd gevolgd.

Het structuur- of ruimtelijk beleidsplan voor Vlaanderen bevindt zich

nog in de studiefase. Ik heb nooit gesteld dat de in opdracht van mijn voorganger reeds gemaakte studies, niet mogen worden ingezien. Het zijn evenwel interne studiedocumenten. Ik acht het enkel niet opportuun – dat is wat anders – die studies, die slechts op maximum 50 exemplaren werden gemaakt, te laten herdrukken om ze te verspreiden. De studies die thans worden gemaakt zullen in een grotere oplage worden gedrukt.

Gezien het ruimtelijk beleidsplan voor Vlaanderen onze globale visie moet bevatten sta ik erop dat het tot stand komt na uitgebreid overleg en na voldoende deskundige inbreng uit alle sectoren.

Er werden ook vragen gesteld over het sociaal grondbeleid. Gezien de stads- en dorpsrenovatie vanwege de Vlaamse Executieve alle prioriteit krijgt wordt het ogenblik niet opportuun geacht gelden vrij te maken voor of tegemoetkomingen te doen inzake leningen bij het verwerven van gronden.

Ik wijs erop dat in titel I en II voor het sociaal grondbeleid niets werd voorzien, maar op dit ogenblik hebben wij reeds een reserve van 200 miljoen frank, voorzien in titel IV. Dat geld is dus niet verloren, maar momenteel gebeurt er verder niets mee. Dit zal later misschien nog ter sprake komen.

Wat de planschade betreft werden bedragen kenbaar gemaakt die bij de laatste evaluatie 11,79 miljard frank beliepen.

Het zijn vorderingen die werden ingesteld zowel ten opzichte van de Belgische Staat, de Gemeenschap, het Gewest alsook de lokale besturen. Ik moet zeggen dat deze vorderingen nogal fel overroepen zijn. Vooraleer wij weten of wij moeten betalen moeten wij eerst definitief daartoe zijn veroordeeld. Omdat er zich nog problemen stellen in verband met data dringt de vraag zich op wie zal worden veroordeeld : de Belgische Staat of het Gewest.

Wanneer de veroordeling wordt uitgesproken kunnen wij drie houdingen aannemen :

1. betalen, dat is het eenvoudigst maar

Pede

kost veel geld ;

2. afkopen, dat kost ook geld ;

3. plannen in herziening stellen, in sommige gevallen zal dat mogelijk zijn maar dan dient elk geval afzonderlijk te worden onderzocht om vast te stellen of die plannen werkelijk kunnen worden gewijzigd om zo aan de betaling te ontsnappen.

In bepaalde gevallen zullen wij die plannen niet in herziening kunnen stellen omdat het statuut van de grond zodanig is geëvolueerd dat men die geen ander statuut meer kan geven, ik denk hier aan natuurgebieden. Daar is het uitgesloten dat men zou overgaan tot een inderzettingstelling van de plannen.

Dat is de reden waarom ik bij de wijziging van de wet op de stedenbouw en de ruimtelijke ordening zal voorstellen dat wij op een soepeler wijze zouden kunnen overgaan tot de wijziging van het statuut van gronden.

Ik heb reeds gezegd dat het niet in mijn bedoeling ligt alles op zijn kop te zetten maar wel waar het mogelijk is, omwille van de planschade, en omwille van die gronden waarvan het statuut achterhaald is – trouwens het arrest van de Raad van State gaat ook in die richting – met de BPA's een wijziging aan te brengen aan het gewestplan. Ik ben van oordeel dat wij in die richting moeten kunnen evolueren.

Men heeft ook vragen gesteld aangaande het administratief personeel. De Voorzitter van de Vlaamse Executieve is ter zake bevoegd. Ik heb erop aangedrongen, bij de kaderaanpassing van het Bestuur van de Stedenbouw, méér en gekwalificeerd personeel ter beschikking te stellen.

Door de vereenvoudiging van de procedures in de aan te passen wet kunnen ook hierdoor de dossiers vlugger worden behandeld.

Ik ben er mij van bewust dat er niet alleen problemen bestaan 'voor het hoofdbestuur van Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw. Ook heel wat problemen zijn veroorzaakt door onderbezetting van het personeel, vooral in

de buitendiensten. De bouwaanvragen en de verkavelingsdossiers worden daar zeer langzaam behandeld. Dit geldt vooral voor de stedenbouwkundige attesten. Zo duurt het soms maanden vooraleer het toch zeer eenvoudige attest I wordt afgeleverd, en dan spreek ik nog niet over het stedenbouwkundig attest II dat meer gecompliceerd is. Dat werkt zeer remmend, niet alleen voor de mensen uit die beroepssector maar ook voor de particulieren.

Men heeft ook vragen gesteld over de illegale weekendhuisjes. Ik moet daar niet in detail op antwoorden, want de gegevens staan vermeld in het verslag. Ik heb vermeld dat er nog ongeveer 12.000 weekendhuisjes zijn die moeten worden geregulariseerd of waarvoor een andere oplossing moet worden gevonden. In het verslag staat ook in detail vermeld in hoeverre civielrechtelijke sancties mogelijk zijn.

Aangezien ik waarschijnlijk reeds langer spreek dan de vijftien minuten die mij zijn toegemeten voor mijn antwoord, eindig ik door te verwijzen naar het voorstel dat ik in de Commissie heb gedaan, en waar iedereen zich bij aansloot. Binnenkort, misschien onmiddellijk na het reces, zullen wij in de Commissie een discussie voeren over die illegale gebouwen. Ik zal wachten op deze bijzondere vergadering in de Commissie om deze zaak verder te behandelen en te trachten een beter resultaat te bekomen.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik meen te hebben geantwoord aan de talrijke sprekers in dit debat. Ik hoop dat ik niemand heb vergeten.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey : Mijnheer de Minister, u hebt niet geantwoord op wat ik heb gevraagd.

Minister J. Pede : Dat is juist, mevrouw, u hebt als laatste gesproken. U hebt veel belang gehecht aan de landbouwsector en u hebt gevraagd ervoor te zorgen dat hij niet wordt benadeeld in de gewestplannen. Het ligt niet in mijn bedoeling bepaalde sectoren te bevoordelen ten opzichte van andere sectoren. In de ruimtelijke ordening moet iedereen aan zijn trekken komen. Ik meen niet dat er veel problemen bestaan op het gebied van de

landbouw.

Ik wil hier geen polemiek openen. Ik heb hier weliswaar mijn eigen visie, maar die is op dit ogenblik van ondergeschikt belang. Het zou evenwel nuttig zijn de adviezen, de richtlijnen en de ideeën gegroeid in de EEG betreffende de landbouw eens na te kijken. Ik heb de indruk gekregen dat verschillende mensen hier op een verschillende golflengte zitten wanneer zij over landbouw spreken. Het ware interessant eens een duidelijk antwoord te krijgen van de mensen gespecialiseerd in de landbouwsector of het juist is dat er in bepaalde gebieden meer dan genoeg landbouwgronden zijn. Zelf ben ik ter zake geen specialist. Anderen beweren echter dat er te weinig landbouwgronden zijn. Op die vraag zou ik graag een antwoord krijgen.

Mevrouw T. Merckx-Van Goey : Mijnheer de Minister, ik had gevraagd om in de Vlaamse Raad zeer concreet de globale politiek inzake de infrastructuur voor de sport te coördineren.

Uw collega die bevoegd is voor de sport dringt er zelf op aan dat er zou worden gecoördineerd, en dat op zijn minst een inventaris zou worden gemaakt.

Nu beweert u hier dat het uitsluitend een taak is voor een particulier initiatief om alles te regelen zonder inmenging of bijsturing door de overheid voor ruimtelijke Ordening. Als er geen wijziging van niveau bijkomt is het volgens u zelfs niet nodig om een vergunning aan te vragen voor de aanleg van golfterreinen in landbouwzones.

Zo zal het binnenkort makkelijk worden om op te sommen voor welke dorpen in ons land geen aanvraag werd gedaan voor de aanleg van een golfterrein. Een dergelijke manier van werken druist in tegen een goede ruimtelijke ordening van ons land.

Het opmaken van een inventaris van de behoeften aan sportterreinen, en het opstellen van een globaal beleid overschrijdt de gemeentelijke opdrachten. Nochtans is een globaal beleid hoogst dringend. Ik kan niet aanvragen dat u daar al te lichtzinnig

Merckx-Van Goeij

over gaat.

Minister J. Pede : Mevrouw, als u vindt dat ik er al te lichtzinnig over ga, kan ik daarop antwoorden dat de Minister van Cultuur het had over de sportinfrastructuur en dat ik heb gesproken over recreatiegebieden. Dat is wat anders.

In verband met de golfterreinen — want daarover had u het — ligt het niet in de bedoeling van de Vlaamse Executieve bepaalde terreinen te onteigenen om golfterreinen te kunnen aanleggen. U kunt echter niet beletten dat een particulier die over een voldoende groot terrein beschikt en daaraan geen reliëfwijzigingen moet aanbrengen of aan ontbossing moet doen, wél een golfterrein aanlegt. Tegenover dergelijk geval staan wij machteloos, want daar is geen vergunning voor nodig. Dat is toch duidelijk.

Mevrouw T. Merckx-Van Goeij : Ik weet niet of men daar machteloos tegenover staat. Dat is een politieke keuze. Dat is een vraag naar het beleid toe. Indien golfterreinen in groengebied of landbouwzones worden aangelegd zou ik graag zien dat u daar niet de minste infrastructuur van kantines en dergelijke zal toelaten. Want, ik zie het al gebeuren : eerst zal er een terrein komen en dan zal de dringende noodzaak van bijhorende infrastructuur worden gevoeld, want uiteindelijk is dit een sociaal gebeuren, dat wil ik niet ontkennen. Ik verzet er mij tegen op dat ogenblik voor voldongen feiten te worden gesteld.

De heer V. Peuskens : Dat moet u aan de heer Geens zeggen.

Mevrouw T. Merckx-Van Goeij : Op het ogenblik is Minister Pede verantwoordelijk voor Ruimtelijke Ordening, vandaar dat ik de vraag aan hem heb gesteld.

Minister J. Pede : Mevrouw, u stelt een vraag in verband met de golfterreinen. Wanneer wij wijzigingen zullen voorstellen dan zullen er ongetwijfeld andere knelpunten naar voren komen. Eén van die knelpunten waar u niet kunt naast kijken, is het feit van de talrijke voetbalvelden,

waarvoor telkens wordt gevraagd een kantine, een vestiaire of iets dergelijks te mogen bouwen. Dat zijn bijkomende problemen die zich stellen. Wij moeten geen onderscheid maken tussen het ene en het andere, maar wij moeten onder meer weten of de betrokkene werken al dan niet vergunningsplichtig moeten zijn, of als er tijdelijk ke vergunningen kunnen worden afgegeven en zo meer. Dat is een zaak die wij zullen bespreken als het ontwerp in de Commissie zal worden behandeld.

Mevrouw T. Merckx-Van Goeij : Maar, — en daar wil ik het dan bij laten — ik verzet er mij tegen dat u de voetbalterreinen gelijk stelt met de golfterreinen. **(Gelach)** De oppervlakte die een golfterrein bestrijkt is immers veel groter. Een golfterrein neemt minstens 50 hectaren in beslag. Dat is te grondopslorpend.

Minister J. Pede : Mevrouw, u heeft het laatste woord, ik zal zwijgen.

De heer E. Bogaerts : Dan kunnen de vogeltjes in peis en vrede leven.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, vooraf wens ik de rapporteur, de heer Van Eetvelt, te danken en te feliciteren voor zijn uitstekend verslag. Sta me toe bij deze woorden restitutie te doen ten aanzien van de heer Cauwenberghs, die rapporteur is geweest in de Commissie Leefmilieu en hier gisteren ook melding heeft gemaakt van zijn overigens voortreffelijk rapport, die ik bij vergetelheid hiervoor niet heb bedankt en gefeliciteerd. Dit is meteen dan wel gebeurd.

Tijdens de behandeling van de materie natuurbehoud zijn enkele vragen gesteld waaronder twee zeer belangrijke, namelijk vragen betreffende de bossen en de snelspoorverbinding. Straks kom ik daarop terug.

De heer Leclercq heeft het probleem aangehaald van de zure neerslag. Ter zake verwijs ik hem naar het antwoord dat ik hier gisteren heb gegeven aan collega's die tijdens het debat hun mening hebben gegeven over het

vraagstuk van de leefomgeving. U zult mij dus toestaan mijn antwoord niet te herhalen.

Mevrouw Vogels en de heer De Seranno hebben het gehad over het Instituut voor Natuurbehoud. De heer De Seranno stelt terecht grote verwachtingen in dit Instituut dat sinds 1 maart van dit jaar operationeel is. Mevrouw Vogels daarentegen stelt opnieuw de vestigingsplaats in vraag. Inzake de afstand Hasselt-Brussel wil ik toch een beroep doen op zin voor relativiteit. In ieder geval, wat de mening van mevrouw Vogels ter zake ook moge zijn, blijft de beslissing, door de vorige Executieve genomen, namelijk de hoofdvesting van dit Instituut in Hasselt, onverkort behouden. Wel zal er een filiaal of een buitendienst worden opgericht in de provincie Oost-Vlaanderen. Daarvoor zijn contacten gelegd met het Gemeentebestuur van Berlare. Ik ben van oordeel dat deze buitendienst pas dan operationeel moet worden als het Instituut in Hasselt voldoende wortel heeft geschoten en voldoende op kruissnelheid is gekomen. Dit is volgens mij ten vroegste mogelijk in de loop van volgend jaar.

De heer V. Peuskens : De dienst in Hasselt blijft toch gehandhaafd ?

Minister J. Lenssens : Ik bevestig wat ik daarjuist heb gezegd.

Mevrouw M. Vogels : De afstand is te verwaarlozen als men het in kilometers uitdrukt. Het gaat echter om de moeilijkheden in de samenwerking met de dienst voor natuurbehoud.

Minister J. Lenssens : Het gaat over een wetenschappelijke instelling die tot hoofdopdracht zal hebben op wetenschappelijke wijze het natuurbehoudsbeleid van de Vlaamse Gemeenschap te voeren en te onderbouwen. Wat heeft die afstand er nu mee te maken ? Welke rol speelt 80 kilometer tussen Hasselt en Brussel voor contacten tussen de administratie en het Instituut ? Ik vind dit argument niet ter zake dienend.

De heer Sauwens heeft gewag gemaakt van het voorstel van decreet inzake de vogelvangst van collega Olivier. Ik deel hier de mening van de heer De Seranno en anderen die stel-

Lenssens

len dat het hier een parlementair initiatief betreft waarvoor ik, als lid van de uitvoerende macht – ik kan niet anders, maar wens ook niet anders – grote eerbied opbreng. Het is een controversieel dossier, waarbij de Executieve niet in de eerste plaats formeel stelling moet nemen, maar waarbij het parlementair debat zijn gang moet gaan. De taak van de Executieve is de aandacht van de commissieleden en de Raad te vestigen op de aspecten van het voorstel, die strijdig kunnen zijn met Europese of Benelux-beschikkingen of richtlijnen.

De heer M. Olivier : U heeft het bij het rechte eind, mijnheer de Minister.

Minister J. Lenssens : Mevrouw Vogels heeft ook haar zorg geuit ten aanzien van het aspect natuurbehoud met betrekking tot het bosdecreet. Mevrouw Vogels, laten wij het advies van de Raad van State inzake het ontwerp-bosdecreet en de debatten in de Commissie en de Raad afwachten alvorens u aan uw zorg uiting geeft.

Veel minder kan ik instemmen met uw visie die u vanuit de Agalev-fractie naar voren brengt en waarbij u stelt dat het gevaarlijk is te sterk te decentraliseren. Dat is niet nieuw. Agalev verkondigt dat geregeld. Ik vraag mij af hoe de leden van Agalev dat in overeenstemming brengen met hun fundamentele ideologie. Waarom wordt telkens opnieuw de klemtoon gelegd op het onbetrouwbare van de gemeentebestuurders ? Zij vinden de gemeentebestuurders gevaarlijke onmondigen, die te veel onder druk staan. De Vlaamse Executieve is voorstander van een zo sterk mogelijke decentralisering van het beleid. Ik vraag geen nieuw Vlaams centralisme, waar het kan worden vermeden en waar de efficiëntie niet gebiedt dat het anders moet zijn.

Inzake het beheer, aankoop en betoelaging van natuurgoederen, reservaten en open ruimten zal ik de politiek intensifiëren die erin bestaat enerzijds via subsidiëring de gemeentebesturen en de provincies aan te zetten tot het nemen van verantwoordelijkheid ter zake en anderzijds een aantal privaatrechtelijke verenigingen te on-

dersteunen bij het verwerven van natuurgebieden. Ook hier tegen verzet u zich. U zegt dat dit niet kan want dat wij dan alles doorschuiven en dat het alleen is ingegeven vanuit budgettaire overwegingen. Dit speelt inderdaad mee.

Als wij aan de BNVR – die veel ervaring heeft en waarvoor ik een grote waardering opbreng en aan de Wielewaal – die nu ook in de lijst zijn opgenomen – een toelage geven voor de aankoop van natuurgebieden, heeft dit een budgettair voordeel.

Immers, dan kunnen wij met hetzelfde krediet twee projecten betoelagen in plaats van één. Dat heeft ook tot gevolg dat vrijwilligerswerk dat toch zo belangrijk is in die sector, alle kansen krijgt. Alle mensen van die verenigingen besteden vrijwillig een deel van hun vrije tijd aan het onderhoud van de natuurgebieden, die zij in beheer of in eigendom hebben.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de Minister, ik vind het nogal laag uwerzijds dat u met slogantaal mij een aantal dingen in de mond legt die ik zeker niet heb gezegd in die termen en nog minder zo heb bedoeld.

Ik heb zeker niet in vraag gesteld het nut dat de BNVR een grotere betoelaging krijgt. Ik heb alleen gevraagd of men nog wel tot een globaal beleid zal komen inzake natuurbehoud.

Minister J. Lenssens : U hebt gezegd dat de uiteindelijke verantwoordelijkheid bij de Vlaamse Executieve blijft berusten. U hoeft dat, ten overstaan van mij, niet te herhalen. Ik acht dat vanzelfsprekend, maar hoe dan ook, impliciet hebt u gepleit voor een centralisme dat ik in deze ongepast en ondoenbaar acht.

Mevrouw M. Vogels : Mijnheer de Minister, u hebt mij daar dan verkeerd begrepen. Collega's van de Agalev-fractie en ikzelf hebben vaak gepleit voor absolute decentralisatie die nu meer en meer de kop opsteekt. Nu echter worden een aantal bevoegdheden en verantwoordelijkheden toegeschoven naar lagere besturen zonder dat hun daarvoor de nodige middelen worden gegeven.

Minister J. Lenssens : U acht blijkbaar

de colleges van burgemeester en schepenen onbevoegd om daarin een rol te spelen ? Mevrouw Vogels, ik ben het helemaal oneens met wat u zegt.

De Voorzitter : Mevrouw Vogels, ik verzoek u de Minister aan het woord te laten. U hebt de gelegenheid gehad om in dit debat het woord te voeren. **(Protest van mevrouw Vogels)** Nu spreekt de Minister.

Minister J. Lenssens : Collega De Seranno, ook heel even mevrouw Vogels en de heer Leclercq hebben een aantal behartigenswaardige dingen gezegd omtrent het bosbeleid in de Vlaamse Gemeenschap.

Ik ga niet op alle aangehaalde punten antwoorden maar alleen enkele aspecten nader verduidelijken. Inzake wetenschappelijk onderzoek hebben wij af te rekenen met een handicap omdat twee nationale instituten nog niet zijn overgeheveld.

Ik vermeld het Rijksstation voor Bos- en Hydro-biologisch onderzoek te Groenendaal en het Rijksstation voor Populierenteelt te Geraardsbergen. Deze beide stations vallen nog onder de bevoegdheid van de nationale voogdij. Wij blijven ter zake vragende partij om met bekwame spoed deze instituten naar de Vlaamse Gemeenschap over te hevelen.

Zoals u wellicht weet, loopt in afwachting een langdurige studie-opdracht bij de Rijksuniversiteit van Gent, onder leiding van professor van Miegroet over de ruimere sociaal-economische aspecten en de betekenis van het bosareaal, in een Gewest zoals Vlaanderen.

Wij beschikken nu reeds over een tiental tussentijdse rapporten die, ieder afzonderlijk, zeer waardevol zijn.

Inzake de bosinventarisatie wens ik erop te wijzen dat de beruchte overeenkomst waarop u alludeerde, dateert van 16 december 1981. Deze overeenkomst werd door collega Marc Galle afgesloten voor een globaal bedrag van 205 miljoen frank, variabel in functie van bepaalde parameters.

De heer J. De Seranno : Was de vorige

De Seranno

Regering nog in functie ?

Minister J. Lenssens : De vorige Executieve is op 22 december 1981 in functie getreden ; de overeenkomst werd dus 6 dagen vroeger afgesloten. De Executieve had dus nog volle bevoegdheid.

De heer J. De Seranno : Welk was het globale bedrag ?

Minister J. Lenssens : Het ging om een contract ten belope van 205 miljoen frank.

Om budgettaire redenen – vermits de budgettaire impact zeer sterk was – werd de uitvoeringstermijn verlengd, zodanig dat wij nu het nadeel hebben dat het contract trager wordt uitgevoerd, meer bepaald aan een tempo van ongeveer 20 miljoen frank per jaar. Bijgevolg zal het een aantal jaren langer duren. Eerlijkheidshalve moet ik toegeven dat het reeds gedane werk waardevol is, zodanig dat, niettegenstaande het nadeel van de tijdsperiode, wij toch een uitstekend beleidsinstrument ter beschikking krijgen.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Minister, mijns inziens zou het moeten mogelijk zijn dat het Parlement een synthese zou krijgen van wat reeds werd bestudeerd. Ik denk dat de investering in dit onderzoek naar de inventarisatie van het bospatrimonium in Vlaanderen noodzakelijk is, omdat wij in de gegevens van het Nationaal Instituut voor de Statistiek zeer weinig in verband met deze problematiek terugvinden. Daarom zou het goed zijn dat het Vlaamse Parlement de synthese van deze gegevens ter beschikking zou worden gesteld.

Minister J. Lenssens : Mijnheer De Seranno, ik zal laten onderzoeken in welke mate dit voorstel technisch en materieel mogelijk is. Inmiddels kan ik u suggereren dat u, als Voorzitter van de bevoegde Commissie, te gepaste tijd een initiatief zou nemen om een gesprek, los van een concreet decreet, op gang te brengen met de opdrachtgevers van dit boskarteringsproject.

Inzake de eenheid van beheer, die te

recht door de heer De Seranno werd beklemtoond, kan ik hem geruststellen. Het is niet mijn intentie om het bosbeheer te versnipperen. Mijns inziens moet de huidige beheersaanpak behouden blijven.

Mijnheer De Seranno, ten slotte kan ik u mededelen dat ik akkoord ga met uw stelling dat niet alle bossen in Vlaanderen in eigendom door de Vlaamse Gemeenschap moeten worden verworven, al was het maar omdat wij daarvoor geen middelen hebben. Zelfs mochten wij over de middelen beschikken, komt het mij niet noodzakelijk voor daar een principiële kwestie van te maken.

Ik wil niet vooruitlopen op het ontwerp van bosdecreet, waarvan u de slakkengang in de Raad van State kent. De Raad van State werd in 1984 om advies verzocht ; wij wachten nog steeds op zijn uitspraak. Bijgevolg meen ik dat het niet opportuun is vooruit te lopen op de inhoudelijke aspecten die, naar ik hoop, in het najaar in de Raad uitvoerig aan bod zullen komen.

U beklemtoonde het aspect van het bosbeheer en vroeg naar de oprichting van een Bosfonds. Minister Waltiel is niet aanwezig maar hij heeft hierover ook een opvatting. Wij kunnen niet eindeloos fondsen in het leven roepen gezien de beperkte begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Ik ben bereid dat idee te onderzoeken en na te gaan welke de voordelen zijn indien wij de opbrengst van de Vlaamse bossen – ongeveer 70 miljoen frank op jaarbasis – in een begrotingsfonds storten.

De politieke optie die moet worden genomen is : moet deze 70 miljoen frank integraal in de sector blijven of moet zij worden opgenomen in de globale middelen ? Zonder negatieve of positieve vooroordelen zal ik zorgvuldig dit aspect, met name het Bosfonds, in overweging nemen.

De heer J. De Seranno : Ik weet dat er gevaar is voor de begrotingsorthodoxie. Het is niet mijn bedoeling tot budgettering over te gaan.

Minister J. Lenssens : U weet dat men met begrotingsfondsen middelen kan

verdonkeremen. Zij zijn minder zichtbaar voor het parlementslid dat met te weinig zorg de cijfers nakijkt.

De heer J. De Seranno : Ik blijf ervoor pleiten dat iets wordt gedaan voor de 80.000 hectaren privé-bossen. Anders wordt het privé-bosareaal noodgedwongen verwaarloosd.

De Voorzitter : Mijnheer De Seranno, ik verzoek u de Minister niet te onderbreken. De spreektijd is al overschreden.

Minister J. Lenssens : Mijnheer de Voorzitter, als men mij onderbreekt, zal ik de spreektijd van vijftien minuten uiteraard overschrijden.

Gisteren vroegen de heren Capoen, Sleenckx en Vanvelthoven bij de bespreking van het leefmilieubeleid en vandaag vijf andere sprekers, met name de heren Van Eetvelt, De Seranno, Sauwens en Van houtte en mevrouw Vogels : quid met de snelspoorverbinding – TGV in het Nederlands – Parijs-Brussel-Keulen-Amsterdam ?

Ik bevestig wat Minister Pede heeft verklaard. Er is nog geen sprake van een definitieve optie, laat staan een beslissing, van de nationale Regering of van de vier of vijf betrokken landen, naargelang Luxemburg er al of niet bijhoort. Derhalve is er geen vaste optie over het tracé. Wel zijn er een reeks – te lang om op te sommen – alternatieven of varianten of deeltracés, zoals Parijs-Brussel, Brussel-Amsterdam, Amsterdam-Keulen. Telkens werden varianten uitgewerkt die uit verkeerseconomisch standpunt voordelen hebben.

Mijnheer de Voorzitter, sta mij toe bij dit dossier heel duidelijk mijn mening te zeggen.

Ten eerste, gelet op de wetten op de staatsvorming, vooral op de bijzondere wet van 8 augustus 1980, inzake de bevoegdheden van de Gemeenschappen en derhalve van de Vlaamse Gemeenschap, acht ik het onaanvaardbaar dat de nationale Regering een beslissing ten gronde in dit dossier neemt zonder voorafgaande instemming van de Vlaamse Executieve.

Ten tweede, naast de juridische, ver-

Lenssens

keerstechnische, verkeerseeconomische rentaliteits- en financieringsaspecten – hoe belangrijk ze ook zijn – moeten ook de ecologische aspecten niet enkel zeer zorgvuldig worden onderzocht, maar mede bepalend zijn voor de uiteindelijke, definitieve beslissing.

Ten derde, gelet op – en collega De Seranno heeft gelijk als hij de aandacht daarop heeft gevestigd – de verpletterende milieu-impact voor de Kempen, en ook voor andere gebieden in Vlaanderen, van mogelijke alternatieve tracés en ermee rekening houdend dat het vanuit verkeerseeconomisch standpunt beste tracé wellicht het meest milieu-vernietigend zal zijn, mede gelet ook op de enorme grond- en groene ruimtenverslindende aspecten van dergelijk project, ben ik van oordeel dat een definitieve beslissing ondenkbaar is indien niet eerst een ernstige studie van al de mogelijke milieufactetten ter beschikking is. Met andere woorden, ik vind dat een milieu-effectrapport hier vereist is alvorens de centrale Regering, na instemming van de Vlaamse Executieve, een beslissing ten gronde kan nemen. Als er ooit voor een groot infrastructuurwerk of een dergelijk groot project een MER noodzakelijk is, dan is het hier. We mogen niet vergeten – en ik onderschrijf wat de heer De Seranno heeft gezegd – dat het risico niet denkbeeldig is dat dorpen middendoor worden gesneden in de Kempen, met alle gevolgen vandien en dat ook op het vlak van de milieuhygiëne zich heel wat problemen zullen stellen.

De heer W. Luyten : Mijnheer de Minister, gisteravond was er een belangrijk debat in Rijmenam. De fractievoorzitter van de CVP, de heer Van den Brande, heeft daar verklaard dat de CVP zeer erg tegen dat tracé in de Kempen is gekant. Ik hoop dat dit voor u een nuttige inlichting is.

Minister J. Lenssens : Ik heb die inlichting niet nodig. Ik ken de opvattingen van mijn fractievoorzitter van de Kamer.

De heer R. Peeters : Dat standpunt is niet nieuw. Dat werd reeds vroeger in-

genomen en reeds gepubliceerd.

Minister J. Lenssens : Mijnheer de Voorzitter, ik zal dit duidelijk standpunt bestaande uit drie punten, zoals daarnet werd uiteengezet, verdedigen in de Vlaamse Executieve en ook laten verdedigen door mijn vertegenwoordiger in de kabinetswerkgroep die door de Minister van Verkeerswezen werd samengeroepen, maar die tot nu toe slechts éénmaal heeft vergaderd in de vorm van een informatieve ronde.

Intussen geef ik opdracht aan het Instituut voor Natuurbehoud om samen met andere wetenschappelijke instituten een milieustudie ter zake te maken. Een studie die betrekking heeft op de aspecten natuur en milieu van de verschillende ontwerp-tracés die mij bekend zijn, van het snelspoorverbindingsproject.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen hiermede op de vragen betreffende de materies waarvoor u mij de bevoegdheid hebt gegeven te hebben geantwoord. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : Minister Deprez heeft het woord.

Minister P. Deprez (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik kan zeer kort gaan aangezien er een uitgebreid verslag is van de heer Van Eetvelt. In dat verslag staan mijn beleidsinzichten in ruime mate weergegeven.

In verband met de ruilverkaveling en de problematiek die daaromtrent werd aangesneden door de heren De Seranno, Leclercq en mevrouw Vogels, wil ik nog even onderstrepen, voor zover dat nodig mocht zijn, dat zelfs in deze tijd van landbouwoverschotten, quota of vermindering en stabilisering van landbouwprijzen het er vooral op aankomt niet alleen de individuele bedrijfsstructuren maar ook de externe landbouwstructuren te verbeteren ten einde de diversificatie mogelijk te maken in onze land- en tuinbouw die concurrentieel dient te blijven tegenover het buitenland.

Wij mogen niet vergeten dat Vlaanderen noch België zichzelf kunnen voorraden inzake land- en tuinbouwproducten en dat wij nog altijd moe-

ten invoeren. Het komt er dus op aan, nu wij met een aantal handicaps worden geconfronteerd, op de kostprijs in te werken. Wij moeten kostendrukken werken in plaats van de productiviteit te verhogen, zoals dat voorheen het geval was.

Met andere woorden, ons landbouwareaal moet zo lang het blijft bestaan, alleszins de gedeelten die van goede kwaliteit zijn, van uitstekende structuren kunnen genieten en moet voor modernisering vatbaar zijn. De middelen zijn beperkt. Ik ben er een beetje over verwonderd dat mevrouw Vogels de andere mening is toegedaan. Dat is in elk geval nodig om aan de behoeften te beantwoorden die zich voordoen en zeker om de achterstand op te halen die wij hebben opgelopen ten aanzien van het buitenland.

Ik ga er wel mee akkoord dat wij ons inzake ruilverkaveling en waterbeheersingswerken moeten beperken, gezien de budgettaire beperkingen, tot de essentiële doelstellingen. Het zijn die voornaamste doelstellingen waarvoor de infrastructuurwerken worden opgezet, die wij moeten veilig stellen. Daarom moeten wij ons beperken tot het noodzakelijke en zeker alle overbodige en luxewerken inkrimpen.

Aan de heer De Seranno kan ik zeggen dat wij inzake de wegeniswerken in ruilverkavelingen reeds rekening houden met een aantal van zijn suggesties. Wat de wegeniswerken betreft wordt er rekening gehouden met de aard van het gebied, van de bedrijven en de exploitaties.

Waar u stelt dat minder wegen in ruilverkavelingen zouden moeten worden verhard, kan ik in ieder geval met u akkoord gaan indien het om wegen gaat liggend midden in natuur- of bosgebieden. Ik heb echter wel een paar bedenkingen als zij er buiten vallen omdat, indien deze wegen niet zijn verhard, zij achteraf nogal wat kosten vergen inzake onderhoud. Dit zal dan ten laste vallen van de ondergeschikte besturen. Macro-economisch bekeken is dit zeker niet de kortste en de goedkoopste weg. Een aantal van uw suggesties, mijnheer De Seranno, kunnen wel in overweging worden genomen.

Deprez

De heer Leclercq vraagt om bij ruilverkavelingen en andere infrastructuurwerken aandacht te besteden aan andere elementen binnen onze ruimtelijke ordening. Dit standpunt kan ik volledig bijtreden. Het is wel zo – maar u weet dit minstens even goed als ikzelf – dat op de domeinen die onder mijn bevoegdheid vallen zulks reeds in grote mate het geval is.

Voor de gehele ruilverkavelingssector is zelfs wettelijk voorzien dat alle andere sectoren, zoals landschapszorg, natuurbehoud, ecologie aan bod komen zowel in de coördinatiecommissie, in de adviescommissies als in de ruilverkavelingscomités zelf.

Wat de waterbeheersingswerken betreft, geef ik toe dat dit probleem niet wettelijk is geregeld. In feite passen wij deze regels dagdagelijks toe op het niveau van de administratie. Tijdens de periode dat de plannen worden gemaakt, kan iedereen zijn bijdrage leveren. Na grondig overleg wordt pas beslist. Het ligt in mijn bedoeling deze praktijk ook in de toekomst verder te zetten. Ik kan er eventueel inkomen dat, wat nu in de feiten gebeurt, wettelijk wordt aangepast. Ik ga ermee akkoord dat alle belanghebbenden bij het overleg moeten worden betrokken, op volgende voorwaarden echter : dat het op een gestructureerde manier kan gebeuren, dat iedereen die erbij wordt betrokken representatief is en men bereid is de verantwoordelijkheid ter zake te nemen. Bovendien moet dit overleg binnen de kortste termijn kunnen worden afgehandeld. Uiteindelijk moet het aan de politieke overheid blijven om als laatste de beslissingen te nemen. In praktijk passen wij deze voorwaarden nu reeds toe ; indien het nodig zou blijken, gezien de wijzigende evolutie, kunnen eventueel verdere aanpassingen worden aangebracht.

Inzake de waterbeheersingswerken blijft de prioritaire doelstelling overstromingen te vermijden, dit zowel in de woongebieden als in de agrarische gebieden. Dit moet vooral kunnen gebeuren dank zij een betere coördinatie tussen de verschillende besturen die zich met deze problematiek bezighouden, coördinatie zowel wat de on-

derhoudswerken als de investeringen betreft.

Wat de waterbeheersingswerken betreft, is het ook duidelijk dat diverse uitvoeringsmodaliteiten bestaan, die met elkaar moeten worden geconfronteerd en waarbij alternatieve procedures eveneens aan bod moeten kunnen komen, steeds in dezelfde voorwaarde, met name dat uiteindelijk binnen nuttige termijnen door de verantwoordelijke politieke overheid moet kunnen worden beslist.

De heer Leclercq heeft ook aangedrongen op een wijziging van de wetgeving op polders en wateringen. Ik heb zelf in de Commissie reeds medegedeeld hiervan werk te zullen maken.

Men heeft mij ook aangesproken in verband met de snelspoorweg, de TGV. Ik kan mij volledig aansluiten bij het antwoord van collega Lenssens met wie ik, samen met Minister Pede, voortdurend contact houd, vooral wat het overleg met de centrale Regering betreft.

Ook vanuit mijn bevoegdheid Externe Betrekkingen moet ik duidelijk stellen dat er geen sprake kan van zijn dat tee zake een beslissing zou worden genomen zonder dat de Vlaamse Regering medebeslissingsrecht zou hebben en daadwerkelijk mee kunnen beslissen.

Mijnheer de Voorzitter, ziedaar wat ik binnen dit korte tijdsbestek te zeggen had als antwoord op de uiteenzettingen van de verschillende interveniënten op het stuk van de begroting.

De Voorzitter : De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno : Mijnheer de Voorzitter, ik heb aan de Minister die de Ruimtelijke Ordening onder zijn bevoegdheid heeft de toepassing van artikel 5 van de wet op de Ruimtelijke Ordening gevraagd. Dit artikel houdt in dat de Vlaamse Regering jaarlijks een verslag over de ruimtelijke ordening voorlegt aan het Parlement. Wij hebben dit verslag niet ontvangen. Bovendien heb ik ter zake ook geen antwoord gekregen. Ik heb het al in de Commissie gevraagd. Het is al een

aantal jaren dat de Regering in gebreke blijft, eerst de nationale en nu de Vlaamse Regering.

Als Voorzitter van de Commissie moet ik erop wijzen dat de Regering desbetreffend in gebreke blijft en de wet niet toepast door het niet-voorleggen van dit verslag. Dit is ons prerogatief. Ik sta erop, mijnheer de Voorzitter, dat voor het jaareinde dit verslag hier wordt ingediend.

De Voorzitter : Daarvan wordt akte genomen.

MOTIE VAN ORDE

Stand van zaken

De heer H. Schiltz : Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord bij motie van orde..

De Voorzitter : De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz : Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord bij ordemotie om twee redenen. Ten eerste, vind ik het vrijwel onmogelijk dat wij het onderdeel Economie en Werkgelegenheid in deze Raad zouden behandelen zonder dat de Gemeenschapsminister, die voor dit Departement bevoegd is, aanwezig is. Wij hebben hem al niet te veel gezien tijdens deze begrotingsbespreking maar voor zijn eigen Departement zou hij toch tenminste kunnen aanwezig zijn.

De Voorzitter : Mijnheer Schiltz, Minister Geens werd verwittigd en hij is onderweg. Laten wij dus eerst de verslaggever aan het woord laten.

De heer H. Schiltz : Mijnheer de Voorzitter, ik had ook nog een tweede vraag. Wanneer zal de Executieve die de verdaging van het debat over de resolutie in verband met het Pinksterplan heeft gevraagd, zo goed zijn de Vlaamse Raad in te lichten over de stand van de bespreking met de centrale Regering, zodat dit debat kan worden voortgezet en afgerond en dat er een stemming kan plaatsvinden ?

De Voorzitter : Mijnheer Schiltz, u weet dat de Gemeenschapsminister Geens het overleg heeft bijgewoond. Hij zal hier over enkele minuten aanwezig zijn. Ik zal u de gelegenheid geven uw vraag aan de heer Geens te stellen.

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986

— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)

— 7 (1985-1986) — Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986

— 6 (1985-1986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)

— 8 (1985-1986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

TOEGEVOEGDE INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

ECONOMIE, TEWERKSTELLING EN ENERGIE

De Voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van het begrotingsdebat. Wij behandelen nu de materie waarvoor Minister Geens bevoegd is, met name economie, tewerkstelling en energie.

De heer Moors, verslaggever, heeft het woord.

De heer C. Moors, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, bij de bespreking van het budget van Economie, Tewerkstelling en Energie, werd beslist om ook het verslag toe te voegen van de uitgebreide gedachtenwisseling die voorheen plaatsvond over de toepassing van de expansiewetgeving en over het reconversie- en expansiebeleid in Vlaanderen.

Aanleiding hiertoe was onder meer het advies van het VESOC inzake het reconversie en expansiebeleid in Vlaanderen. Wij zullen dus achtervolgens het advies van het VESOC behandelen, de toelichting van de Minister bij de begroting en uiteindelijk de bespreking.

In zijn inleiding lichtte de Voorzitter van de Executieve uitvoerig het advies van het VESOC toe. De basisoptie is een selectievere aanwending van de budgettaire middelen, een grotere selectiviteit ten voordele van het toegepast industrieel onderzoek en de investeringen in het kader van de expansiewetgeving. Hiertoe dienen objectieve criteria aangewend en zeker dit van bijkomende tewerkstelling.

Het stimuleren en het aantrekken van nieuwe projecten dienen volgens het VESOC te worden toegespitst op de versterking van het zoëven genoemde industrieel onderzoek onder meer bij de KMO en op de prospectie naar investeerders in binnen- en buitenland.

Voor de bevordering, de aanmoediging en de ondersteuning van arbeidsintensieve investeringen opteert het VESOC uiteraard voor selectieve steun aan de investeringen in het kader van de wetten van 1959 en 1970, het verderzetten van de werking van het Fonds voor Industriële Vernieuwing, sectie reconversie, selectieve aanwending van de steun bij de KMO, optimale benutting van de mogelijkheden geboden door de Europese fondsen, betere coördinatie inzake nationale en regionale investeringsstimuli, een gericht beleid inzake overheidsbestellingen en investeringen en ten slotte bijzondere inspanningen inzake exportbevordering. Vervolgens doet VESOC een aantal voorstellen inzake vorming, opleiding en tijdelijke opvang van werklozen.

Ten slotte handelt het VESOC-document over de structurele uitbouw van het reconversie- en expansiebeleid.

In de inleiding tot de begroting voor 1986 handelde de Voorzitter voor het eerst over de toepassing van de economische expansiewetgeving — wetten van 17 juli 1957 en 30 december 1970. De Minister herinnerde aan de nieu-

we richtlijnen 1984 uitgevaardigd inzake toepassing, onder meer betoelaging van industrieel gerichte investeringen met uitsluiting van commercieel gerichte activiteiten en uitsluiting van initiatieven voor wedersamenstelling van bedrijfskapitaal. Tevens werden bepaalde sectoren of subsectoren met overcapaciteit uitgesloten. Het gevolg hiervan was dat een lager aantal dossiers werd ingediend en dat het aantal geweigerde dossiers toenam, met name van 16,8 procent in 1984 tot 23,8 procent. Uiteraard was ook het toegekende bedrag lager. Nochtans werden 8.868 nieuwe werkplaatsen gecreëerd in 1985. Dit is het hoogste cijfer sedert 1981. Voor 1986 is er nog een strengere en striktere toepassing van de selectieve regels in het vooruitzicht gesteld en dit wegens budgettaire beperkingen. Ook de toepassing van de economische expansiewetgeving van 4 augustus 1978 voor de KMO's werd selectiever toegepast. Alhoewel in 1985 minder dossiers werden ingediend, werden er toch 10.000 afgehandeld. Die vermindering van ingediende dossiers was te wijten aan de wijziging in de toepassingscriteria, maar alleen in de maand december 1984 werden er toch ongeveer 2.000 dossiers meer ingediend. De dossiers van 1985 leverden ongeveer 13.000 nieuwe arbeidsplaatsen op tegenover 8.400 in 1984. Opvallend is hierbij de aanzienlijke toename van het aantal investeringsprojecten ingeleid door beginnende jonge zelfstandigen of vennootschappen.

Zoals reeds eerder gezegd dwongen de budgettaire beperkingen van 1 januari 1985 selectievere maatregelen te treffen. Ook in 1986 is een herziening noodzakelijk omwille van de bijkomende besparingen en vooral omwille van de administratieve vereenvoudiging van de aanvragen. Ook de arbeidsplaatspremies stegen in 1985 aanzienlijk, met name tot 5.400. Het aantal ingediende en goedgekeurde bedrijvencentra bedraagt thans 12. Voor de verbetering van de technologische uitrusting in de centra voor voortdurende vorming van de middenstand wordt in de begroting 1986 een krediet van 100 miljoen frank ingeschreven. Tot daar de bijdragen in verband met de KMO's.

Moors

Vervolgens sprak de Minister uitvoerig over het toegepast wetenschappelijk onderzoek. Hierbij dient aangegeven te worden dat het beleid werd en wordt omgebogen naar de KMO en de steunverlening uitsluitend naar levenskrachtige bedrijven gaat. Tevens werd een strengere controle voor terugbetaling van renteloze voorschotten voor prototypes doorgevoerd.

Inzake de GIMV vermeldde de Minister onder meer een kapitaalverhoging waarbij voor het eerst het Gemeentekrediet werd betrokken en wees hij op het succes van de in 1984 pas opgerichte financieringsmaatschappij Kamofin. Tevens werd het kapitaal van Kamofin in 1986 verhoogd met 50 miljoen frank.

Vervolgens handelde de Voorzitter over het Fonds voor Industriële Vernieuwing, de overheidsopdrachten en ook uitvoerig over de indiening van dossiers bij de Europese fondsen en de mogelijkheden van steunverlening langs deze fondsen om.

Inzake werkgelegenheid wees de Voorzitter van de Executieve op de verdere gunstige evolutie van de werkloosheid. Zo lang eind april 1986 het aantal uitkeringsgerechtigde werklozen in Vlaanderen 7,2 procent of 20.500 personen lager dan vorig jaar. Vooral bij de jongeren is de daling merkbaar: 20 procent minder dan april 1985.

De Minister wees ook op de start van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling met de oprichting van het beheerscomité en de inschrijving van een krediet in de begroting. De bespreking gaf aanleiding tot een uitvoerig geheel. Ik beperk mij tot het aanstippen van een aantal punten. Inzake de expansiewetgeving werd gepleit voor en gevraagd naar de door VESOC genoemde objectieve criteria. De Minister verwees hierbij naar de nota, maar voegde eraan toe dat een scherpere controle op de resultaten wordt doorgevoerd, onder meer *door de zogenaamde gestaffelde beslissing, dit wil zeggen dat men een basissteun toekent, maar dat deze verhoogd wordt naargelang de bereikte resultaten van de tewerkstellingseffecten.

Ook zullen alle aanvragen gegroepeerd worden zodat dubbele toekenning van steunverlening vermeden wordt. Tevens zal het stelsel van voorschotten uitgebreid worden.

De ontwikkelingsgewesten blijven, aldus de Minister, prioritair. In de toekomst zullen twee derden van de expansiesteun er naartoe gaan. Hij stelt daarvoor de oprichting van een regionaal ontwikkelingsfonds in het vooruitzicht.

Een lid betwijfelt of het krediet van 9 miljard frank voor steun aan grote bedrijven in het kader van de expansiewetgeving voldoende zal zijn, daar het initieel krediet van 1985 zijnde 8 miljard frank, met 5 miljard frank diende verhoogd.

De Minister verwijst hierbij naar de grote selectiviteit die dit jaar nog zal toegepast worden en naar het feit dat de extra behoeften van vorig jaar vooral aan enige grote projecten toe te schrijven was. Hij stelde nochtans dat de middelen thans tot een minimum beperkt zijn en dat het niet lager kan. Uitvoerig werd ook ingegaan op de investeringssteun in de omliggende Gewesten en landen. In bijlage van het verslag wordt hierop ingegaan voor zover de gegevens beschikbaar zijn. Maar de Minister wees in ieder geval op het feit dat de steunverlening in Vlaanderen vrij laag is in vergelijking met de omliggende landen.

Verder werd er gehandeld over de noodzaak van regionale statistieken, de uitvoering van het decreet houdende oprichting van de Vlaamse Commissie voor Preventief Bedrijfsbeleid.

Tevens kondigt de Minister een decreet aan tot oprichting van een Budgettair Fonds voor het Toegepast Onderzoek.

Inzake de DIRV wees de Minister op de noodzakelijke samenwerking tussen de overheid en de ondernemingen en wees hij op de opmerkelijke resultaten hierbij bereikt onder meer door IMEC.

Inzake tewerkstelling ten slotte het volgende.

Vanaf dit jaar zal voorrang verleend worden aan de welzijnssector, dit zo-

gezegd ten koste van de zogenoemde harde sectoren.

Ook de vorming van de jongeren werd hierbij uitvoerig besproken. De Minister verwees naar de verhoging van de kredieten voor de beroepsopleiding en de oprichting van het budgettair fonds van 100 miljoen frank. Het budgettair bedrag van de RVA werd tot 165 miljoen frank werkelijk verhoogd. Maar dit is hoofdzakelijk te wijten aan het feit dat de saldi die vorig jaar werden berekend en aangeuitgeput zijn.

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, tot hier een summier verslag van een levendige en boeiende discussie inzake economie en tewerkstelling. De begroting werd met 8 tegen drie stemmen gunstig geadviseerd.

MOTIE VAN ORDE

Stand van zaken

De heer H. Schiltz : Mijnheer de Voorzitter, ik vraag het woord bij motie van orde.

De Voorzitter : De heer Schiltz heeft het woord.

De heer H. Schiltz : Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, ik heb daars-traks bij ordemotie de vraag gesteld wanneer in deze Raad het debat, dat op uw verzoek werd verdaagd, zou kunnen worden hernomen betreffende de resolutie met betrekking tot de gevolgen voor de Vlaamse Gemeenschap van het Pinksterplan van de centrale Regering.

Ik meen te weten dat u intussen met de centrale Regering daarover een gesprek heeft gehad. Wij denken dat de primeur van de informatie daarover, in het kader van deze procedure die hangende is, aan de Raad zou worden voorbehouden. Bijgevolg wou ik u vragen wanneer dit debat, op grond van de door u geleverde informatie, zou kunnen worden voortgezet. Tot mijn spijt stel ik evenwel vast dat wij

Schiltz

nu reeds via de telex vernemen welke stelling de Vlaamse Executieve in het Overlegcomité heeft ingenomen. Vandaar dat ik met de meeste nadruk vraag dat de prerogatieven van deze Raad in de grootst mogelijke mate zouden worden gerespecteerd en zou worden beslist wanneer het debat kan worden voortgezet.

De Voorzitter : Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, ik heb bij het begin van deze week aan de Vlaamse Raad gevraagd dat de bespreking en de stemming over de resolutie van de heer De Batselier zou worden verdaagd tot op het ogenblik dat wij aan de Vlaamse Raad de resultaten van het overleg met de nationale Regering zouden kunnen mededelen. Dit overleg is gisteren gestart. Op dit ogenblik zijn ter zake nog geen resultaten aanwijsbaar. Bijgevolg acht ik het voorbarig nu reeds over deze resultaten te spreken.

Wat de stellingen betreft die wij daar hebben ingenomen meen ik dat ik deze verleden maandag in mijn uiteenzetting voor de Vlaamse Raad bondig heb samengevat. De Executieve heeft een lijst gemaakt van de problemen die tijdens het overleg moeten worden behandeld. Er werd afgesproken dat de volgende bijeenkomst van het Overlegcomité dinsdag aanstaande zal plaatshebben.

Inmiddels zal een interministeriële werkgroep van de nationale Regering en van de Executieven deze bespreking voorbereiden.

Bijgevolg is het mij op dit ogenblik niet mogelijk de Raad over de resultaten te informeren. Ik zal dat doen zodra deze resultaten ter tafel liggen. Het spreekt vanzelf dat wij er zullen voor zorgen dat de Vlaamse Raad daarvan in allereerste instantie op de hoogte wordt gebracht.

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft het woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, het antwoord van de Voorzitter van de Executieve heeft mij een beetje ontgoocheld en komt niet hele-

maal waarachtig over. 'Wij zijn ontgoocheld omdat wij hadden gehoopt vandaag van u minstens een eerste mededeling te krijgen, al zou het een mededeling over de status quaestionis zijn.

Verleden maandag heeft u voor de Raad in grote lijnen een stelling ontwikkeld. Op meerdere punten kan de Vlaamse Raad over de partijgrenzen heen akkoord gaan. U weet ook dat al deze punten in feite in het voorstel van resolutie van de heer De Batselier zijn terug te vinden.

Mogen wij weten hoe deze stelling door het Overlegcomité werd ontvangen ? Wij menen dat de Vlaamse Raad het recht heeft dat te weten.

Uw antwoord lijkt mij onwaarachtig omdat vanuit het Bureau van de Vlaamse Raad geen vergaderingen in het vooruitzicht zijn gesteld.

Mijnheer de Minister, wanneer u zegt dat u, met betrekking tot die mededeling, de Vlaamse Raad de primeur zult geven, dan neem ik aan dat u enkel uzelf engageert en niet noodzakelijkerwijze de Eerste Minister van de nationale Regering. Dit zou dan betekenen dat de Vlaamse Raad daarvoor in bijzondere zitting moet worden bijeengeroepen, iets waartegen wij ons uiteraard niet zouden verzetten.

Wanneer de Executieve zinnens is deze speciale vergadering uit te lokken dan dient zij toch te weten dat het nationale Parlement vanaf volgende week nog zo weinig mogelijk zitdagen zal afstaan. Indien u echter nu zou mededelen dat u aan het Bureau een speciale bijeenroeping van de Vlaamse Raad zult vragen dan kan ik u bijtreden. Dat heeft u evenwel niet gezegd en nochtans had ik dat graag gehoord.

Minister G. Geens : Ik heb dat inderdaad niet gezegd. Misschien heeft u mijn woorden verder geïnterpreteerd dan ik heb bedoeld.

Mijnheer de Voorzitter, de Vlaamse Raad was eergisteren akkoord dat de bespreking zou worden voortgezet nadat de resultaten van het overleg zouden gekend zijn. Dat was de wil van de Vlaamse Raad en ik leg me daarbij

neer.

Vervolgens heb ik gezegd dat, wanneer de resultaten van dat overleg zijn gekend, de Vlaamse Raad ter zake bij prioriteit moet worden ingelicht. Ik heb niet gevraagd dat op dat ogenblik de Vlaamse Raad zou worden bijeengeroepen. Ik bedoel enkel dat ik mij ter beschikking houd van de Vlaamse Raad. Het zijn de Voorzitter en het Bureau van de Vlaamse Raad die de werkzaamheden regelen. Ik wil daar niet op interfereren.

De Voorzitter : Collega's, ondertussen heb ik gisteren reeds het nodige gedaan om een vergadering van ons Bureau te beleggen. Wij zullen daarover dus woensdag vergaderen. Aan de agenda zal onder meer dit punt staan.

De heer J. Van Elewyck : Vanzelfsprekend kan ik het daarmee eens zijn. Toch wens ik te doen opmerken dat de Voorzitter van de Executieve tijdens zijn laatste uiteenzetting niet alles heeft gezegd wat hij in zijn inleiding heeft naar voren gebracht. Ik denk hier aan het bij prioriteit behandelen in de Vlaamse Raad van het resultaat van de onderhandelingen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986

— 6 (19851986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)

— 7 (19851986) — Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986

— 6 (19851986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)

— 8 (19851986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

TOEGEVOEGDE INTERPELLATIE (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

ECONOMIE, TEWERKSTELLING EN ENERGIE (Voortzetting)

De Voorzitter : Wij hervatten nu de behandeling van de materie waarvoor Minister Geens bevoegd is, met economie, tewerkstelling en energie.

De heer De Batselier heeft het woord.

De heer N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, allereerst feliciteer ik de heer Moors met zijn leerrijk, objectief en duidelijk verslag van de Commissie voor Economie, Tewerkstelling en Energie.

In tegenstelling tot veler gewoonte zal mijn uiteenzetting vrij kort zijn.

De heer H. Schiltz : Dat is het begin van de wijsheid.

De heer N. De Batselier : Heel wat punten die wij in de Commissie hebben besproken moeten hier immers niet worden herhaald.

Door allerlei omstandigheden hebben wij in de Commissie het aspect tewerkstelling wat minder grondig behandeld. Vandaar dat mijn collega's mevrouw Detiège en de heer Vandembroucke dit onderwerp heden wat meer in detail zullen bespreken.

Toch heb ik een aantal fundamentele bedenkingen en bemerkingen bij deze begroting 1986 inzake economie, tewerkstelling en energie. Een eerste bemerking betreft de pas gevoerde discussie heeft aangetoond dat het Sint-Annaplan in feite vooral op dit deel van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap een hypotheek legt omdat het openbaar economisch initiatief, het participatiebeleid en het wetenschappelijk onderzoek erbij betrokken zijn. De Ministers vermelden evenwel niet wat de juiste weerslag zal zijn, ook niet op de tewerkstelling.

Wat wij hebben meegemaakt valt te betreuren.

Mijnheer de Minister, ik vrees nog steeds dat de Vlaamse Raad een beslissing heeft getroffen die niet door u werd aanvaard, maar die u de Vlaamse Raad hebt doen aanvaarden. Ik vrees dat de Vlaamse Raad hier slecht uitkomt en opnieuw een soort veredelde gemeenteraad is in plaats van een echt

parlement. Wij hadden hier kortaat onze eigen mening moeten vooropstellen ten opzichte van een nationale Regering, die lasten weer naar andere beleidsniveaus overhevelt.

Een tweede bemerking betreft de vele voorstellen die hier werden gedaan, en ook in de Commissie werden besproken, maar weinig in termen van het budget vertaald. Zo hebben wij mooie theorieën verkondigd over het reconversiebeleid, er ook adviezen gegeven, maar de budgettaire weerslag wordt niet vermeld.

Ik denk ook aan het beleid inzake de overheidsbestellingen en de overheidsinvesteringen, waarover ook mooie theorieën werden opgezet, maar waarvan de impact op het budget nergens is te vinden.

Het gaat hier om mooie principes, maar ik vrees dat het dagelijks beleid de Minister niet toelaat ze te honoreren. Vandaar onze ontgoocheling in mijn fractie over de kwaliteit van deze begroting. Mijnheer de Minister, ze komt niet overeen met uw eigen principes, zoals uzelf hebt gezegd, laat staan met onze principes.

Een derde bemerking.

Wij zouden graag zien dat uw algemeen beleid getuigde van een minder eenzijdige aanpak op economisch gebied, inzonderheid wat betreft de nieuwe technologieën, door een overconcentratie van belangstelling voor de micro-elektronica, hoewel ook andere domeinen in de economie van groot belang zijn.

Verder is er ook een overwaardering van de industriële facetten van nieuwe technologieën, en gaat veel minder aandacht naar de maatschappelijke doelstellingen die zij kunnen schragen.

Een vierde bemerking. Wij hebben er ook kritiek op dat een aantal beleidsbeslissingen door u worden voorbereid en uitgevoerd met vzw's. Wij zijn het met die approach niet eens en denken dat u daar een stuk van uw beleidsmogelijkheden laat teniet doen, dat ook daar een stuk onafhankelijkheid teloor gaat. Weze het dan hier niet communautair, maar politiek.

Een vijfde bedenking handelt over het economisch expansiebeleid. Wij gaan akkoord met het invoeren van een grotere selectiviteit rond het criterium tewerkstelling, alsook met het feit dat rekening wordt gehouden met het al of niet bestaan van overcapaciteit in een bepaalde sector of sub-sector waarin investeringen geschieden. Toch moeten wij ook nu vaststellen dat wij, door de evolutie in de staatsstructuur, er moeilijk toe komen om de ontwikkeling van de sectoren en de subsectoren te oriënteren. Ik meen dat wij ook een evaluatie moeten maken van onze verschillende mogelijkheden tot steun, om te zien wat de efficiëntie is van deze economische middelen. Naar mijn gevoelens zijn participaties, wanneer het gaat over structurele heroriëntering, meer directe en efficiëntere middelen dan wat hier via de economische expansiewetgeving gebeurt.

Mijnheer de Minister, een bewijs daarvan is dat nog steeds 82,5 procent van de betoelaagde investeringsdossiers in Vlaanderen uitgaat naar 'de sectoren metaalverwerking, chemie en voeding, hetgeen dus betekent dat wij op dat vlak weinig heroriënterend zijn. Een grondige en diepgaande sectoriële en subsectoriële analyse van Vlaanderens' economische activiteit zou hier meer dan nuttig zijn.

Een zesde bedenking : wat het toegepast wetenschappelijk onderzoek betreft hebben wij in Vlaanderen een regionale structuur die nog duidelijk in haar beginfase is. Ik vraag mij af, mijnheer de Minister, welke initiatieven u neemt opdat uiteindelijk het toegepast wetenschappelijk onderzoek, zoals het ooit werd voorzien, totaal tot de bevoegdheid van de Gewesten zou gaan behoren. Ik wil hier dan ook pleiten voor een sterkere bemanning van deze diensten voor toegepast wetenschappelijk onderzoek, zonder welke het onmogelijk zal zijn om in die dossiers echt aan de bak te komen. Sommige van deze dossiers blijven vandaag nog altijd in behandeling of in voorbereiding bij het personeel van de nationale overheidsinstellingen inzake wetenschappelijk onderzoek. Vanuit Vlaams autonoom oogpunt lijkt het mij onverantwoord.

De Batselier

De inspanningen van de overheid moeten ook hier evenwichtig en evenwaardig gespreid kunnen worden tussen enerzijds de economische industriële oogmerken van het onderzoek en anderzijds de beoogde ontwikkeling van het sociaal welzijn. Ook daarin zouden wij meer evenwicht wensen, mijnheer de Minister. Het sociaal welzijn mag geen minderwaardige doelstelling zijn in een autonoom Vlaanderen. Integendeel, de relatieve welvaart creëert juist ruimte voor dit welzijn.

Als zevende bedenking wens ik duidelijk te stellen dat uiteraard een doeltreffende controle op het wetenschappelijk onderzoek en op de economische expansiehulp moet bestaan. De oprichting op de beide terreinen van een, naar mijn gevoelen, beperkte commissie ad hoc, namelijk van één persoon per fractie van deze Raad, aangevuld met een vertegenwoordiger van representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties, die deze dossiers van nabij zou belichten, lijkt mij uitermate noodzakelijk. Ik weet dat u, mijnheer de Minister, niets heeft tegen de oprichting van een dergelijke Commissie in deze Raad en het zou wellicht goed zijn dat u van op deze tribune deze evaluatie-'commissie zou goedkeuren.

Ik kom nu tot mijn achtste bedenking. U weet dat ik een zwak heb voor regionale statistieken. Zij zijn immers een noodzakelijke voorwaarde om een eigen beleid te kunnen voeren. Het vragen van een advies aan de SERV, om te zien welke statistieken minimaal noodzakelijk zijn, al was het maar op het sociaal-economisch terrein, lijkt mij het noodzakelijke minimum. Het is mijn wens dat wij ook op dat vlak vragende partij zouden zijn, op basis van een grondig dossier.

Mijn negende punt gaat over de Gewestelijke Investeringsmaatschappij. Dit is een punt dat ik in de Commissie niet heb aangeraakt maar dat nu, sinds het Pinksterplan, niet uit de weg kan worden gegaan. Het eigen vermogen van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij Vlaanderen bedraagt op 1 juni 1986 2,2 miljard frank. Het is zo

dat, wat de financiële vaste activa betreft, op 1 januari 1986 voor ongeveer 3 miljard frank engagements werden genomen, waarvan 1,8 miljard frank door het FIV werden gefinancierd. Voor het jaar 1986 bedraagt het al uitgevoerde en het al besliste bedrag aan dossiers in totaal 1,3 miljard frank waarvan 655 miljoen frank via het FIV werd gefinancierd. Daaruit blijkt dat de GIMV inderdaad de verhoopte activiteit heeft bereikt. Dank zij de middelen van het FIV heeft dit de GIMV toegelaten grotere risico's te nemen of althans grotere dossiers aan te pakken dan voor de GIMV mogelijk was, namelijk ongeveer een gemiddelde van 100 miljoen frank. Het betrof een zekere vorm van risicospreiding. Dit zijn twee elementen waarom FIV een dergelijke steunpilaar was voor de GIMV.

Vanaf volgend jaar is er sprake van een revolving fund. Dat zou geen probleem zijn mocht het FIV al jaren werkzaam zijn en mochten veel dossiers al opgestart zijn en winst maken. U weet echter dat vele van deze dossiers pas sinds enkele maanden zijn gestart zodat van winst nog niet veel sprake kan zijn.

Als wij de opdracht van de GIMV niet willen terugschroeven moeten wij al het mogelijke in het werk stellen om deze zaak op te vangen. Dit kan uiteraard op twee manieren gebeuren: ofwel zullen een aantal openbare financiële instellingen het kapitaal mede onderschrijven, zoals het Gemeentekrediet onlangs heeft gedaan voor een beperkt bedrag van 100 miljoen frank – en ik meen te weten dat ook de ASLK geïnteresseerd was voor een mede-onderschrijven van het kapitaal, doch als ik goed ben ingelicht stelt de Minister van Financiën van de nationale Regering daar vandaag nog zijn veto tegen – ofwel komt het vanuit eigen regionale hoek. De vraag rijst dan of u bereid zal zijn zelf als Vlaamse Executieve een aanzienlijke kapitaalverhoging van de GIMV toe te laten. Wij als SP-fractie staan gunstig ten opzichte van beide strategieën.

Een laatste bedenking in verband met de GIMV heeft betrekking op de gietrij Allard uit Turnhout. Is deze ma-

nier van handelen representatief voor het behandelen van dossiers? Aanvankelijk heeft men in de gietrij grote risico's genomen met overheidskapitaal. Eens het probleembedrijf is uitgezuiverd, laat men het door Sidinvest – dit is geen privé-instelling, maar staat volledig onder de controle van de privé – verder beheren. Is dit representatief voor alle dossiers die men in functie III van de GIMV heeft behandeld of verder zal behandelen? Is dit een algemene beleidslijn van de Vlaamse Executieve? Wil men het economisch risico aan de overheid, en de winsten aan de privé laten?

De Voorzitter: Mijnheer de Batselier, gelieve uw betoog te beëindigen.

De heer N. De Batselier: Mijnheer de Voorzitter, ik stel mijn laatste vraag. Mijn collega Temmerman heeft mij dit probleem toegespeeld. Het gaat over de tewerkstelling. Het is het enige probleem dat ik inzake tewerkstelling in afspraak met mijn collega's zal aansnijden. Het betreft de wet op de gewetensbezwaarden. Vandaag zijn een aantal organismen gerechtigd gewetensbezwaarden tewerk te stellen. Deze organisaties worden aangeduid door de Minister van Binnenlandse Zaken. Blijkbaar zal de heer Nothomb volgende week vrijdag de lijst voorleggen van de Nederlandstalige aanvragen en organisaties die daarvoor in aanmerking komen. De heer Gol heeft echter geëist dat, zowel van Vlaamse als van Waalse zijde aan die lijst sterk de hand wordt gehouden. Het risico bestaat nu dat honderden Nederlandstalige verenigingen, met catastrofale gevolgen, hiervan het slachtoffer zullen worden. Naast de besparingen inzake het Pinksterplan van Martens VI komt er voor deze verenigingen dit nog bij. De heer Gol zou blijkbaar stellen dat alle culturele centra, alle volkshogescholen, alle verenigingen die zich bezighouden met culturele animatie en een aantal wetenschappelijke instellingen: schouwburgen, jeugdinfocentra en dergelijke meer eruit moeten. Welk is de houding van de Minister tegenover deze toestand, gezien de meeste niet toegelaten verenigingen door de Vlaamse Executieve worden betoelaagd.

De tewerkstelling van gewetensbe-

De Batselier

zwaarden is immers vaak een onmisbare indirecte financiële steun voor het instandhouden van deze verenigingen. Mijnheer de Minister, graag uw mening desbetreffend. (**Applaus bij de oppositie**)

De Voorzitter : De heer Cortois heeft het woord.

De heer W. Cortois (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, zoals de heer De Batselier wens ik collega Moors van harte te feliciteren voor zijn uitstekend verslag. Het is uiteraard niet mijn bedoeling de ganse discussie in de Commissie voor Economie hier opnieuw te beginnen. Ik zal mij dan ook beperken tot een aantal bedenkingen, maar vanuit een meer liberale hoek dan mijn voorganger op deze tribune.

Mijn eerste bedenking is van algemene aard. Het is evident dat de onvoltooide uitvoering van de staatshervorming van 1980, die op zichzelf al geen schitterende constructie is, zwaar weegt op het ontwikkelen van een verantwoord, klaar en dynamisch beleid. Wij moeten roeien met de roeispanten waarover we beschikken, ook budgettair. Men heeft wel fel aan image-building gedaan, een niet belangrijk element bij het opbouwen van een stimulerend en bedrijfsvriendelijk klimaat. Het is helaas niet voldoende.

Mijn tweede bedenking betreft de Vlaamse administratie, als instrument van het beleid.

Als liberaal, die van nature zeer nauw toekijkt op het functioneren van het overheidsapparaat, kan ik mij niet van de indruk ontdoen dat bij de uitbouw van de Vlaamse administratie in 1981 een kans werd gemist. Het spijt mij te moeten vaststellen dat deze Vlaamse administratie niet slechter, maar ook niet beter werkt dan de traditionele Belgische.

Haar werking, haar organisatie, haar procedures, haar reglementen, haar tempo of haar traag zijn, haar gebrek aan heldere en snelle besluitvorming op vele niveaus zijn typisch Belgische

kwalen. Wie zich in een sociaal-economische context tot deze administratie moet wenden vindt geen troost in het feit dat de etiketten op de dossiers en het briefhoofd op de documenten nu de Vlaamse Leeuw vertonen in plaats van de Belgische Leeuw. Men heeft nog de mond vol van „Vlaanderen Anders”. Dit „Vlaanderen Anders” zou moeten beginnen door voor eigen deur te vege en een efficiënte en slagvaardige administratie uit te bouwen. Wij zitten op dat stuk manifest op het verkeerde spoor.

De noodzakelijke overheveling van ambtenaren uit de nationale administraties en de politieke benoemingen waaraan de vier Vlaamse partijen gretig hebben meegedaan, zullen het vandaag niet gemakkelijk maken de toestand recht te zetten.

Mijn derde bedenking is ook van organisatorische en algemene aard en sluit een beetje aan bij de opmerkingen van de vorige spreker.

Het is een schandaal dat degelijk en actueel statistisch materiaal per Gewest beschikbaar meestal niet voorhanden is. Hoe kan een bedrijf, een overheid een doelmatig en planmatig beleid gestalte geven zonder over de meest essentiële gegevens te beschikken ? Het nationaal Regeerakkoord kondigt een wijziging aan van de wet van 15 juli 1970 houdende de organisatie van de planning en economische decentralisatie. Tevens wordt een hergroepering in het vooruitzicht gesteld van de Studiedienst van het Ministerie van Economische Zaken, het Nationaal Instituut voor de Statistiek en het Planbureau. Ik dring er zeer sterk op aan opdat u deze aangelegenheid van dichtbij zou volgen.

Zonder degelijk statistisch materiaal, zonder de logistieke steun van goed uitgebouwde studiediensten kan naar mijn overtuiging geen doelmatig economisch beleid gevoerd worden.

Mijn vierde bedenking betreft het reconversie- en expansiebeleid.

Ik stel vast dat dienaangaande een brede consensus bestaat in de schoot van het VESOC, het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité, alhoewel dit niet kan betekenen dat het VE-

SOC in de plaats zou treden van het politiek orgaan, met name de Vlaamse Raad.

Het is voor Vlaanderen een niet onbelangrijke troef, mijnheer de Minister, dat deze consensus aanwezig is en in stand wordt gehouden.

Vanuit de PW-fractie is men het volkomen eens met de volgende beginzelen :

1. de beperking van de beschikbare financiële middelen noopt tot grotere selectiviteit bij het beoordelen van de dossiers ;
2. deze beoordeling moet op basis van dezelfde objectieve criteria gebeuren, ongeacht de lokalisatie van het project in het Vlaamse land ;
3. pas nadien, zo het dossier zich in een ontwikkelingszone situeert, kan gedacht worden aan verhoogde steun ;
4. contractueel moet meer dan in het verleden de steun worden afhankelijk gemaakt van het scheppen van nieuwe werkgelegenheid ;
5. wij zijn het volkomen eens met de idee dat de GOM's in dit alles een meer actieve rol moeten spelen.

Mijnheer de Minister, hoe staat het met de voorgenomen herstructurering, voorzien in de Regeerverklaring ? Bestaat er ter zake reeds een werkdocument ?

Uit liberale hoek is herhaalde malen twijfel gerezen omtrent het nut en de doeltreffendheid van deze instellingen. Deze twijfel zal wellicht groeien en de vraag naar hun bestaansreden zal scherper gesteld worden als opnieuw mocht blijken dat de GOM's in hun taak te kort schieten.

Mijn vijfde bedenking betreft de toepassing van de wetten op de economische expansie van 1959 en 1970. Ook hier dwingen de schaarse middelen tot grotere selectiviteit. Geen steun aan louter commerciële investeringen, aan bedrijven met een monopoliepositie, aan projecten in sectoren en sub-sectoren met een overcapaciteit, zijn beleidsmaatregelen die wij volkomen onderschrijven. In diezelfde

Cortois

de optiek zijn wij het eens met het voornemen geen bijdrage te leveren voor verrichtingen die tot doel hebben de wedersamenstelling of vorming van bedrijfskapitaal. Weliswaar heeft dit type van overheidsinterventie in het verleden toegelaten bedrijven in moeilijkheden geheel of gedeeltelijk te redden. Maar in een periode van beperkte budgettaire middelen lijkt het mij principieel een goede zaak dat wij een duidelijke lijn trekken en de expansiewetgeving aanwenden om nieuwe initiatieven aan te trekken.

Mijn zesde bedenking handelt meer specifiek over de ontwikkelingszones : Limburg, Kempen en Westhoek.

Ik noteer de belangrijke verklaring in het verslag van de bevoegde Gemeenschapsminister dat ook voor de volgende vier jaren het de bedoeling is twee derde van de expansiesteun naar de ontwikkelingszones te oriënteren, zijnde een steunbedrag in globo van circa 30 miljard frank, in principe goed voor 150 à 200 miljard frank nieuwe investeringen en 15.000 tot 20.000 banen.

Even interessant lijkt mij het nieuw initiatief de samenwerking industrie-onderwijs-onderzoek regionaal te organiseren. Vooral op dat stuk is er inderdaad baanbrekend werk te verrichten ! Zeker naar het onderwijs toe. Wij zijn een land dat recordbedragen besteedt aan een onderwijssysteem dat evenwel niet in staat is die gediplomeerden en geschoolde arbeidskrachten te leveren waaraan een modern bedrijfsleven nood heeft. Het te grote leger aan werklozen wordt in niet onbelangrijke mate gevormd door mensen die, ondanks jarenlang schoolgaan, geen voldoende basiskennis hebben of die een kennis bezitten waar blijkbaar geen vraag meer naar is. Alhoewel de bevoegdheid inzake onderwijs en vorming van de Vlaamse Regering op dat stuk uiteraard beperkt is, vraag ik met nadruk dat men alle energie zou inzetten om de kwalitatieve kloof te dichten tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.

Mijn zevende bedenking is van principiële aard. Sommigen verwachten alle

heil van een toelagenpolitiek. Uiteraard is het niveau van directe steun bij bepaalde investeringsprojecten van belang. Men zegt en klaagt dat ten opzichte van Wallonië en de voornaamste Europese landen het niveau van deze steun in Vlaanderen veeleer laag is, alhoewel precies vergelijken op dat stuk bijzonder moeilijk is. Ik verwijs naar de bijlagen van het verslag van de Commissie.

De liberalen blijven evenwel deze directe toelagen aan investeringsprojecten als complementair beschouwen. Een gunstig fiscaal klimaat, fiscale stimuli, een draaglijk fiscaal regime voor de topmanagers, een goed sociaal klimaat, geschoolde arbeidskrachten, de flexibiliteit van de factor arbeid, de kost van deze factor zijn elementen die zeer zwaar en essentieel doorwegen om onze concurrentiepositie als investeringsgebied te bepalen. Een wildgroei van betoelaging vanwege de overheid impliceert meer politiek ingrijpen van deze overheid in het economisch leven. Dit ingrijpen is niet altijd objectief, werkt soms concurrentievervalsend en wordt niet altijd gedragen door objectieve maatstaven.

Mijn achtste bedenking geldt het beleid van de Vlaamse Executieve naar de KMO's en de Middenstand toe. We verheugen ons uiteraard over de accentverschuiving in de begroting ten voordele van de KMO's. Het moet ook de tewerkstelling ten goede komen. Wij zijn het er volkomen mee eens dat ook bij deze dossiers een meer selectieve aanpak in het vooruitzicht wordt gesteld.

Men hoort wel eens dat aan de hemel van de Vlaamse economie een melkweg schittert van duizenden kleine KMO's waarvan vele bijzonder creatief en export-minded zijn. Dit is ongetwijfeld waar. Ik zou evenwel durven stellen, en ik meen te weten dat de Minister er ook zo over denkt, dat Vlaanderen evenzeer nood heeft aan een dynamische en krachtige bovenbouw van grote nationale en internationale bedrijven die vaak sociaal-economische hefbomen zijn voor een hele streek. Als u, mijnheer de Minister, in de volgende dagen of weken de aangekondigde ronde-tafel organiseert met holdings en investeringsmaat-

schappijen, meen ik dat het goed zou zijn dat u op dat vlak onze ambitie inzake aanwezigheid, invloed en interesse duidelijk onderstreept.

Mijn negende bedenking bestaat in feite uit een reeks vragen. Is het zo dat het DIRV-beleid lood in de vleugels heeft ? Is het zo dat onze aandacht te eenzijdig is gegaan naar de micro-elektronics en wij nog steeds geen samenhangend beleid hebben inzake biotechnologie, robotica en nieuwe materialen ?

Hoe staat u ten opzichte van de bewering dat u wel via Flanders' Technology een bewustwording hebt weten te bereiken maar dat de concrete resultaten beneden de verwachtingen bleven en dat uw collega Wathélet in het Waalse Gewest met zijn Athéna-operatie heel wat betere resultaten heeft geboekt, meer middelen heeft ingezet, meer samenwerking en respons uit de privé-sector heeft gekregen.

Mijn tiende bedenking betreft de overheidsbestellingen en de compensatiedossiers.

Sedert 1983 maken de nationale departementen en een aantal instellingen van openbaar nut een glijdend driejarenplan van hun investeringen waarin een onderscheid wordt gemaakt tussen functionele investeringen, programma's van industriële selectiviteit, aanvullende programma's bureautica, informatica en rationeel energieverbruik.

De betrokkenheid van het Vlaamse Gewest wordt verzekerd via de COC, de Commissie voor de Oriëntatie en de Coördinatie van de Overheidsopdrachten, waarin ieder gewestelijke Executieve twee vertegenwoordigers heeft.

Schenkt de huidige regeling de Vlaamse Executieve voldoende en vooral, wordt zij voldoende betrokken bij de voorbereidende werkzaamheden voor de programma's worden ingediend bij de COC ?

Wat de specifieke militaire compensaties betreft, gaat het over een totale waarde aan militaire bestellingen van circa 93 miljard frank.

Op 1 augustus 1983 werd door de na-

Cortois

tionale Regering volgende verdeelsleutel vastgelegd : Vlaanderen : 54 à 56 procent, Wallonië : 32 à 36 procent, Brussel : 9 à 11 procent.

Sinds geruime tijd lijkt het de bedoeling van de nationale Regering te zijn dit totaal pakket te herschikken, zowel naar de inhoud als naar spreiding in de tijd. Dit is uiteraard van bijzonder groot belang omdat iedere interne herschikking gevolgen heeft voor de globale verdeelsleutel. Valt bij voorbeeld het voor Vlaanderen interessant helikopter dossier weg of wordt het in de tijd verschoven, dan wordt het overeengekomen evenwicht in ons nadeel aangetast. Ik vraag de Minister op dat vlak bijzonder waakzaam te zijn.

Ik wens hier tevens de opmerking van PW-fractie leider André Denys te herhalen. Hij stelt dat inzake de compensaties voor Vlaanderen in het F-16 dossier de door ons opgelopen achterstand te wijten zou zijn aan een te selectieve aanpak van de Vlaamse Regering. Graag ook hier meer toelichting van de Minister.

N.a.v. het initiatief samenwerking industrie-onderwijs-onderzoek vroeg de heer W. Cortois (PVV) dat, ondanks de beperkte bevoegdheid, alle energie zou worden ingezet om de kwalitatieve kloof tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt te dichten

In mijn laatste bedenking wens ik kort een aantal problemen aan te raken van diverse aard.

Wat met N-8 na Tsjernobyl ? Heeft de Vlaamse Executieve ter zake een standpunt in voorbereiding ?

Wat met het KS-dossier, weliswaar een nationale sector, maar met zware gewestelijke, financiële implicaties ?

Ik zou in dat verband ervoor willen pleiten de moed te hebben om afstand te nemen van een formule van begeleide afslanking, met zware budgettaire implicaties, zonder enig toekomstperspectief en waarvan het de bedoeling is het fundamenteel probleem steeds verder voor zich uit te schuiven.

Ik pleit ervoor dat men de moed zou hebben om afstand te nemen van degenen die om de huidige kiezers te behagen de toekomst van de volgende generatie Limburgers op de helling zetten.

Limburg staat aan de drempel van een post-mijntijdperk, wat uiteraard niet betekent dat economisch en financieel waardevolle reconversieprojecten geen kans moeten krijgen. De uitdaging, waar ook de Vlaamse Regering niet omheen kan, bestaat niet in het redden van wat niet kan worden gered, maar in het bouwen aan een beleid dat deze provincie een volwaardige plaats geeft in een moderne industriële samenleving.

De Voorzitter : De heer Desaeyere heeft het woord.

De heer W. Desaeyere (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik zal slechts drie punten behandelen : de tewerkstelling, de kerncentrale N8 te Doel en het steenkoolprobleem.

Wat het eerste probleem betreft, de tewerkstelling, meen ik, mijnheer de Minister, dat wij reeds jaren lang op de verkeerde weg zijn in die zin dat een selectiviteit in de richting van de arbeidsintensiteit in feite nooit een echte bekommering van de Vlaamse Regering is geweest. Ik illustreer dit met een zin uit uw eigen uiteenzetting, waar u zegt : „Accenten op de meer tewerkstelling enerzijds en ver-

nieuwings- en uitbreidingsinvesteringen anderzijds.” Dit is een typisch grijze manier om te zeggen dat u geen echte accenten legt.

Welke prioriteiten zijn er op dit vlak, en welke prioriteiten zouden er moeten zijn ? Mijnheer de Minister, op zeer lange termijn moet de doelstelling volledig worden omgekeerd. Wanneer men de demografische evolutie nagaat, stelt men vast dat binnen ongeveer veertig jaar, in 2025, er 1 miljoen mensen minder deel zullen uitmaken van de actieve bevolking. Een daling van de actieve bevolking met 1 miljoen is natuurlijk enorm. Het veronderstelt een volledig opnieuw onderzoeken van ons industrieel beleid en van de verhouding arbeidsintensief en kapitaalintensief. Op het ogenblik worden wij niet met deze omkering geconfronteerd. De werkloosheid is nu nog altijd zeer groot. Met andere woorden, een omkering in de richting van een grotere kapitaalintensiteit zullen wij slechts moeten nastreven vanaf de jaren negentig en vooral vanaf 1995. Gedurende de eerstvolgende vijf jaar moet nog altijd de klemtoon worden gelegd op een grotere arbeidsintensiteit.

Wanneer dan juichkreten worden gelanceerd voor de daling van de werkloosheid zou u de moed moeten hebben om daarin het demografisch component te berekenen. Met andere woorden, de huidige daling van de werkloosheid, vooral van de jeugdwerkloosheid is niet zozeer het gevolg van uw eigen inspanningen maar vooral een gevolg van een demografisch component en van de relatief geringe toename van het aantal afgestudeerden ingevolge deze demografische evolutie.

Waar wij akkoord gaan over het principe dat in de volgende vier jaar de nadruk moet worden gelegd op een verhoging van de arbeidsintensiteit, dan vind ik daar onvoldoende selectiviteit terug. Ik geef toe dat er in het verleden een ernstige verbetering van de toestand is geweest, in die zin dat een zekere neutraliteit werd bereikt wat de arbeidsintensiteit betreft ten opzichte van 10 à 15 jaar geleden, toen de situatie zich in heel andere termen voordeed. Een neutraliteit wil nog

Desaeyere

niet zeggen een compenserende subsidiëring. Ik bedoel hiermede dat men in grote mate een arbeidsintensiviteit zou gaan nastreven. Wij staan op dat vlak inderdaad met de grote handicap dat er een interdependentie ontstaat tussen het beleid op het macro-economisch vlak enerzijds en op het beleid anderzijds dat in Vlaanderen wordt gevoerd.

Het is nu eenmaal zo dat onze economie in het Belgische kader bijna noodzakelijk een multilayer systeem is waarbij men enerzijds een interferentie heeft van de centrale staat en anderzijds een interferentie van de Vlaamse Executieve. De vraag die moet worden gesteld bij het bepalen van onze tewerkstellingspolitiek en van onze economie is hoeverre de macro-economische politiek op dat vlak vertekend werkt.

Wanneer men het rapport van het IMF ter zake leest stelt men vast dat het IMF over de voorbije vier jaar zegt dat in België de loonwage in belangrijke mate is toegenomen. Met andere woorden, dat het verschil tussen bruto- en netto-lonen in belangrijke mate is gestegen, zelfs met drie procent vooral ingevolge de stijging van de para-fiscaliteit. Ten gevolge van deze distorsie heeft dit macro-economisch beleid er in feite toe geleid dat wij als het ware de arbeidsintensiviteit hebben ontmoedigd, en dit in zeer sterke mate. De vraag is in hoeverre de Vlaamse Regering compenserend is opgetreden. Welnu, u bent helemaal niet compenserend opgetreden. U hebt geen enkele ernstige inspanning gedaan. Ik weet wel dat er arbeidsplaatspremies zijn en nog andere maatregelen maar u zou bij de steun die u verleent voor economische expansie ten minste moeten proberen de distorsie die door deze weg wordt gecreëerd te compenseren. Dat doet u in geen dele.

Ik merk verder even op dat in het verslag weer uiting wordt gegeven aan beate zelfgenoegzaamheid, wanneer bijvoorbeeld wordt gezegd dat betreffende de opslorplingsprogramma's zoals BTK, DAC enzovoort, wij 56 procent van het nationale gemiddelde

halen tegen slechts een aandeel in de werkloosheid van 52 procent. Precies alsof dit erop zou wijzen dat wij op dit vlak ten minste relatief een grotere koek zouden hebben dan Wallonië. Welnu, wanneer ik deze 56 procent bekijk, blijft dit nog altijd onder ons fiscaal aandeel van 60 procent. (De heer Van Rompuy voert een gesprek met Minister Geens)

Mijnheer Van Rompuy, ik richt mij ook tot u. U bent ook medeverantwoordelijk voor het beleid dat op dit vlak wordt gevoerd.

Ik stel vast dat wij nog minder van de koek krijgen die ons in feite zou moeten toekomen. Mijnheer de Minister, wanneer het over een nationaal programma gaat, hangt u altijd „den heiligen” uit.

Minister G. Geens : „Den heiligen uit hangen”, dit zou kunnen zijn ; ik moet echter toegeven dat ik daar erg weinig in slaag.

De heer W. Desaeyere : Mijnheer de Minister, vermits wij toch met het Sint-Annaplan bezig zijn, tracht ik mijn terminologie aan te passen.

Geef toe, mijnheer de Minister, dat wij, Vlamingen, op dit vlak wel een gebrek aan agressiviteit vertonen. Inderdaad, wat de centrale uitgaven betreft, zeggen wij altijd dat objectieve criteria moeten worden genomen. Wat een aantal andere zaken betreft, gaan de Walen gewoonweg met het grootste deel van de koek lopen.

Thans wil ik overgaan naar het tweede onderdeel van mijn uiteenzetting, met name de kerncentrales.

Mijnheer de Minister, ik meen dat u ‘zich er al te gemakkelijk vanaf maakt met te zeggen : ten eerste, ter zake hebben wij geen bevoegdheden en, ten tweede, wanneer wij toch bevoegdheden ter zake hebben, bevinden deze zich op het vlak van de lokalisatie. U zegt dan dat dit aspect niet tot uw bevoegdheid behoort en wij ons met dit probleem tot Landinrichting moeten wenden. Dit is een al te gemakkelijke manier om de problemen van u af te wentelen.

Naar aanleiding van het grote energie-

debat in de Kamer hebben wij in de Vlaamse Raad een Vlaams energiedebat georganiseerd. In de nasleep van Tsjernobyl meen ik dat het hoogst nodig is dat dit aspect hier opnieuw aan bod komt, niet alleen wat het probleem betreft of een nieuwe kerncentrale in Doel of in Nieuwpoort wordt ingeplant. Mijnheer de Minister, het gaat om de fundamentele vraag van de energiekeuze zelf die wij als Vlaams volk in de Vlaamse Raad moeten kunnen bespreken.

Mevrouw N. Maes : Mijnheer de Voorzitter, aangezien ik op dit punt van de begroting niet het woord neem, vraag ik even de heer Desaeyere te mogen onderbreken om erop te wijzen dat de bouwaanvraag voor Doel V is ingediend en dat hiervoor de Vlaamse Regering, wat het civiele gedeelte van de bouw betreft – en ik gebruik het jargon van Minister Aerts – verantwoordelijk is. De vraag van de heer Desaeyere is volkomen actueel en zou dringend moeten worden beantwoord.

Minister G. Geens : Ik zal hierop antwoorden, mevrouw Maes.

De heer W. Desaeyere : Mijnheer de Voorzitter, ik ben de mening toegedaan dat wij ons moeten uitspreken over de fundamentele vraag of ons land, met een bevolkingsdichtheid die minstens driemaal hoger is dan in Rusland, met een grotere nabijheid van bevolkingskernen en gezien het feit dat Tsjernobyl heeft bewezen dat kernenergie blijkbaar inherent onveilig is en dat een betekenisvolle kans bestaat voor een groot ongeluk, in de huidige omstandigheden als Gemeenschap niet neen moet zeggen, niet moeten zeggen dat zulks niet kan en het een mogelijkheid van sociaal risico is dat wij niet willen lopen.

Een derde onderwerp dat ik even zou willen aansnijden is het probleem van de steenkool. Dit is inderdaad een nationale materie wat de allocatie betreft. Een belangrijk gedeelte van de financiering wordt wel op ons afgewenteld.

Wij maken nu de situatie mee dat de Regering in feite ongeveer negen maand tijd heeft gewonnen door een aantal budgetten hier en daar bijeen

Desaeyere

te schrapen, maar dat in feite het fundamenteel probleem van de financiering van de KS niet is opgelost. Het probleem wordt naar de lente verschoven of misschien zelfs naar de zomer van volgend jaar wanneer het financieringsprobleem zich opnieuw sterk zal doen voelen.

Wij zouden ons daarover ook binnen de Vlaamse Gemeenschap moeten bezinnen. In dit verband ga ik uiteraard niet akkoord met de uitspraak van de heer Cortois wanneer hij zegt dat Limburg als het ware de volgende generatie gaat opofferen. In geen geval zal het gaan om de volgende generatie. Het zou kunnen dat wij nog in de huidige generatie problemen hebben. Niemand twijfelt er echter aan dat in de volgende generatie door de uitputting van de petroleumvoorraden, steenkool opnieuw rendabel zal worden. Ik maak mij dus erg weinig zorgen over de volgende generatie. Ik maak mij echter wel zorgen over de manier waarop wij deze overbruggingsperiode kunnen doorkomen. Ik denk dat wij daarbij twee wegen moeten inslaan. Ik meen dat wij de subsidie aan KS en aan de steenkoolsector moeten opsplitsen in twee delen. Een eerste deel, dat ik de lange termijn structurele subsidie zou willen noemen, heeft te maken met de autarkiebaat, dus met de baat die de steenkool meebrengt voor onze ganse energiebevoorrading. Deze autarkiebaat is zeer belangrijk. Dat heeft de petroleum bewezen. Het is onze algemene Westeuropese energiepolitiek met de ontwikkeling van de Noordzee-olie die mede geleid heeft tot de huidige druk op de petroleumrijzen. Zo kan een goed georchestreerde Europese steenkoolpolitiek op lange termijn leiden tot een druk op de wereldenergieprijs waarbij wij allen baat hebben, dus niet alleen de steenkoolproducerende regio's maar ook degenen die geen steenkool produceren.

Naast deze economische lange termijn structurele subsidie zal er natuurlijk ook nood zijn aan een sociale subsidie vooral aan een overbruggingsperiode en een overbruggings-subsidie die ons moeten toelaten de periode waar steenkool meer compe-

titief zal zijn te bereiken. Ik bedoel hiermee de periode waar de energieprijs voldoende zal gestegen zijn wat volgens alle voorspellingen in het midden van de jaren negentig zou kunnen gebeuren.

In deze overgangperiode zal in ieder geval vanuit verschillende vlakken een oplossing moeten worden gezocht voor de KS-subsidies. Gezien het belang daarvan voor Limburg wil ik daarvoor een warm pleidooi houden. **(Applaus bij de VU)**

De Voorzitter : De heer Didden heeft het woord.

De heer M. Didden (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, geachte collega's, het voeren van een oordeelkundig economisch beleid is een onmisbare voorwaarde om het welzijn van het Vlaamse volk te consolideen en zo mogelijk te verbeteren.

De Vlaamse jeugd reikhalst naar een deugdelijk werkgelegenheidsbeleid. Wij moeten als objectief hebben om voor het einde van deze legislatuur de jeugdwerkloosheid in Vlaanderen stop te zetten. In cijfers uitgedrukt betekent dit dat men de dalende tendens van de afgelopen vier jaar lang kan volhouden. Er zal dan einde 1989 geen enkele werkloze jongere meer zijn beneden de leeftijd van 25 jaar.

Dit perspectief moet de Vlaamse Regering aan de jeugd kunnen bieden. Bovendien is dit niet helemaal utopisch. Praktisch alle leden van deze Raad hebben in hun jeugd geen werkloosheid gekend. Ik meen dat het perspectief moet zijn op het einde van de tachtiger jaren, met behulp van de Vlaamse Regering en van de Vlamingen in het algemeen, aan de jeugdwerkloosheid een einde te stellen. Als men de 18.000 minder werklozen van het afgelopen jaar – dixit de statistieken van vorige maand – hanteert voor de volgende vier jaar, dan zullen wij op dat ogenblik geen werkloosheid meer kennen.

Om het werkloosheidsprobleem adequaat te bestrijden is het noodzakelijk dat de investeringen toenemen. In het algemeen zijn de investeringsresulta-

ten in ons land en zeker in Vlaanderen aan de beterhand. Toch zou ik willen waarschuwen voor een overdreven optimisme. Zonder de positieve trend te bekritisieren stel ik vast dat Vlaanderen relatief minder investeert dan de meest vooruitstrevende landen en regio's. De brutokapitaalvorming loopt ten achter ten opzichte van al de ons omringende landen, zoals Nederland, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Frankrijk.

Erger is het nog gesteld met de kwaliteit van de investeringen. In ons land wordt relatief weinig geïnvesteerd in machines en uitrusting en relatief veel in de bouwsector. Dit betekent dat ons gewest relatief minder oog heeft voor industriële toekomstmogelijkheden. Vooral ten aanzien van landen als Japan, de VS en Canada is ons investeringspakket kleiner en minder voedzaam. Wij staan voor de uitdaging om de ingeslagen weg, die weliswaar voorwaarts gaat, versneld en met meer perspectief te realiseren. Elke zelfgenoegzaamheid moet hier vermeden worden.

Met zeer veel belangstelling heb ik de documenten gelezen die in de Commissie Tewerkstelling, Economie en Energie van uw Raad zijn behandeld. Ik kan niet nalaten ter zake de verslaggever, de heer Moors, te feliciteren en te danken voor het uitvoerig verslag, alsmede de Voorzitter van de Executieve voor de talrijke documenten waarnaar in dit verslag wordt verwezen.

Zeer in het bijzonder was ik bij eerste lectuur getroffen door de stijging van het aantal nieuwe vestigingen bij de buitenlandse investeringen.

In 1985 zijn er 76 dossiers met een gunstige behandeling tegenover 19 in 1984 en 15 in 1983.

Toch is jammer genoeg de ermee overeenstemmende werkgelegenheid beperkt. Het gaat meestal om kleinere projecten.

Toch is het hoopgevend dat buitenlandse firma's opnieuw de weg naar Vlaanderen kennen. Onze attractiviteit moet in het buitenland versterkt worden. De werking van FIOC en de uitbreiding van haar activiteiten door

Didden

de in het vooruitzicht gestelde technologische prospectoren moet aangeemoedigd worden.

Laat mij toch even stilstaan bij een vaak verzwegen aspect van de economie, namelijk de sociale relaties.

Ik weet dat dit normaliter behoort tot de nationale Regering en de nationale instanties, maar het zal niemand ontgaan zijn dat in de kritische positie waarin dit land zich heeft opgesteld naar aanleiding van het Pinksterplan de reactie verschillend is aan beide zijden van de taalgrens. Vlaanderen kent al vele jaren een ander soort reactievermogen dan Wallonië, mogelijks tot groot ongenoegen van de socialisten.

De heer J. Van Elewyck : Gelieve dat te verduidelijken.

De heer M. Didden : Mijnheer Van Elewyck, ik weet dat u niet gelukkig is met het feit dat de Vlamingen in de bedrijven en instellingen niet op straat komen om tegen de nationale en de Vlaamse Regering te protesteren. Ik stel eenvoudigweg de vraag aan de Executieve of er kan gestreefd worden naar een lange periode van sociale rust in dit Gewest. **(Geroep)** Is het echt utopisch om een Vlaams sociaal pact na te streven? Het zou in elk geval getuigen van progressisme. **(Onderbreking van de heer H. Schiltz)**

Indien de sociale partners in VESOC de weg zouden inslaan die de heer Van Elewyck en blijkbaar ook de heer Schiltz niet wensen in te slaan . . . (Geroep) . . . wat weerhoudt de Vlamingen om een eigen sociaal-economisch model te ontwikkelen?

De heer J. Van Elewyck : Ge weet niet waarover ge het hebt.

De heer H. Schiltz : Ik zal u straks cijfers geven afkomstig van de nationale Regering.

De heer M. Didden : Mijnheer Schiltz, ik zal u straks cijfers bezorgen om aan te tonen waar wij in Vlaanderen aan toe zijn. **(Rumoer)**

Mijnheer de Voorzitter, ik vraag alleen om ook de sociale relatie in

Vlaanderen maximaal uit te buiten. **(De oppositie in koor : „uit te buiten” - Applaus)** Feit is trouwens dat Vlaanderen meer zin heeft voor harmonie en rust.

De heer H. Schiltz : Ja, in het voordeel van Brussel, van het Belgisch establishment in Brussel. Dat is de dank die wij krijgen.

Laten wij in Vlaanderen de karaktertrek die ons eigen is ook institutioneel ombuigen tot een supplementaire troefkaart voor economische groei. **(Geroep bij de leden van de oppositie)**

Economie en werkgelegenheid zijn twee belangrijke voorwaarden om de welvaart van een gebied te meten. Vaak wordt er in ons land en in Vlaanderen over dit thema in zwart-wit-verhoudingen gesproken.

De heer J. Van Elewyck : En dat blijft.

De heer M. Didden : Meestal zal men de vergelijking maken tussen de Gewesten. De epitheta verschillen vaak van bron tot bron. Zelden krijgt men objectieve informatie.

Ik heb persoonlijk de inspanning gedaan om de diverse statistieken van het NIS, EUROSTAT, de OESO en het VEV samen te brengen omtrent volgende criteria : toegevoegde waarde, fiscaal inkomen, bruto-produkt in koopkrachtstandaard per inwoner en werkloosheid. Deze normen heb ik vergeleken met de bevolkingscijfers.

Welnu, hieruit blijkt dat het meest pijnlijke criterium, namelijk de werkloosheidsstatistiek in Vlaanderen het gunstigste is, en in Wallonië het ongunstigste.

De heer J. Van Elewyck : Dat is nieuw, dat is formidabel. Het is een geluk dat u het vertelt.

De heer M. Didden : Verder blijkt uit de statistieken dat de rode draad van welvaart en economie niet zo zeer een communautaire aangelegenheid is, maar wel verschillend van streek tot streek, zowel in Vlaanderen als in Wallonië.

Opvallend is vooral de rijkdom van Brussel en Antwerpen, zeker als we het fiscale inkomen, het bruto-pro-

dukt en de toegevoegde waarde analyseren.

Even opvallend is dat in dit land de provincies Luxemburg, Namen en Henegouwen de echte arme gebieden zijn gebleven. Eigenlijk lopen de welvaartsverschillen niet zo zeer over Gewesten en streken, maar is het vooral belangrijk het onderscheid te maken tussen de steden en het platteland, tussen agglomeraties en landelijke gebieden.

Aan de Vlaamse Regering zou ik dus willen vragen de fors ingezette weg van de industriële vernieuwing en de bevoordeling van de ontwikkelingsgewesten en ook het sociaal harmonieuze model verder te zetten. Laten wij de welvaartsspreiding en de economische groei gelijktijdig nastreven. Dit is de enige rechtvaardige en goede economische politiek. **(Applaus bij de meerderheid)**

De heer J. Van Elewyck : Spreekt u namens heel uw fractie?

Mevrouw N. Maes : Dat zal u achteraf wel horen.

De Voorzitter : Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw M. Vogels (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, op 15 oktober 1983 tekende de Voorzitter van de Vlaamse Executieve zijn visie uit op een nieuw Vlaams industrieel beleid via zijn DIRV-actie. Een visie die hij zó schokkend vond dat hij ze eerst aan de pers voorlegde, zijn collega's ervan liet kennismaken via hun ochtendblad en ze dan ophing aan een grote DIRV-campagne.

In de basisfilosofie van dit beleid, mijnheer de Minister, hebben wij nooit geloofd. Immers, u programmeert de invoering van de nieuwe technologieën en de heroriëntering van ons economisch apparaat naar de spits technologieën en pleit tegelijkertijd voor een volledige tewerkstelling in Vlaanderen. Dit zijn twee onverzoenbare principes. Een economie die zich oriënteert naar hoogtechnologie produceert op zich werkloosheid. Dit wil niet zeggen, - versta mij niet verkeerd - dat wij tegen deze nieuwe technologieën gekant zijn. De

Vogels

technologische evolutie is zinvol als ze tot gevolg heeft dat afstompnd en zinvol werk erdoor vervangen wordt, als ze innovaties teweegbrengt voor andere energievoorziening, voor de bestrijding van milieuproblemen... kortom, als ze bijdraagt tot de verhoging van de kwaliteit van het leven. Tegelijkertijd echter de volledige tewerkstelling blijven verdedigen als te bereiken doelstelling via deze politiek is vals, mijnheer de Minister.

Het zou ons dan ook ten zeerste interesseren om een evaluatie te krijgen van deze campagne.

Eerst en vooral vanuit het oogpunt van de tewerkstelling. Kunt u ons klaar en duidelijk en in cijfers aangeven hoeveel werkplaatsen deze hele DIRV-campagne tot nu toe gecreëerd heeft ?

U beroept zich altijd op het feit dat de werkloosheid in Vlaanderen afneemt en de tewerkstelling toeneemt. Een aantal elementen bevestigen ons vermoeden dat dit eerder het gevolg is van een toevallige correlatie, beïnvloed door een internationaal klimaat, dan wel van het door u gevoerde nieuwe industrieel beleid. Zo gingen bij Bell tussen 1 december 1984 en 31 december 1985 1.100 jobs verloren ; bij Philips Hasselt 146 ; bij Ford 120... Ik kan dat lijstje nog lang aanvullen.

Op 23 maart 1983 beloofde u in de Vlaamse Raad volledige tewerkstelling, met arbeidsreserve van 100.000 weliswaar, tegen 1990. Tijdens de commissiebesprekingen herhaalt u de belofte en verzekert u via uw beleid opnieuw 15 à 20.000 arbeidsplaatsen.

Als u een hele filosofie van industriële vernieuwing en tewerkstelling ophangt aan dit DIRV-beleid, dan menen wij dat nu de tijd gekomen is om hiervan een evaluatie ten gronde te maken en volstaat voor ons de in de Commissie aangekondigde algemene bespreking in de bevoegde commissie niet.

Hoe gaat u trouwens in verband met de tewerkstelling de passage uit uw Regeringsverklaring waarmaken die stelt :

„De uitvoering van de programma's tot opslorping van de werkloosheid moet volledig door de Vlaamse Regering zelf gebeuren.

De toewijzing en de controle zullen vereenvoudigd worden en de beslissingsbevoegdheid over deze programma's zal maximaal gedecentraliseerd worden. De Vlaamse Regering zal onderzoeken hoe door de aanwending van deze middelen de duurzame en statutaire tewerkstelling in de culturele en welzijnssector kan worden verhoogd en tevens de samenhang met het door de Vlaamse Gemeenschap gevoerde beleid kan worden verzekerd.”

In het licht van wat „Sint-Anna” hierover besliste lijkt een aangepaste reactie van de Vlaamse Regering om aan dit punt nog enige betekenis te geven, mij geen overbodige zaak.

Een evaluatie dient te gebeuren vanuit het oogpunt van tewerkstelling, maar ook vanuit het oogpunt van de technologische innovaties zelf.

Welke bedrijven uit de spits technologie kwamen zich hier vestigen ? In welke mate heroriënteerden onze bedrijven zich ?

Wij vermoeden, mijnheer de Minister, dat een grondige evaluatie van uw economisch beleid niet altijd even gunstig zou uitvallen, noch wat betreft het aspect tewerkstelling, noch wat betreft de uitbouw van de spits-technologie zelf.

Nemen we bijvoorbeeld het paradepaardje van uw DIRV-beleid, het bedrijf MITEC, dat als bedrijf voor half afgewerkte chips voor 49 procent eigendom is van de Vlaamse Gemeenschap, via de GIMV. Uit rapporten blijkt dat de markt voor deze half afgewerkte chips zeer slecht is. De manager, J. Libaut, stelde zelf in de Financieel Economische Tijd van 8 november 1985 dat het bedrijf niet meer verlieslatend zal zijn ten vroegste in het derde kwartaal van 1987. Minstens tot dan is er nieuw geld nodig. Hoe gaat het bedrijf aan dit geld komen ? Zal de Vlaamse Regering nieuw geld pompen in dit verlieslatend bedrijf ? En zo ja, waarom wèl geld voor MITEC en niet voor bij voorbeeld No-

bels Peelman destijds ?

En het verhaal wordt nog sterker als men ziet dat alle programmatieplannen voor MITEC het feit incalculeren dat Bell het RTT-contract zal krijgen. Kunnen wij nog spreken van toekomstgerichte bedrijven als ze enkel rendabel zijn als ze staatscontracten in de wacht slepen ?

Mijnheer de Minister, wij krijgen meer en meer de indruk dat heel uw DIRV-actie een holle ballon is die wij beter meteen kunnen doorprikken dan hem zachtjes te laten afgaan. Wij kunnen beter vandaag ons beleid heroriënteren in twee richtingen.

Ten eerste, een heroriëntering naar investeringen in werkelijk toekomstgerichte sectoren die ons nieuwe marktaandelen bezorgen en die getuigen van een originele toepassing van onze nieuwe technologieën, bijvoorbeeld : bio-technologische toepassingen in de bestrijding van milieuvuiling en voedselwinning of de aanwending van nieuwe technologieën voor andere energievoorzieningen. In dat licht zouden de dossiers van de Kempense steenkoolmijnen en de N8 een totaal ander karakter krijgen.

Ten tweede, een heroriëntering naar een tewerkstellingsbeleid dat, eerder dan te mikken op tewerkstelling in grote bedrijven, mikt op een plaatselijke tewerkstelling, beleid dat in de voorbije jaren in de EG voor 1 miljoen werkplaatsen zorgde maar waar wij in Vlaanderen nog nergens mee staan. Een beleid ten slotte dat werkelijk gericht is op een statutaire tewerkstelling in de socio-culturele en welzijnssector.

Tot slot wens ik de visie van de heer De Batselier te onderschrijven met betrekking tot de gewetensbezwaarden en dit tegen de achtergrond van het St.-Annaplan en de fel beknotte mogelijkheden van de socio-culturele en welzijnsorganisaties die normaliter beroep doen op gewetensbezwaarden. Een nieuwe schrapping van het aantal gewetensbezwaarden in die sector zou totaal onverantwoord zijn en voor vele organisaties de doodsteek betekenen.

De Voorzitter : De heer Vandenbrou-

Voorzitter

cke heeft het woord.

De heer F. Vandenbroucke (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, ik zal niet terugkomen op de concrete vragen die met betrekking tot het werkzoekendenbeleid in de Commissie werden gesteld. Ik vind dat het antwoord, genoteerd in het verslag, dat de studie hierover werd geactualiseerd en dat binnenkort een advies van de SERV wordt verwacht, een beetje efemeer is. Indien er reeds een studie bestaat hadden wij misschien aan de hand daarvan eens kunnen spreken over het werkzoekendenbeleid, niet waar, mijnheer Schiltz ? Wij wachten dus op actualisatie en op adviezen.

Ik zal niet opnieuw vragen stellen omtrent het dossier VDAB, waar blijkbaar ook een afwachtende houding wordt aangenomen.

Stellen dat wij op het vlak van de instellingen en de bevoegdheden soms in een bijzonder merkwaardig, om niet te zeggen bizar land leven, komt neer op het instampen van een open deur die reeds verschillende jaren wagenwijd openstaat.

Een bespreking van het luik „tewerkstelling” in de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap leidt nochtans onmiskenbaar opnieuw tot deze – voor een socialist en federalist – treurige conclusie.

Indien een buitenlander die de teksten van de wetten op de staatshervorming grondig bestudeerd zou hebben, vervolgens kennis zou nemen van het feit dat de post „werkgelegenheid” slechts 0,2 procent van de Vlaamse begroting omvat, dan zou die naïeve buitenlander ongetwijfeld moeten besluiten dat werkgelegenheid de Vlaamse Executieve totaal niet interesseert. Inderdaad, 0,2 procent lijkt zelfs een te belachelijk gegeven om er een ernstige bespreking aan te wijden.

Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, wij weten dat het tewerkstellingsbeleid u wél interesseert. Een paar jaar geleden hebt u grootse plannen aangekondigd waarin er sprake was over 25.000 werkzoek-

kenden minder dank zij een geregionaliseerd Vlaams tewerkstellingsprogramma.

De werkelijkheid is dat het voor u onmogelijk is enig tewerkstellingsbeleid gestalte te geven, vermits de nationale Regering, in weerwil van de wetten op de staatshervorming, inzake tewerkstellingspolitiek in enge zin de touwtjes nog stevig in handen heeft.

Wat mij bij mijn korte ervaring in deze Raad vooral teleurgesteld heeft, is nog niet zozeer deze vaststelling, maar wel de wijze waarop ze van jaar tot jaar bij elk begrotingsdebat opnieuw gesublimeerd wordt in de meest mooie frazen.

Zo denk ik bijvoorbeeld aan de uitzetting van collega Didden die wij zojuist hebben gehoord.

Wat zou men vinden van een Minister van Landbouw die zijn beleid komt verdedigen door mee te delen, en toe te juichen, dat de zon dit jaar zeer veel heeft geschinen en dat het weer volgend jaar waarschijnlijk ook mooi zal zijn ? Dat zou ongetwijfeld fel lachwekkend zijn.

De wijze waarop wij in de Vlaamse Raad over het tewerkstellingsbeleid discussiëren is nochtans van dezelfde aard. We mogen vernemen dat de werkgelegenheid in Vlaanderen gunstig is geëvolueerd, dat wij geen slecht aandeel hebben in de nationale opslorplingsprogramma's en daarmee is de kous blijkbaar af.

Laat ons eerlijk zijn : bijna al deze gegevens zijn voor de Vlaamse Executieve echter externe factoren, waarop zij quasi geen vat heeft.

Dat kan trouwens mooi geïllustreerd worden aan de hand van de gegevens over de evolutie van de Vlaamse werkloosheid die we vinden op pagina 208 van het verslag. Van december 1984 tot december 1985 daalde het aantal volledig uitkeringsgerechtigde werklozen in Vlaanderen met 11.520. De daling van het totale aantal ingeschreven werkzoekenden, ook de niet-vergoede, was in zijn geheel nog meer indrukwekkend : 25.402 minder. Twee factoren vormen echter, samen met de demografie en de ontwikke-

ling van de tewerkstelling, de functionele verklaring voor deze relatief gunstige evolutie.

Ten eerste is er de enorme toename van het aantal mensen dat een deeltijdse job combineert met deeltijdse werkloosheid. Deze mensen zitten eigenlijk verscholen in de categorie – en dat is RVA-jargon – „andere verplicht ingeschreven werkzoekenden”. Zij vormen de hoofdbrok van de stijging van deze categorie over datzelfde jaar, met 24.239.

Een tweede functionele factor in deze evolutie is de toename van het aantal mensen in de tewerkstellingsprogramma's. Deze toename volgde op de afbouw tijdens de eerste helft van de voorgaande legislatuur en betreft bijvoorbeeld van december 1984 tot december 1985 zowat 8.500 mensen.

Zonder deze twee factoren, ontwikkeling van het deeltijds werk en uitbouw van tewerkstellingsprogramma's, was van de markante daling van de volledige werkloosheid in Vlaanderen helemaal geen sprake geweest. Welnu, – ik zou dit graag zeggen ten aanzien van de heer Didden – de Vlaamse Regering heeft op de eerste factor totaal geen invloed uitgeoefend. Het is de heer Hansenne die een aantal financiële stimuli voor deeltijds werk heeft uitgebouwd. Op de tweede factor, de uitbouw van de klassieke tewerkstellingsprogramma's, is de eigenlijke invloed van de Vlaamse Executieve hoogstens marginaal geweest.

Collega's, ik denk dat het in deze Raad nuttig is, – tenzij ik mij vergis, eens de puntjes op de „i” van de feitelijke bevoegdheidsverdeling inzake opslorplingsprogramma's te zetten.

U zegt, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, in uw inleiding op de sectie werkgelegenheid, dat – ik citeer het verslag – „de Vlaamse Executieve inzake de aanwending van de mogelijkheden die de opslorplingsprogramma's bieden om werklozen zinvol werk te bezorgen (...) steeds van haar uitvoeringsmogelijkheden maximaal gebruik heeft gemaakt om een maximaal aantal werkzoekenden in deze systemen op te nemen. De resultaten zijn sprekend” . . . enzovoort, en dan heeft u het over de voor Vlaanderen

Vandenbroucke

wel bijzonder goede resultaten inzake BTK, DAC en TWW.

Welnu, als ik goed geïnformeerd ben – ik ken natuurlijk de binnenwegen van de kabinetten niet, ik baseer mij hiervoor op het artikel 7, paragraaf 4 van het koninklijk besluit van 29 maart 1983, is het zó dat u inzake BTK en DAC binnen de beslissingscommissie, die zelf slechts de twee nationale ministers adviseert, enkel beschikt over een afgevaardigde met een recht op advies over de dossiers die u aanbelangen. Dat betekent dus dat, wanneer het gaat over Vlaamse dossiers inzake BTK en DAC, uw afgevaardigde binnen een op zich zelf adviserende commissie een advies kan uitbrengen. Met andere woorden betekent dit dat u onmogelijk kan weten hoeveel BTK en DAC-dossiers er nationaal zijn ingediend en dat u dus onmogelijk op voorhand kan controleren of stimuleren wat het Vlaamse aandeel is in de nationale opsloringsprogramma's. U kan dus onmogelijk a priori discussiëren over de communautaire verdeling ervan en u bent ter zake volkomen afhankelijk van de nationale Ministers.

Indien u zou zeggen dat wij als Vlamingen daar goed presteren, dan is dat louter te wijten aan een zekere dynamiek van het Vlaamse verenigingsleven, – waarover wij ons kunnen verheugen –, maar dan heeft dat met uw feitelijke invloed in deze structuren zeer weinig te maken. Het mooiste bewijs is volgens mij dat uw eigen partijgenoten, wanneer ze zich enige maanden geleden ongerust maakten over de evolutie van de BTK- en DAC-dossiers, u niet interpelleerden, maar zich rechtstreeks richtten tot de heren Verhofstadt en Hansenne, want zij nemen inderdaad de beslissingen, zij stimuleren en oriënteren, en niet de Vlaamse Executieve.

Het is uiteindelijk slechts met betrekking tot de tewerkgestelde werklozen – op zich zelf geen interessant statuut – in Vlaanderen dat u, via uw bevoegdheid over de gewestelijke plaatsingsbureaus van de RVA, enig beleidsimpact heeft. Ik weet niet of u die gebruikt, maar u heeft inderdaad over

het aanwenden van het statuut van tewerkgestelde werkloze een beleidsimpact, via de gewestelijke plaatsingsbureaus van de RVA.

Ik moet vaststellen dat thans de hervorming die in het Pinksterplan wordt aangekondigd met betrekking tot die tewerkgestelde werklozen, die op zichzelf goed is, uw laatste beleidsimpact dreigt af te nemen. Tenzij ik verkeerd ben geïnformeerd – en het ware misschien interessant dat u er in uw antwoord op terugkomt – is het zó dat de zogenaamde gesubsidieerde contractuelen, die in de plaats zullen komen van het gros van de tewerkgestelde werklozen, niet aan de goedkeuring van de regionale tewerkstellingscomités worden voorgelegd. Bij mijn weten zult u daar geen enkele invloed meer op kunnen uitoefenen. Dus, voor zover u nog voor een deel op de opsloringsprogramma's theoretisch een zeker beleidsimpact kon hebben, namelijk de tewerkgestelde werklozen meen ik – en daarmee zeg ik niets over de hervorming op zich – dat de Vlaamse Executieve haar laatste impact zal verliezen. Het is cynisch dat u thans herhaalt dat u de opsloringsprogramma's volledig in eigen handen wilt nemen. Als u dat meent, zou u misschien in de Senaat best zeggen dat u het niet eens bent met de hervorming aangezien zij diametraal in tegenovergestelde richting gaat. Laten we dus niet doen of de staatshervorming is uitgevoerd maar geven aan Caesar wat aan Caesar toekomt.

Ik meen reeds te hebben aangeduid dat deze op zichzelf onwettelijke situatie van kwaad tot erger gaat. Enige tijd geleden hebben wij in de Commissie gedebatteerd over het zogenaamde rapport – Hansenne over de jongerentewerkingstelling. U was het eens met ons dat de heer Hansenne in zijn verslag aan de nationale Regering een grote hutsepot maakt van de nationale en regionale bevoegdheden. Denken wij maar aan de beroepsopleiding, de arbeidsbemiddeling enz. In dat verband zegt u – en ik vind het goed dat het in het verslag letterlijk is weergegeven – : „De Voorzitter van de Vlaamse Executieve verklaart te zijn aangezocht om advies uit te brengen over het verslag van Minister

Hansenne aan de nationale Regering waarin hij bepaalde voorstellen doet onder meer inzake de arbeidsbemiddeling. Het standpunt van de Vlaamse Executieve ter zake is dat advies noch overleg nodig zijn aangezien de arbeidsbemiddeling een Gewestmaterie is. Ze wil streng de hand houden aan de sinds de staatshervorming van 1980 vastgelegde bevoegdheidsafbakening”. Ik heb niet het gevoel dat de heren Martens en Gol daarvan wakker liggen, maar wel dat er een belangrijke verschuiving is in uw positie. Gisteren hebben wij moeten vernemen dat, vooraleer wij als Vlaamse Raad verder over dit gedeelte van het Pinksterplan kunnen discussiëren wij niet alleen moeten wachten op het starten van het overleg, maar zelfs op het afronden en de besluiten van het overleg. Iedereen kent hierin uw „macht en onmacht”. Ik citeer een interessant editoriaal.

Verskillende voorstellen door de nationale Regering uit het verslag-Hansenne weerhouden, zullen in de praktijk worden gebracht en snijden volledig door uw bevoegdheden. Het zijn voorstellen waarvan u eerst zei er zelfs niet te willen over adviseren, noch overleggen omdat de materie tot uw bevoegdheid behoort. En nu zegt u ons te wachten op de resultaten van het overleg, die ons dan zouden worden medegedeeld. Ik vind dit erg. Ik heb het gevoel dat het debat over het zogenaamde Vlaamse tewerkstellingsbeleid een schijn debat is dat een fatsoen moet ophouden dat er al lang niet meer is. (**Applaus bij de SP en de VU**)

De Voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer J. Laverge (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, geachte collega's, economie en tewerkstelling zijn factoren met een sterke relatie. Een belangrijk element als bindteken tussen het economisch gebeuren en de werkgelegenheid is de onderneming. De onderneming kan worden beschouwd als de aanbreng van de middelen, noodzakelijk voor de creatie van welvaart en welzijn.

De overheidsinkomsten steunen gro-

Laverge

tendeels op de produktiviteit van de ondernemingen. In het overheidsbeleid is het dan ook belangrijk deze bron van welvaart, namelijk de onderneming, te steunen in haar inspanningen.

De expansiewetgeving is een element dat een bijdrage kan leveren aan deze strategie. Niettemin mag men niet uit het oog verliezen dat de onderneming niet wordt opgezet vanwege de subsidie, maar wel op basis van behoeften en mogelijkheden. De expansiewetgeving moet gepaard gaan met het creëren van een klimaat waarbij een onderneming kan groeien.

Hierbij rijst de vraag, mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, of een deel van deze belangrijke middelen van 9 miljard frank niet beter zouden worden besteed om de directe en indirecte lasten voor de bedrijven te doen dalen. Dit zou leiden tot kostenverlaging en een betere concurrentiepositie van onze bedrijven.

Ik heb de indruk, mijnheer de Voorzitter, dat het de moeite zou lonen een kritische en grondige analyse te maken van het effect van de middelen, gebruikt in toepassing van de expansiewetgeving van 19 juli 1959 en 30 september 1970.

Men mag deze vorm van steun in vraag stellen. Ik vraag mij af of er geen andere alternatieven zijn die een beter rendement geven in de continuïteit en de expansie van de bestaande bedrijven en de daarbij horende werkgelegenheidscreatie.

Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik ben het wel eens met het feit dat een deel van de middelen moet worden gebruikt om regio's die economisch op een of andere wijze getroffen zijn te begeleiden in hun economische heropstanding. Deze heropstanding dient gedragen te worden door een bevolking die bereid is tot ondernemen. Geld alleen volstaat niet om de activiteit van de bedrijven in de regio te ontwikkelen. Geld kan alleen een hulpmiddel zijn.

Het is daarom dat zogenaamde ontwikkelingszones moeten worden be-

keken als een entiteit waar inspanningen moeten gebeuren, onder andere op het vlak van het onderwijs, waar het stimuleren van de zelfstandigheid én speciale hulp aan bestaande bedrijven moeten worden aangemoedigd en waar nieuwe bedrijven moeten worden aangetrokken die beantwoorden aan de arbeidsstructuur van de regio.

In een ontwikkelingszone moet de totale aanpak gebeuren door de plaatselijke verantwoordelijke niveaus en de bevolking.

Dat men in een expansiebeleid vooral middelen gaat aanwenden voor een grotere tewerkstelling is evident. Vernieuwing en uitbreiding kan alleen positief zijn voor zover zij een vooropgesteld doel bereiken. Investeringsleiden echter niet altijd tot uitbreiding van werkgelegenheid. Dat moet men aanvaarden. Zij kunnen ook noodzakelijk zijn voor het instandhouden van bedrijven op de harde Europese en internationale markt.

Hier zou men kunnen spreken van arbeidsbehoudende investeringen welke even belangrijk kunnen zijn als arbeidsverhogende investeringen.

Bij analyse zou men de dossiers van deze ondernemingen moeten uitwerken, want het is ook problematisch geld beschikbaar te stellen voor nieuwe investeringen en tegelijkertijd bestaande ondernemingen te laten tenietgaan door gebrek aan hulp in diepte-investeringen.

Dat u de KMO's als belangrijke troeven in uw tewerkstellingsbeleid beschouwt, is een positieve benadering. Niettemin wil ik uw aandacht trekken op het feit dat grotere bedrijven noodzakelijk zijn in ons economisch bestel omdat ze een basisrol kunnen spelen voor heel wat activiteiten.

Grotere ondernemingen hebben een zuigkracht naar kleinere ondernemingen toe en zijn beter gestructureerd om de broodnodige export-activiteit uit te bouwen.

Terloops wil ik uw aandacht vestigen op een belangrijk element dat een remmend effect heeft op de groei van de onderneming, namelijk het belabberd financieel statuut van de mid-

denkaders en kaderleden.

De fiscale afroming is derwijze dat zij, die de dynamiek van de onderneming moeten dragen, sterk ontmoedigd en gedemotiveerd worden.

Een Belgisch kaderlid heeft op een bruto-inkomen van 1,5 miljoen frank nog een netto 853.511 frank of 56,90 procent over.

Als men vergelijkt met de ons omringende landen, welke ook een economische dynamiek moeten opbouwen, gebaseerd op deze krachten, kan worden vastgesteld dat in Duitsland voor dezelfde waarde van 1,5 miljoen frank, de betrokkene 1.188.182 frank of 79,21 procent krijgt; in Nederland: 998.383 frank of 66,56 procent; in Engeland: 1.101.218 frank of 73,41 procent; in Italië: 1.116.009 frank of 74,39 procent; in Frankrijk: 1.229.605 frank of 81,97 procent; in de Verenigde Staten: 1.223.208 frank of 81,55 procent.

Men kan zich ook de vraag stellen of buitenlandse investeerders niet afgeschrikt worden om naar ons land te komen als zij bij voorbeeld voor een ingenieur die netto 90.000 frank per maand verdient, rekening moeten houden met 3,6 miljoen frank personeelskosten of 86 procent meer dan in de Verenigde Staten, 70 procent meer dan in Frankrijk en 68 procent meer dan in de Bondsrepubliek Duitsland, landen welke zeer sterk in concurrentie staan met onze produkten en markten.

Ik leg het accent op dit probleem omdat de buitenlandse investeringen in de jaren 60 een belangrijke basis zijn geweest voor de economische groei in onze Gewesten.

Het was niet alleen een aanbrengen van rechtstreekse en onrechtstreekse arbeidsplaatsen, maar ook van technologieën en managementtechnieken.

Om de werkloosheidsproblemen op te lossen, buiten het stimuleren van eigen ondernemingen, moeten wij er ons bewust van zijn dat wij behoefte hebben aan buitenlandse investeerders en dit in produkten welke tevens een economische vernieuwing kun-

Laverge

nen teweegbrengen.

Het is aan de Vlaamse deelregering om acties te voeren en de middelen ter beschikking te stellen om een dergelijke politiek te ondersteunen.

Ik ben ervan overtuigd dat ons Gewest hiervoor belangrijke troeven in handen heeft, namelijk de ligging, de produktiviteit, de positieve ingesteldheid en de openheid van onze bevolking, het onderwijsniveau, enzovoort.

Het is voor de dynamische Vlaamse deelregering een opdracht om deze elementen te accentueren en de remmende factoren – en zij zijn talrijk – in het fiscaal en parafiscaal systeem te neutraliseren.

Wij hebben diverse economische steun- en renovatie-apparaten opgebouwd. Citeren wij de GIMV, de GOM, de DIRV-acties en STV-acties, de Bedrijvenscentra, het IWONL en het Prototypenfonds.

Mijnheer de Voorzitter, ik vraag u al deze structuren permanent te bewaken, ze te stimuleren, ze aan te wakkeren en ze zelfs in vraag te stellen.

Coördinatie en gerichte strategie zullen de efficiëntie van de structuren optimaliseren en de overlappingsen en verspillingen neutraliseren. Zij mogen geen eigen leven gaan leiden maar moeten geïntegreerd worden in de globale strategie van de Vlaamse deelregering.

Dat wij in het Europa van vandaag maximaal de hulpmiddelen van het Europees Fonds benutten, kan als normaal worden beschouwd. In dat verband is uw opzet voor ruimere informatie van het bedrijfsleven een noodzakelijkheid. Dat er een positieve evolutie in de tewerkstelling in Vlaanderen kan worden vastgesteld, bewijst dat sedert de jongste vier jaar een kentering is gebeurd die hoofdzakelijk is gestoeld op de herwaardering van het ondernemingschap.

Het feit dat de werkloosheid nog niet ten volle is opgelost, valt wel te betreuren. Het dynamisme, de werkracht, de ondernemingszin, het gezond verstand van het Vlaamse volk

en een goede samenwerking op alle niveaus, zowel politiek, syndicaal als patronaal, zal ons in staat stellen dit werkloosheidsprobleem voort op te lossen.

Ook kan men niet negeren dat de opslorplingsprogramma's een belangrijk element zijn in de huidige economische problematiek. De zinvolle tijdsbesteding van de werklozen is een belangrijke opgave. Het is nochtans geen finaliteit en men dient ervoor te waken dat men zich niet in het systeem inkapselt. Deze programma's mogen geen rem zijn voor herscholing en bijscholing van werkzoekenden, en vooral van jongeren. Tevens dient ervoor te worden gewaakt dat dergelijke programma's niet leiden tot concurrentievervalsing voor de kleinere bedrijven. Dan verschuift men alleen maar het probleem.

Volgens de statistieken van de RVA zijn er in heel wat zones een belangrijk aantal onbeantwoorde arbeidsplaatsen wegens gebrek aan geschoold of aangepast personeel. Bijscholing en herscholing dienen aan te sluiten bij een dynamisch economisch beeld. Dit vergt niet alleen de nodige structuur maar ook objectieve informatie van onze Vlaamse bevolking om ze te wijzen op deze problematiek.

Wij moeten vooral de jongeren durven te zeggen wat de behoeften zijn en welke richtingen dienen te worden gekozen. Scholen en PMS-centra mogen onze jongeren in hun schoolse opleiding geen abonnement geven voor werkloosheid omdat zij niet in de juiste richting werden geschoold. Dit kiert in het economisch tewerkstellingsbeleid. Er zijn nochtans vele handicaps, ik wil u vragen ze te inventariseren en op te lossen met een systematiek die het Vlaamse volk eigen zou moeten zijn.

Mijnheer de Voorzitter van de Vlaamse deelregering, Vlaanderen is duidelijk op weg naar een eigen economisch dynamisme, gebaseerd op de herwaardering van het ondernemingschap.

Mijn betoog had tot doel de diverse elementen en punten toe te lichten en in vraag te stellen, en dit alles in een

positief licht. Een permanente wil om ons beleid aan te passen aan de evolutie moet een basis vormen voor onze economische politiek. Zich niet vastankeren maar permanent creatief en flexibel zijn, moet de opdracht zijn van de Vlaamse Raad en de Executieve. Op dit vlak en mits deze voorwaarden zie ik als bedrijfsleider en politiek verantwoordelijke de toekomst optimistisch tegemoet. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer E. Van Rompuy (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, wat mij in dit begrotingsdebat bijzonder treft is de steeds weerkerende klacht van een gebrek aan middelen. Ik hoor hier steeds opnieuw dat de Vlaamse Regering haar rol niet kan vervullen bij gebrek aan een toereikend financieel draagvlak.

Teneinde elk misverstand te voorkomen wens ik bij het begin van deze korte interventie te benadrukken dat ik ten volle onderschrijf wat een reeks sprekers in dit verband hebben gesteld. Een federalisering die amper slaat op 4 à 5 procent van het BNP is een schijnautonomie. De federale staatsvorm is niet leefbaar binnen het huidige financieel keurslijf en de beperkte bevoegdheidsfeer. Ik deel de mening van collega Denys dat een nieuw communautair gesprek, of zelfs confrontatie, op dat vlak op relatief korte termijn onvermijdelijk is. Ik meen ook dat de onderhandelingen die Minister Geens thans voert ons alder steun verdienen.

De heer J. Van Elewyck : Hij heeft die steun geweigerd !

De heer E. Van Rompuy : Wij zullen dat vrijdag zien.

De bedoeling van mijn betoog bestaat erin te waarschuwen voor overdreven defaitisme en voor de illusie te denken dat de Vlaamse autonomiegedachte louter een kwestie is van meer geld. De jongste twee dagen hoor ik hier voortdurend zeggen dat zonder meer geld het niet meer mogelijk is de autonomie voort uit te bouwen.

De heer J. Van Elewyck : Dan moet u

Van Elewyck

uw oren eens laten uitspuiten.

De heer E. Van Rompuy : Zelfs de oppositie moet erkennen dat de eerste Vlaamse Regering op een aantal vlakken successen heeft geboekt. Collega Dupré merkte terecht op dat de DIRV-actie slechts resultaten heeft gehad in één technologische richting, die van de micro-elektronica. (**Onderbrekingen van de heer Van Elewyck**)

De Voorzitter : Mijnheer Van Elewyck, u mag wel bedenkingen hebben, maar u hoeft ze daarom niet altijd luidop te verklanken.

De heer J. Van Elewyck : Er is in dat verband een goed traditie ; trouwens de heer Van Romuy onderbreekt zelf ook steeds.

De heer E. Van Rompuy : Door haar enthousiaste aanpak is de Vlaamse Regering toch erin geslaagd op het economisch vlak een nieuwe „spirit” te doen waaien.

Bij gebrek aan financiële middelen vervulde ze een taak die de politiek in ons land verloren had : het volk motiveren, de tijdsgeest mee helpen vormen. Economische groei is meer een gevolg van vrouwen in eigen kunnen, van een klimaat van ondernemersgezin dan van subsidies. Als ik sommige toespraken hoor dan heb ik vaak de indruk dat de toekomst van onze industrie en de kansen op werkgelegenheid nauw verbonden zijn met meer financiële middelen voor de overheid, in casu hier de Vlaamse Regering. Deze pleidooien doen mij soms denken aan de opvattingen ter zake van de Waalse socialisten. Hun stelling is altijd geweest : als de Gewesten zullen beschikken over meer uitgebreide instrumenten inzake industriële politiek, energiepolitiek, kredietpolitiek, dan zal de economische heropleving hieruit automatisch voortvloeien. Is de toekomst van de Vlaamse economie afhankelijk van het verkrijgen, excuseer mij de uitdrukking, van meer „sigarenkistjes” om ons industrieel potentieel op te drijven met meer subsidies ? Wat kan het meest bijdragen tot industriële groei in Vlaanderen : meer subsidiekanalen via de expansiewetgeving en

het FIV of een algemeen klimaat van lage inflatie, lage rente, lage belastingen.

De heer H. Schiltz : En de wil om iets te doen. Men kan ook bij een heel lage inflatie in armoede leven.

De heer F. Vandenbroucke : Ik heb niet zozeer gesproken over minder of meer uitgeven. Ik heb gesproken over schijndebatten die worden gehouden over zaken waarover wij niet eens bevoegdheden hebben. Dat is essentieel.

De heer E. Van Rompuy : Ik wil straks nog iets zeggen over bevoegdheden. Maar, de illusie koesteren dat met de regionalisering van de kredieten, van de energiepolitiek en van de industriële politiek door nog meer de overheid een rol te laten spelen in de economie en te verwachten dat dit een economische heropleving zal tot gevolg hebben is verkeerd.

Wanneer ik sommige pleidooien hoor houden om in een autonome Vlaamse staat een beperkte financieringspolitiek te voeren voor bepaalde bedrijven dan vraag ik mij af of dit het einddoel is van de Vlaamse autonomie.

De heer J. Van Elewyck : Geloof u dan niet in een regionale economische politiek ?

De heer E. Van Rompuy : Ik geloof daar wel in, mijnheer Van Elewyck. Maar de vraag is wat voor regionale economische politiek wij voeren. Dat is niet het transplanteren van dezelfde subsidiemechanismen en van dezelfde fouten die gedurende dertig jaar in de nationale Regering werden gemaakt. In dat geval geloof ik inderdaad niet in de regionale economische politiek.

De heer O. Van Ooteghem : De nationale Regering was altijd een CVP-regering.

De heer E. Van Rompuy : Het is duidelijk dat er in Vlaanderen een nieuw economisch klimaat aan het groeien is.

De Voorzitter : Mag ik u vragen de heer Van Rompuy zijn uiteenzetting te laten houden. Er mogen niet systematisch onderbrekingen worden geuit.

De heer E. Van Rompuy : Wij klagen terecht de financiële privileges aan waarmee Wallonië zijn industriële politiek kan voeren. Maar welke zijn hun resultaten ? In Wallonië ligt de industriële produktie nog op het peil van 1970. Sinds 1981 is hun industriële produktie nog gedaald met 10 procent terwijl ze in Vlaanderen met éénzelfde percentage is gestegen. Sinds 1981 zijn de bedrijfsinvesteringen in Vlaanderen met haast 50 procent in nominale termen gestegen ten opzichte van 25 procent in Wallonië. Ik gebruik dat niet als argument, maar zeggen dat de financiële privileges de Waalse economie zozeer hebben gediend ten opzichte van het arme Vlaanderen is ook niet juist. De Vlaamse economie heeft duidelijk meer geprofiteerd van het herstelbeleid dan het Zuiden van het land. Ik geloof dat wij meer nood hebben aan een verbetering van het macro-economisch klimaat dan aan een verdere uitbouw van de micro-economische subsidiepolitiek, waarvoor hier al te veel wordt gepleit.

Ik zou hier zelfs enigszins provocerend de vraag willen stellen : wat dient de Vlaamse economie het meest : het welslagen van het spaarplan waardoor de rente kan dalen, de bedrijfsverwachtingen kunnen verbeteren, op termijn de fiscale druk kan afnemen of het feit dat de dotaties niet worden verminderd ?

Dit is geen of/of-redenering. Maar stellen dat de besparingspolitiek die op nationaal vlak wordt gevoerd aan de Vlaamse economie geen diensten bewijst, dan heeft u de jongste jaren niets begrepen op het vlak van het tewerkstellingsbeleid. Het is de Vlaamse economie die het meest zal profiteren van een gezond spaarplan waardoor op termijn het bedrijfsklimaat kan verbeteren.

In dit land moeten wij geen illusie koesteren : de marge voor economisch federalisme is beperkt. Het macro-economisch beleid, het subsidiebeleid en het concurrentiebeleid zullen steeds nationaal worden gevoerd. Ik weet dat Minister Schiltz hierover vroeger colloquia heeft gehouden. Het is echter duidelijk dat bepaalde economen zoals Pol Van Rompuy en

Van Rompuy

Dirk Heremans op dat vlak zeer duidelijk zijn en beweren dat het zeer moeilijk zal zijn in een economische monetaire unie een subsidiepolitiek te voeren met een zeer grote marge voor autonomie. Het is duidelijk dat het nationaal beleid in België steeds belangrijk zal zijn en dat Vlaanderen er alle belang bij heeft dat dit macro-economisch klimaat gezond is; dit zal onze economie uiteindelijk ten goede komen.

De heer N. De Batselier : Mijnheer Van Rompuy, mag ik u een concrete vraag stellen ? Wat u daarnet zegt is niet nieuw, maar betekent dit dat u een theorie uitbouwt waarbij economisch federalisme in België voor u onmogelijk is ? Ik vraag een precies antwoord.

De heer E. Van Rompuy : Mijn precies antwoord hierop is het volgende. Indien wij de Belgische economische monetaire unie willen in stand houden, kunnen wij nooit het macro-economisch beleid federaliseren, zoals wij evenmin de wetten op de concurrentie en de normen van subsidiëring kunnen federaliseren. De marge die wij eventueel ter beschikking hebben gaat naar een soort van subsidiëringpolitiek die nefast is en eigenlijk een verkapte vorm is om etatisering door te voeren via federalisering. Dit is het grote gevaar waarin wij momenteel verkeren. **(Onderbreking van de heer Schiltz)**

Hierin is inkomensbeleid, inflatie, rentebeleid, controle op de geldhoeveelheid en voor een groot gedeelte het kader van het industrieel beleid vervat.

De heer H. Schiltz : Dan spreekt u uzelf tegen : hoe minder staatsinterventie hoe marktconformer de economie en hoe meer vrijheid inzake autonomie, omdat uw economisch beleid vanzelfsprekend door de marktwetten zal worden gecorrigeerd wanneer deze niet worden gerespecteerd. Wat u zegt is een achterhaalde theorie. Raadpleeg de nieuwste Amerikaanse economen ; zij zullen u zeggen dat u met federalisme ontzettend ver kunt gaan van het ogenblik dat u de concurrentieregels beveiligd door internatio-

nale verdragen en dat u het globale geldvolume onder controle houdt.

De heer E. Van Rompuy : Indien men een federaliseringsinstrumentarium uitbouwt bij middel van alle vormen van subsidiëring, van allerhande fondsen, via allerhande interventiemechanismen, bestaat het gevaar dat daardoor de federalisering via de marktconomie onmogelijk wordt gemaakt. De moeilijkheid om bepaalde zaken te federaliseren is het feit dat twee opvattingen van economisch beleid bestaan. Het gevaar bestaat dat hierdoor de economisch monetaire unie op losse schroeven komt te staan.

De bedoeling van mijn uiteenzetting is te zeggen dat het een gevaar inhoudt te beweren dat met meer geld en meer subsidiëring op het vlak van de regio's de economische groei zal worden gestimuleerd. Denken dat u hier om allerhande redenen een spaarplan moet bestrijden waar de Vlaamse economie het meeste belang bij heeft is uiterst nefast en creëert een defaitistisch klimaat waarbij u op termijn geen enkel belang hebt.

De heer J. Van Elewyck : U geeft de Walen dus gelijk ?

De heer E. Van Rompuy : Dat is niet waar. Het verzet tegen het spaarplan is het grootst in Wallonië omdat zij weten dat zij het meest te verliezen hebben bij besparingen en bij slechte openbare financiën. U speelt daarmee mee.

De heer J. Van Elewyck : Dat is flauwekul !

De heer E. Van Rompuy : Hetzelfde geldt voor de culturele sector. Men denkt dat men de culturele sector vermoordt door minder subsidies te geven. Ik geef de heer Hugo Schiltz gelijk wanneer hij spreekt over de culturele identiteit. In Frankrijk heeft Jack Lang de illusie gecreëerd dat er met politiek meer cultuur zou komen. Onlangs heeft iemand geschreven : „Geen gedicht, roman, opera, schilderij van waarde is er gekomen door subsidies. Gezelle, Ensor, Wouters hebben niet op een Cultuurminister gewacht.” Ook daar moeten wij niet de illusie hebben dat een gebrek aan financiële middelen het niet zou mogelijk maken onze culturele identiteit te

bevestigen.

De heer N. De Batselier : Dat is open deuren intrappen.

De heer E. Van Rompuy : Wij moeten als Vlaanderen een nieuwe elan krijgen. Wij moeten een nieuwe elan krijgen. Wij moeten een nieuw economisch klimaat creëren evenals een nieuw geestelijk klimaat. Wij moeten ervoor zorgen dat wij in de toekomst uit die geblokkeerde samenleving komen. Dat is een kwestie van mentaliteit. Ik wil onderschrijven wat de heer Schiltz heeft gezegd met name dat Vlaanderen nood heeft aan een nieuw cultureel klimaat, een nieuw klimaat van dynamisme waar een soort van eigen Vlaamse Volksraad wordt gedefinieerd. Wij moeten ophouden hier in de Vlaamse Raad een klachtenbank te zijn op het financiële vlak. Ik meen dat het enthousiasme over het eigen kunnen van grotere waarde is dan de jeremiades over het eigen overmogen.

Ik ben ook voorstander van een vorm van volksverbondenheid. Ik ben geen nationalist omdat het nationalisme voor mij een waarde is die een prioriteit heeft boven alle anderen. We moeten echter terug naar een volksverbondenheid met wortels, met revalorisatie van eigen waarden. Het zogenaamde pluralisme dat vaak een alibi is om de dynamische volkskrachten te bureaucratiseren en het economisch interventionisme dat een uiting is van een ongeloof in het eigen kunnen, moeten plaats maken voor een nieuw elan van creativiteit, zelfredzaamheid, vitalisering en responsabilisering.

Ik meen dat in de plaats van steeds te discussiëren over het gebrek aan financiële middelen wij beter zouden werken aan de waarden die ons groot hebben gemaakt, met name de creativiteit, de vitalisering en de responsabilisering, ingaan tegen de bureaucratisering van de cultuur en tegen het economisch interventionisme. Daaraan werken is belangrijk voor de Vlaamse Regering. Dat kost geen geld maar vraagt wel veel verbeelding en een mentaliteitswijziging. **(Applaus bij de CVP en de PVV)**

De Voorzitter : De heer André Geens heeft het woord.

De heer A. Geens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, in dit debat is bij herhaling een analyse gemaakt over het wettelijk kader van de wet op de staatshervorming van 1980. Over de financiële aspecten en dergelijke wil ik het niet hebben, wel over de vaststelling waarmee iedereen het eens is en waarover alle partijen hebben gesproken, behalve dan misschien de PW, met name dat de staatshervorming niet essentieel voldoet aan de principes van een federale Staat.

Wanneer wij de uiteenzettingen die hier worden gehouden horen, dan lijken de verschillende leden overtuigd van het feit dat er iets moet veranderen.

Mijnheer de Voorzitter, veeleer dan in te gaan op de concrete punten in de begroting vermeld wensen wij principieel de aandacht te vestigen op enkele belangrijke elementen waar de staatshervorming niet of onvolledig werd uitgevoerd op de beleidsterreinen de onde uw bevoegdheid vallen. Wij willen daarbij enkele suggesties formuleren die ook bij gewone meerderheid in het Parlement kunnen worden doorgevoerd. Hieruit zal blijken hoe ernstig de collega's die hier gepleit hebben voor een grotere autonomie hun woorden nemen.

Een eerste onderdeel betreft het wetenschappelijk onderzoek. Dit is voor Vlaanderen buitengewoon belangrijk. Wat ons hier bijzonder opvalt is de onduidelijkheid, het onmogelijk onderscheid tussen fundamenteel en toegepast wetenschappelijk onderzoek, wat door de centrale Regering steeds opnieuw wordt gebruikt om op dat terrein zijn bevoegdheden te maximaliseren. Enkele voorbeelden : het Prest-programma, onderzoek op het vlak de micro-elektronica, de robotica, acties en programma's inzake spitstechnologische vernieuwing, enz., zonder het te hebben over de verdeling van deze nationale gelden, de oriëntering die er wordt aan gegeven in diverse programma's, zonder ook te spreken over de deelname op nationaal vlak in de internationale wetenschappelijke programma's.

Een tweede punt behelst de gedeelte-

lijke overdracht van de kredieten in verband met het IWONL en het Prototypiefonds. De financiële middelen van beide instrumenten werden toegekend voor de helft op basis van *ristorno* en voor de andere helft op basis van de dotaties. Dit is een eerste belangrijke toegeving want bij de bespreking van de wet op de staatshervorming in 1980 was bepaald dat alle bijkomende middelen aan de Gemeenschappen en de Gewesten op basis van *ristorno*'s zouden gebeuren. Ook hier is de instemming van de meerderheidspartijen noodzakelijk geweest om dat mogelijk te maken, en ook hier is een stap teruggezet. Er is echter meer : toen deze beslissing op 29 juli 1983 tot stand kwam werd beloofd dat er een onderzoek zou zijn naar alle middelen die binnen het nationaal budget in aanmerking zouden 'komen voor federalisering. Voor zover mij bekend bestaan er daarover een studie en cijfers, maar die werden nooit bekendgemaakt. Er werd nooit opdracht gegeven tot verdere regionalisering van de middelen op het vlak van het wetenschapsbeleid. Het is best mogelijk dat niet noodzakelijk het méér geld krijgen, zoals de heer Van Rompuy heeft gezegd, altijd fundamenteel is. Ik kan mij echter moeilijk inbeelden dat men op het vlak van het wetenschappelijk onderzoek iets kan aanvangen zonder de nodige middelen.

Mijnheer de Minister, is u het eens met de stelling dat de regionalisering van de kredieten voor wetenschapsbeleid belangrijk is, en gaat u ermee akkoord om te streven naar een gelijkwaardige behandeling van de Vlaamse en de Waalse Gemeenschappen, alsook met het feit dat de verdeling van de kredieten zou gebeuren op basis van *ristorno*'s ? Gaat u ermee akkoord dat de gemengde systemen uitgeschakeld worden ?

Zo had ik ook graag van u vernomen of u de stelling steunt dat wij eindelijk eens moeten uitmaken hoeveel deze middelen die voor overheveling in aanmerking komen op het nationale budget bedragen.

In verband met het economisch beleid hadden wij graag uw standpunt gekend tegenover de volgende pun-

ten.

Ten eerste, is u het ermee eens dat de Gewesten en de Gemeenschappen – vooral de Gewesten omdat het een gewestelijke bevoegdheid is – hoognoedig exclusieve bevoegdheid krijgen op het vlak van het industrieel beleid met uitzondering – voorlopig – van de vijf nationale sectoren ?

Ten tweede, gaat u ermee akkoord dat er initiatieven dienen genomen te worden om de nationale sectoren te regionaliseren, zowel wat de bevoegdheden als wat de middelen betreft. De onfatsoenlijke toestand zoals die thans bestaat is eigenlijk lachwekkend. Enerzijds zegt men dat de verantwoordelijkheid bij de Gewesten ligt gezien men over geregionaliseerde middelen spreekt en anderzijds heeft de Vlaamse, respectievelijk Waalse Regering, geen enkele bevoegdheid op het vlak van de nationale sectoren. Dit geldt voor de echte fundamentele bevoegdheden evenals trouwens voor de besteding van de regionaal aanrekenbare middelen.

Ten derde, kan u zich akkoord verklaren met het feit dat de centrale Regering niet langer concurrerend kan optreden wat de gewestelijke initiatieven betreft in de domeinen die uitsluitend tot de gewestelijke bevoegdheden behoren ?

Ten vierde, moeten wij niet dringend voorkomen dat het begrip „gewestelijk k” in de bepalingen van de wet op de staatshervorming wordt misbruikt om de nationale Regering toe te laten activiteiten te ontplooien die feitelijk aan de Gewesten toegewezen zijn ?

Ten vijfde, de centrale Regering moet naar onze mening ophouden een nationaal beleid te voeren met gewestelijk aanrekenbare middelen. Dit is in strijd met een federale ordening. Wij hebben zojuist reeds gesproken over de pseudo-regionalisering van de nationale sectoren wat de middelen betreft.

Ten zesde, wij menen dat de centrale Regering eens moet ophouden initiatieven te ontwikkelen die interfereren met de bevoegdheden van de Gewesten en de Gemeenschappen zoals op het vlak van het Participatiefonds, de

A. Geens

Nationale Investeringsmaatschappij, het reconversiebeleid, de investen, instrumenten voor exportpromotie, enzovoort.

Vervolgens kom ik tot het tewerkstellings- en werkgelegenheidsbeleid. In dat verband zouden wij naar uw intenties willen vragen. Wij kregen graag enige verduidelijking over wat er gebeurt met de bepaling in artikel 6 §1, XI van de wet op de Staatshervorming waarbij aan de Gewesten de soevereine opdracht wordt gegeven inzake het tewerkstellingsbeleid. Collega Vandebroucke heeft hierop ingespeeld en aangetoond dat de bevoegdheden van de Vlaamse Regering dienaangaande quasi onbestaande zijn.

Ik wens er u op te wijzen, mijnheer de Minister, dat in 1985 in de begroting van de nationale Regering niet minder dan 33 miljard frank aan financiële middelen waren ingeschreven voor de opsloppingsprogramma's. Is u het ermee eens dat deze middelen dienen overgeheveld te worden naar de Gewesten op basis van bijkomende risico's ?

In algemene termen heeft u in uw toelichting in de Commissie gesteld dat wat de tewerkstelling en de inspanningen betreft uw aandacht naar arbeidsintensieve investeringen zou gaan en naar vernieuwing en uitbreidingsinvesteringen. Deze stellingen roepen echter in hun vaagheid enkele concrete vragen op.

Hoe gebeurt concreet de aanmoediging op arbeidsintensieve investeringen ? Het moet u toch duidelijk zijn, mijnheer de Minister, dat de noodzakelijke maatregelen die arbeidsintensieve investeringen kunnen bevorderen, niet onder de bevoegdheid vallen van de gewestelijke regeringen. Ons groot probleem is immers de veel te hoge arbeidskost in verhouding tot het nettoloon. Zelfs de Financial Times heeft dit, in zijn bijdrage die het aan ons land heeft gewijd, uitdrukkelijk gesteld.

Wanneer u spreekt over vernieuwingsinvesteringen zou het ons benieuwen te vernemen of u dan bedoelt investeringen in nieuwe producten of

nieuwe processen, ofwel of u bedoelt investeringen in automatisering ?

En hierbij aansluitend rijst trouwens de grote vraag of het wel verantwoord is in de toekomst automatie-investeringen nog te subsidiëren. Automatisering komt immers hoe dan ook tot stand wanneer het economisch rendement ervan voldoende bewezen is.

De heer C. Moors : Ze kunnen ook elders gaan.

De heer A. Geens : Het hangt er van af over welke bedrijven het gaat. Normaal gezien zal dat niet gebeuren, omdat de infrastructuur bestaat. Wanneer de produktielijn ergens bestaan hangt het er van af op welke wijze en waar men het best dit produkt blijft maken. Dit zal zelden afhangen van de subsidiëring.

De heer C. Moors : De multinationals hebben meestal meerdere inplantingspunten en zullen nagaan waar hen de beste voorwaarden worden geboden

De heer H. Schiltz : Voor nieuwe vestigingen.

De heer C. Moors : Zelfs voor bestaande vestigingen. Ik denk bijvoorbeeld dat de investering die in Ford-Genk tot stand kwam en door de Gemeenschap werd gesteund echt volledig verantwoord is. Indien deze niet had plaatsgehad betekende dit op lange termijn een aantasting van het behoud van Ford-Genk.

De heer A. Geens : Mijnheer Moors, ik denk dat wij hier niet over preciese gevallen dienen te discussiëren. Trouwens, men zou hetzelfde kunnen zeggen van General Motors te Antwerpen.

Ik meen dat bedrijven die automatiseringsinvesteringen doorvoeren dit argument meer als een chantagemiddel gebruiken dan als een reëel argument.

Ik kan mij moeilijk voorstellen, zelfs wanneer de keuze bestaat, men in een fabriek voor een bepaalde produktielijn, op een bepaalde plaats, met geschoold personeel, met een jarenlange ervaring zomaar zou beslissen deze produktielijn af te voeren om elders te gaan automatiseren. Ik geloof daar

niet in omdat de bijkomende kost die daarvoor noodzakelijk is op diverse terreinen, vrij hoog is.

Ik denk dat deze discussie op dit moment in dit halfroond vrij moeilijk is aangezien wij niet over alle concrete gegevens beschikken.

De heer C. Moors : Mijnheer Geens, ik wou u enkel onderbreken omdat u dat zo absoluut heeft gesteld. Volgens u is het zo dat wanneer men het rendement kent, men ook zonder enige toelage verder kan.

Men mag toch niet vergeten dat men in een concurrentiepositie blijft staan ten opzichte van andere landen waar wel toelagen worden gegeven.

Ik denk dat men daarmee rekening moet houden.

De heer H. Schiltz : Ik denk dat men een onderscheid moet maken tussen nieuwe vestigingen, vestigingen die deel uitmaken van concerns met vele vestigingen in verschillende landen en ondernemingen die slechts één vestiging hebben. Wat die laatste betreft is de stelling van de heer Geens ongetwijfeld juist. Wat de tweede soort betreft kan het soms spelen en soms niet, maar wordt het gebruikt en soms wel misbruikt. Wat de eerste betreft – de nieuwe vestigingen – is het vaak een concurrentieslag. Men kan echter een onderscheid maken tussen een toelage voor een nieuwe vestiging en een toelage voor bestaande bedrijven.

De heer A. Geens : Ik heb de Voorzitter gevraagd of het momenteel nog langer verantwoord is automatiseringsinvesteringen te doen. Wij zouden een interessante discussie kunnen voeren over het nut ervan en over het feit hoe het komt dat men bij ons zo snel tot automatiseringsinvesteringen overgaat. Daarop zal ik echter niet verder ingaan.

Mijnheer de Minister, wij hebben met belangstelling geluisterd naar uw uiteenzetting in de Commissie.

Het lijkt ons belangrijk produktvernieuwend investeringen sterk aan te moedigen omdat hier precies onze zwakte ligt, met name in de structuur

A. Geens

van de produkten die wij vervaardigen, en dit werd aangetoond door een recente studie van de Nationale Bank die een onderzoek heeft gewijd aan onze exportstructuur.

Wij hebben vanmorgen via de pers vernomen, mijnheer de Voorzitter van de Executieve, dat u bepaalde voorstellen hebt geformuleerd op het overleg in verband met een vorm van negatieve personenbelasting. Op het eerste gezicht komt dit voorstel ons sympathiek over. Wij zouden graag wat meer details vernemen en weten hoe u dit mechanisme ziet functioneren, en welke de reacties waren van de andere partners bij het overleg.

Mijnheer de Minister, u heeft voorstellen uitgewerkt op het vlak van de personenbelasting. Moet niet een gelijkwaardig voorstel worden geformuleerd op het vlak van de vennootschapsbelasting? Het is immers duidelijk dat u, door uw subsidiëeringspolitiek, bepaalde middelen toekent aan bedrijven waarvan de return, de terugvloeit, in hoofdzaak ten goede komt aan de nationale Regering en dit via de belastingen.

Hetzelfde geldt trouwens in andere sectoren. Wanneer wij aan de bouwsector stimuli geven komt zulks in hoofdzaak de nationale Regering ten goede.

Ik zal niet uitweiden over de tewerkstellingscijfers. De heer Vandembroucke heeft daarover een uiteenzetting gehouden waar ik grotendeels bij aansluit. Hij heeft aangetoond waar de verschillen in de cijfers liggen, namelijk bij het grote onderscheid tussen werkzoekenden en uitkeringsgerechtigden, en die verhouding is in de loop van de tijd toch wel sterk gewijzigd.

Na de uiteenzettingen die wij hier hebben gehoord en de federale verklaringen van sommige leden van de meerderheidspartijen is de grote vraag hoe zij die kunnen verantwoorden gezien hun houding in het nationale parlement.

De heer J. Van Elewyck : Zeer juist.

De heer A. Geens : Hier dachten wij

aan de woorden die de Gemeenschapsminister van Financiën en Begroting hier gisteren uitsprak in zijn conclusie : „Wij hebben in Vlaanderen geen nood aan klagers, wij hebben in Vlaanderen geen nood aan romantiekers, wij hebben in Vlaanderen geen nood aan zelfgenoegzamer?”.

Mijnheer de Minister, aan één soort hebben wij in Vlaanderen vooral geen behoefte meer, dat is aan Vlamingen die in dit halfroond een federale geloofsbelijdenis komen afleggen en in het nationale Parlement precies het tegenovergestelde goedkeuren. (**Applaus bij de W, de SP en Agalev**)

De Voorzitter : Mevrouw Detiège heeft het woord.

Mevrouw L. Detiège (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, tijdens de beleidsverklaring van de Vlaamse Regering werd de aandacht reeds gevestigd op het feit dat de werkgelegenheid blijkbaar meer op de voorgrond staat in het regionaal programma dan nationaal. Wij betwijfelden toen of het mogelijk was een tewerkstellingsbeleid te voeren met de middelen en de bevoegdheden die Vlaanderen meer en meer worden ontnomen, hoewel ze zouden moeten toenemen.

Tijdens de bespreking van het tewerkstellingsbeleid van vandaag werd de aandacht getrokken op de evolutie van de werkgelegenheid en van de werkloosheid bij de jongeren. Er werd ook verwezen naar het belang van eigen operationele structuren. Naar aanleiding daarvan wens ik een paar vragen te stellen en een paar opmerkingen te maken.

Mijnheer de Minister, in het saneringsplan van uw coalitiepartners in de nationale Regering staan er twee zinnen die verband houden met de tewerkstelling van vrouwen. Ik moet u er niet aan herinneren dat er wel heel wat negatieve elementen in het saneringsplan staan in verband met de vrouwen, zoals de kwestie van de samenwonende werklozen, de gepensioneerden, de zwangerschapsvergoeding, enzovoort.

In het positieve gedeelte staat dat, gezien de specifieke problemen waar-

mee de vrouwen op de arbeidsmarkt worden geconfronteerd, de plaatsingsdiensten van de RVA zullen worden belast met de aanwerving van vrouwelijke arbeidsbemiddelaars die belast zullen worden met de promotie van de tewerkstelling van vrouwen.

Volgens het besluit van 12 juni 1985 is het besluit houdende de oprichting van een Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling in werking getreden. In welke mate is de maatregel die nu op nationaal vlak wordt voorgesteld genomen in overleg met u en in welke mate staat u er achter? Zult u of zal de heer Hansenne voor de praktische uitwerking zorgen?

Dit voorstel, tot aanwerving van een vrouwelijke arbeidsbemiddelaar, dat reeds lang geleden werd gedaan door de Vrouwencommissie voor Tewerkstelling en Arbeid stuitte totnogtoe op een bevoegdheidsconflict. Is dit nu opgelost? Zo neen, wat zal er dan gebeuren? Zullen die maatregelen bijvoorbeeld alleen in één landsgedeelte worden uitgevoerd?

Er zullen ook richtlijnen worden uitgevaardigd om bij tewerkstellingscontracten, stages, DAC, BTK, een verdeling door te voeren in verhouding tot de werkloosheidsgraad van de vrouwen. Het statistisch materiaal dat uzelf ter beschikking stelt bewijst dat dit nog steeds nodig blijft. Ook de verbeterde cijfers bewijzen dat bij de jonge werklozen, jonge vrouwen veel minder de kans krijgen te worden tewerkgesteld op de arbeidsmarkt in Vlaanderen. Er zijn nog 22.400 mannelijke jonge werklozen uitkeringsgerechtigd en 45.000 vrouwelijke.

Wanneer wij de nepstatuten bekijken, zien wij dat daarin meer vrouwen dan mannen worden tewerkgesteld. De laatste gegevens die bekend zijn spreken van 34.000 mannen en 38.000 vrouwen, in totaal 72.000. Wat zullen de gevolgen van de te geven richtlijnen zijn op de toepassing van die statuten? Is het zo dat men alleen rekening zal houden met de nepstatuten of zal men de werkloosheid in het algemeen bekijken voor het opvangen van de vrouwenwerkloosheid?

Het is zó dat nog altijd 143.000 vrouwen uitkeringsgerechtigd werkloos

Detiège

zijn, tegenover 83.000 mannen. Wat zullen de gevolgen zijn van de toepassing van de maatregelen die worden voorgesteld in verband met de samenwonenden in de werkloosheidsvergoeding? Wat met de pensioenregeling? Want, bij de werklozen boven de 50 jaar die niet meer gaan stempelen, telt men in totaal 11.900 vrouwen, tegenover 24.000 mannen. Ik vrees dat dit aantal, door de verhoging van de pensioenleeftijd, in de toekomst zal toenemen.

Wat zal u doen inzake beroepsopleiding? Zal het zó zijn dat de positieve acties, die ook in het saneringsplan terug te vinden zijn en waarvoor een wettelijk kader zou worden gecreëerd, toegepast zullen worden of niet? Zullen deze maatregelen worden genomen via de economische expansiewetgeving of via de gewestelijke investeringsmaatschappij? Zal u via de openbare diensten het voorbeeld geven? U zou dat kunnen doen vermits u een administratie aan het uitbouwen zijt, daar waar op nationaal vlak meer en meer een afbouw van de tewerkstelling in de openbare sector wordt vooropgesteld.

Mijnheer de Minister, de werkloosheid blijft een zwaar probleem. De jonge vrouwen die zich aanmelden op de arbeidsmarkt hebben op het ogenblik nog minder kans dan de mannen. De technologische evolutie is van die aard dat ook bij deze maatschappijwijzigingen de vrees bestaat dat de jonge vrouwen geen kansen zullen krijgen. Kunt u via de beroepsopleiding en -bemiddeling ter zake iets doen? Op al deze vragen kreeg ik graag een antwoord. **(Applaus bij de SP)**

MOTIE VAN ORDE

Stand van zaken

De Voorzitter : De heer Van Elewyck heeft bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Van Elewyck heeft het

woord.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter, de Voorzitter van de Vlaamse Executieve, heeft bij de bespreking van de beleidsverklaring van de Executieve in zijn antwoord aangekondigd dat zijn collega's op verschillende toen gestelde vragen zouden antwoorden ter gelegenheid van de bespreking van de begroting.

De leden van de Executieve die tot nog toe aan het woord kwamen, zijn een beetje vergeten dat u die toezegging heeft gedaan. Mijnheer Geens, ik zou u willen vragen hen daaraan te herinneren. Dat zal voorkomen dat wij in onze uiteenzettingen bij de begrotingsbesprekingen die nog moeten volgen, de vragen moeten herhalen die toen reeds werden gesteld.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986

— 6 (19851986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 7 (19851986) — Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1986

— 6 (19851986) — Nr. 1 (Algemene toelichting + Errata)
— 8 (19851986) — Nrs. 1 (+ Addendum en Bijlagen + Errata) tot 10

TOEGEVOEGDE INTERPELLATIE (R.v.O. art. 67, 9)

Algemene bespreking (Voortzetting)

ECONOMIE, TEWERKSTELLING EN ENERGIE (Voortzetting)

De Voorzitter : Wij behandelen nu verder de materie waarvoor Minister Geens bevoegd is, met name Economie, Tewerkstelling en Energie.

Minister Geens heeft het woord.

Minister G. Geens (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, collega's, ik ben de verslaggever bijzonder dankbaar voor de wijze waarop hij onze besprekingen in de Commissie heeft weergegeven. Ik breng ook hulde aan de Voorzitter van de Commissie alsmede aan de leden van de Commissie, zowel voor hun bijdrage tijdens de commissiebesprekingen als hier in openbare vergadering.

U zal mij toestaan dat ik niet in detail op alle vragen inga. Op een groot aantal van de gestelde vragen heb ik reeds een antwoord verstrekt, antwoord dat trouwens in het verslag is opgenomen. Ik wens mij te beperken tot de grote thema's. Op die manier kom ik tegemoet aan de grootste bekommernissen die leven bij de leden van de Raad.

Ook inzake het economisch en tewerkstellingsbeleid bevinden wij ons in dit land in een federale structuur met bovendien deze eigenaardigheid dat op dit domein de versnippering van de bevoegdheden tussen de centrale overheid en de Gewesten het grootst is. Er zijn een aantal bepalingen inzake de economische bevoegdheden van de Gewesten, maar nergens vindt men meer uitzonderingen. Bijgevolg is het niet onbelangrijk dat wordt gezocht naar een coherentie van het nationale en het regionale beleid. Ik illustreer dit met een voorbeeld : op Europees vlak is geen economische vooruitgang mogelijk zonder een coherent beleid in de verscheidene lidstaten. Wanneer men een divergerend beleid en een divergerende ontwikkeling kent in de Europese Gemeenschap, zijn er automatisch sancties, voornamelijk via het devalueren van een munt. Dezelfde redenering kan ik toepassen op de Belgische economie met dien verstande dat er geen sanctie is ; er bestaat geen Waalse en geen Vlaamse munt. Wel moet ik zeggen dat de coherentie van het nationale en het regionale beleid van zeer grote betekenis is. Het grootste gedeelte van de uiteenzettingen vanuit de oppositie is erop gericht ons te drijven in een politiek die niet coherent is met het nationale beleid.

Welnu, men zal mij niet in deze val kunnen lokken. Ik ga ervan uit dat wij inzake de sanering van de overheidsfinanciën, het creëren van ruimte voor

G. Geens

economische initiatieven, het moderniseren van onze structuur, met het gewestelijk beleid moeten inspelen op het nationale beleid. Trouwens, de successen die wij hebben gehaald komen daaruit voort.

De macro-economische voorwaarden zijn dezelfde de twee andere landsdelen. Daar waar men zich divergerend heeft opgesteld tegenover de nationale politiek, zijn de resultaten uitgebleven. Meer zelfs, men geraakt economisch verder achterop. Het probleem van de middelen en de bevoegdheden moet dan ook in een andere optiek bekeken worden.

Inzake de bevoegdheden ga ik akkoord met de meeste zaken die hier gezegd zijn. Om een coherent regionaal beleid te kunnen voeren, moet men grotere bevoegdheden of in ieder geval meer samenhangende bevoegdheden hebben. Niemand heeft dit tegengesproken, integendeel. Tijdens de voorbije jaren hebben wij de mogelijkheden van de wetten op de staats-hervorming zo veel mogelijk benut. Het is mijn overtuiging dat momenteel verdere stappen moeten worden gezet. Daarom, mijnheer Van Elwyck, heb ik eergisteren gevraagd het overleg met de nationale Regering aan te vatten zonder dat voorafgaandelijk in deze Raad daarover standpunten werden bepaald, omdat mijn bedoeling en die van mijn collega's van de Vlaamse Executieve was dit debat ruimer open te trekken, namelijk in de richting van de uitvoering van een betere staats-hervorming.

Bij het vaststellen van de agenda gisteren is overeengekomen dat niet uitsluitend de punten in het besparingsplan zouden worden behandeld, maar dat het debat zou worden gesitueerd in een globale discussie over de uitvoering van de staats-hervorming. Daar zijn vanzelfsprekend prioritair de elementen die verband houden met het economisch en tewerkstellingsbeleid, want in een aantal andere domeinen is de bevoegdheid van de Vlaamse Executieve duidelijk afgeleid. Daar is geen interferentie van de nationale Regering. Daar rijst alleen het probleem van de middelenvoor-

ziening. Hier ga ik akkoord met de heer Van Rompuy. Ik raad u aan de *The Economist* van verleden week te lezen. Hierin wordt de volgende thesis ontwikkeld: goed besturen is niet gelijk aan veel geld uitgeven.

Wij hebben 150 jaar geleefd met de wet van de stijgende staatsuitgaven, de zogenaamde „Wet van Wagner”. Deze stelling werd in de realiteit bewaarheid. De staatsuitgaven zijn altijd gegroeid, maar sedert enkele jaren zijn er andere ontwikkelingen aan de gang. Voor het eerst is er in de OESO – de vierentwintig geïndustrialiseerde landen – een afvlakking van de greep van de staat op de nationale economie. Men streeft nu naar politieke besluitvormingen waarbij de greep van de overheid op het nationaal produkt wordt verminderd. Dit wordt gelijkgesteld aan een betere politiek. Ik wil even in het midden brengen dat ons gehele beleid daarop gericht is.

Inzake de economische ontwikkeling moeten alle politici blijf geven van bescheidenheid. Wanneer het economisch beter gaat, zo wordt vaak gezegd, dan is dat dank zij de politici; gaat het slecht dan is dat de schuld van de bedrijfsleiders. Noch het ene, noch het andere is juist. De realiteit van het economisch leven speelt zich af op het terrein. Het zijn de bedrijfsleiders, hun medewerkers, de arbeiders en de bedienden die de economie maken. De overheid moet het kader scheppen waarin men kan opereren.

Vanuit de Vlaamse Regering hebben wij een kader willen opzetten geresumeerd in de DIRV-actie. Daarin zitten een aantal ingrediënten die niet alleen op het economisch vlak zijn gesitueerd. Op het economisch vlak is er duidelijk de vernieuwing van onze industrie en het inschakelen van nieuwe technologieën zowel in traditionele sectoren als in nieuwe sectoren, zowel in kleine en in middelgrote als in grote ondernemingen. Dit is geen willekeurige optie maar een keuze opgedrongen door de realiteit. Wij moeten bewust zijn van het feit dat wij deel uitmaken van een groot economisch geheel; dat tweederden van onze industriële produktie moet worden uitgevoerd en dat wij bijgevolg van de kaart zouden worden geveegd indien wij

niet meedoen aan de algemene ontwikkeling en zelfs indien wij daar niet vooraan staan.

Dit standpunt heeft – en dat zeg ik in het bijzonder aan mevrouw Vogels – ook een humane en sociale dimensie. De basis van de welvaart wordt immers vergroot. Op die manier is het mogelijk het hele apparaat van diensten, tegemoetkomingen allerhande, de hele non-pro&-sector op te bouwen. Als de basis daarvan wordt weggenomen, dan valt het hele bouwwerk in. Ik nodig u uit om eens het werk te vergelijken dat vroeger werd gedaan door lassers aan auto's en dat nu wordt verricht door robots. Het is duidelijk dat daar menselijke vooruitgang wordt gerealiseerd.

Dit beleid is dus gericht op de vernieuwing van onze economie en op industriële modernisering.

Bovendien waren daarin een aantal humane aspecten vervat, waarbij bijvoorbeeld gewerkt werd aan de responsabilisering van de bevolking. Vandaar de richtlijn op het stuk van de ondernemingen in moeilijkheden, die wij systematisch hebben gevolgd en toegepast. Wij hebben aan de bedrijfsleiders gezegd dat zij ervoor moeten zorgen dat de onderneming wordt gesaneerd of aangepast. De overheid komt slechts tussen om bepaalde oriënteringen te geven, om te ondersteunen, om bepaalde initiatieven te nemen die globaal niet kunnen worden gerealiseerd omdat de spontane ontwikkeling bepaalde problemen niet oplost. Hierbij denk ik bijvoorbeeld aan de regionale problemen die zich bij ons nog steeds stellen.

In Vlaanderen zijn er nog achtergebleven gebieden die ik reconversiegebieden noem; gelukkig zijn er maar drie meer; ook deze dienen wij te doen verdwijnen.

Wij hebben duidelijk de optie genomen – wat ook in de begroting tot uiting zal komen wanneer wij u het bijblad zullen voorleggen – waarbij de middelen voor economische expansie voor tweederden worden gereserveerd voor deze drie ontwikkelingsgebieden, waar wij bij prioriteit moeten optreden.

G. Geens

Dit veronderstelt vanzelfsprekend dat wij, voor het geheel van de investeringen een veel grotere selectiviteit zullen doorvoeren. Deze is op dit ogenblik trouwens verantwoord, gelet op de daling van bepaalde kosten-elementen zoals het rentepeil. Het is duidelijk dat de tussenkomst van de overheid lager wordt wanneer de investeringskredieten worden geleend tegen 8 of 9 procent, in vergelijking met 15 of 16 procent.

Ik geloof dat wij op dat stuk goed handelen en tevens voldoende ruimte kunnen vrijmaken om geïntegreerde acties te voeren, meer bepaald naar de ontwikkelingsgebieden toe.

De heer A. Denys : Mijnheer de Voorzitter, u spreekt van twee derde van de expansiesteun die naar die drie ontwikkelingsgebieden zal gaan ?

Minister G. Geens : Inderdaad, dat is selectiviteit. Het gaat hier om 23 procent van de Vlaamse bevolking, die in die gebieden woont en waarvoor twee derde steun wordt gereserveerd ; het zijn middelen die vanwege de overheid ter beschikking worden gesteld.

Om die problemen op te lossen moeten er vanuit de basis initiatieven worden genomen. Bij ontstentenis daarvan gaan wij ervan uit dat de overheid zelf geen initiatieven moet nemen. Het is vooralsnog niet onze bedoeling overheidsbedrijven op te richten. Integendeel – en ik verwijs hier naar een vraag van de heer De Batselier – ook in het beleid van de openbare investeringsmaatschappij, de GIMV, is het onze bedoeling dat, wanneer een bepaald bedrijf zich opnieuw op de markt kan bewegen, de taak van de overheid voltooid is en dat de privé-sector het moet overnemen.

Op het stuk van de financiële middelen die worden ingezet voor de economische expansie, hebben wij een benedengrens bereikt. Het is niet meer mogelijk de kredieten verder te verminderen, omdat wij ook op het vlak van steunverlening – en dit valt buiten iedere ideologische discussie – internationaal concurrentieel moeten zijn.

Indien wij de vergelijking maken met wat in andere landen gebeurt, stelt men vast dat de steun die men daar vanwege de overheid aan nieuwe investeringen toekent, vaak een veelvoud is van bij ons. Dikwijls verwijst men naar de gemiddelde steun die in Nederland aan nieuwe investeringen wordt toegekend en die het dubbele zou zijn van wat wij in Vlaanderen doen.

De heer A. Denys : Die buitenlandse bedrijven die alleen maar investeren omdat ze enkel procenten minder interest moeten betalen, zijn ook de ondernemingen, die bij slechte economische toestand vlug onze regio zullen verlaten.

Minister G. Geens : Ik kom zo tot de tewerkstelling.

Terecht stelden de sprekers daarover vragen. Wij moeten ervan uitgaan dat de toestand in Vlaanderen is verbeterd. De werkloosheid is verminderd, vooral bij de jongeren, in zoverre – en ik zou graag hebben dat de politici hiervoor meer aandacht zouden hebben – dat een probleem is gerezen dat kan worden uitgedrukt met een paradox : er is hoge werkloosheid en tegelijkertijd een tekort aan arbeidskrachten. Deze vreselijke paradox spruit voort uit de niet-aangepastheid van de vraag naar arbeid en het aanbod ervan. Het is een „hemelsbreed” probleem.

Vorig jaar heb ik het initiatief genomen om daarover een uitgebreid onderzoek te laten verrichten. De resultaten ervan zijn bekend en zullen aan de Raad worden medegedeeld.

Iedereen die in ons land iets te maken heeft met de opleiding van jonge mensen – niet alleen de scholen, de ouders maar ook alle werkgevers van de toekomstige werkkrachten – moet zich bezinnen over wat ons land precies nodig heeft. De heer Vandembroucke raakte een ander probleem aan. Geleidelijk vermindert de actieve bevolking in ons land en in Vlaanderen. Vanaf nu komt deze ontwikkeling op gang. Jonge arbeidskrachten zullen binnenkort uiterst schaars zijn. Bijgevolg moeten wij ervoor zorgen dat zij de best mogelijke opleiding krijgen, vanzelfsprekend rekening

houdend met ieders capaciteiten. Ik ben ervan overtuigd dat er in een gediversifieerde economie voor iedereen een aangepast arbeidsaanbod is.

Men heeft vervolgens vragen gesteld over de opslorplingsprogramma's. Wij hebben nooit volledig kunnen realiseren wat wij wensten, namelijk dat alleen het algemeen kader door de centrale overheid wordt bepaald, met inbegrip van de financiële middelen, waaraan de Gewesten zich moeten houden.

Voor de tewerkgestelde werklozen en voor de DAC-typeprojecten hebben wij de beslissingsbevoegdheid gedelegeerd : de beslissingen worden genomen door de subregionale tewerkstellingscomités. In de andere gevallen treden wij adviserend op, met dien verstande dat, wanneer het advies van het Vlaamse Gewest positief is, de nationale Minister de dossiers goedkeurt. Het aantal betrekkingen dat aldus de jongste drie jaar is tot stand gekomen, is zeer sterk gestegen. Op dit ogenblik is het aandeel van Vlaanderen in de opslorplingsprogramma's 60 procent van het totaal.

Er zal een nieuwe regeling tot stand komen. In het overleg is overeengekomen dat deze met de Gewesten zal worden uitgewerkt.

Zo beland ik bij het toegepast onderzoek. Hier is een doorbraak nodig. Wij hebben een eerste stap gezet door de gedeeltelijke regionalisering, zowel van de prototypes als van het Instituut voor Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw. Dit moet nu worden afgewerkt. Ik kom terug op het globaal kader waarin wij met de uitvoering van het saneringsplan en de doorbraak van de staatshervorming willen opereren. Ik ga ervan uit dat meer homogene bevoegdheidspakketten moeten worden tot stand gebracht en dat de financiële middelen overeenkomstig moeten worden toegewezen. Dit was de bedoeling van de wetten van de wetten van 8 en 9 augustus 1980. De grenzen van de nationale solidariteit zijn erin definitief vastgelegd. Wij hebben een afspraak gemaakt in 1980 ook betreffende de dotaties. Wij hebben de dotaties vastgelegd en wensten daarbij te blijven.

G. Geens

Wij hebben beslist dat alle nieuwe bevoegdheden die vanuit de Staat naar de Gewesten of naar de Gemeenschappen worden overgedragen, zouden worden betaald met aanwijsbare financiële middelen, zijnde regionaal te lokaliseren belastingen. De belastingen geïnd in één Gewest of Gemeenschap, zouden worden toegewezen aan de uitvoerende macht, dit wil zeggen aan de Executieve. Daarop steunt het hele stelsel. Het voorstel dat ik gisteren heb gedaan is een andere uitdrukking van dit systeem. Wij zitten al jaren vast omdat er een fundamenteel misverstand bestaat in dit land. Men heeft de wet anders gelezen langs de twee kanten van de taalgrens. Op die manier is men erin geslaagd in 1980 een twee derde meerderheid tot stand te brengen om de staatshervorming te kunnen verwezenlijken. Dat is de historische waarheid. Maar de tekst is wat hij is. Wanneer wij een eigen financiële verantwoordelijkheid van de Vlaamse Raad willen vestigen dan impliceert dit ook een fiscale verantwoordelijkheid. Het parlementair stelsel is gegrondvest op de Magna Charta van 1215. De Koning heeft toen aan het volk moeten vragen of hij belastingen mocht innen. De bevolking ging akkoord maar dan wilde zij ook de uitvoerende macht controleren en de wetten maken. Dat geldt ook voor autonome beleidsorganen zoals de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve. Vandaar dat het in dit kader nuttig zou zijn dat aan het gedeelte van bevoegdheden dat van de nationale instanties wordt overgedragen naar de Gemeenschappen en de Gewesten, parallel de fiscale grondslag wordt aangepast. In plaats van inkomstenbelastingen te laten heffen door de nationale Minister van Financiën en een stuk daarvan af te staan aan de Gewesten, kan men een belastingpakket vastleggen dat moet dienen voor de financiering van de Gewest- en de Gemeenschapsmateries.

Het betreft een aantal miljarden frank dat overeenstemt met een bepaald procent van de personenbelasting. Het zijn de Gewesten en de Gemeenschappen die in de toekomst zelf zullen bepalen welk deel van de personenbelasting zij willen aanwenden

voor de uitoefening van hun eigen bevoegdheden.

Wij gaan nooit verder geraken wanneer wij hier in deze Vlaamse Raad in koor steeds herhalen dat wij niet kunnen werken bij gebrek aan middelen.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, wij kunnen instemmen met de stelling die u daarnet hebt ontwikkeld. Maar zij roept natuurlijk een vraag op. Betekent het systeem dat u nu naar voor brengt en dat geen nieuw systeem is maar dat inderdaad in de gewone wet van 9 augustus 1980 werd opgenomen, dat u al die andere belastingen eerst laat overdragen? Want de overdracht van gedeelten van de personenbelasting komt in de gewone wet pas aan de orde na de overdracht van alle andere *ristorno*%.

Of leidt de door u ontwikkelde stelling uws inziens tot een wijziging van de gewone wet?

Minister G. Geens : Eenmaal wij een akkoord kunnen bereiken in het overleg dat bezig is, moet de financiering via deze geregeld worden.

De heer J. Van Elewyck : Een belangrijke modaliteit.

Minister G. Geens : Ja, natuurlijk. Ik heb dit voorstel gisteren ten persoonlijke titel gedaan. Ik wens dat men daarover de reacties kent. Daarna kunnen wij vooruitgaan.

Dit leidt tot de meest democratische opvatting van het systeem. Diegenen die de uitgaven doen moeten ook zorgen voor de ontvangsten. Op die manier krijgen wij ook de toepassing van het principe „loon naar werk”. Als de Vlaamse Gemeenschap in haar geheel economisch verder vooruit gaat, dan is dat het gevolg van menselijke inzet, van werken enzovoort. In België zijn de algemene voorwaarden in Noord en Zuid niet veel verschillend. Wanneer er een grotere productie voorkomt uit die inzet dan is het ook normaal dat die wordt aangewend voor een eigen beleid en dat men verhoudingsgewijze voor zijn inspanningen wordt beloond. Het principe „loon naar werk” geldt ook in de politiek. Wij moeten de toepassing daar

van krijgen.

Ziedaar het systeem waar wij moeten toe komen. Ik herhaal dat het ons niet vooruit helpt wanneer wij hier in koor blijven zeggen dat wij niets kunnen doen bij gebrek aan financiële middelen. Ten eerste, er is beleid te voeren zonder dat dit noodzakelijkerwijze financiële middelen impliceert.

Ten tweede, wanneer wij onze autonomie, ook op het stuk van de inkomstenverwerving doortrekken, dan hebben wij ook spreekrecht op het vlak van de autonomie van de uitoefening van de bevoegdheden. Die twee zijn nauw met elkaar verbonden.

Ik wou dit zeggen omdat, in een federale structuur waar een economisch beleid wordt gevoerd met een enorme verstrengeling van bevoegdheden op het nationale en het regionale vlak, men altijd met die problematiek zal worden geconfronteerd.

Wat wij nodig hebben is duidelijk in de afbakening van de verschillende domeinen die werden opgesomd. Ik meen dat ik tijdens de bespreking in de Commissie voor al deze zaken de lijnen heb aangegeven waarlangs wij willen opereren.

Ik wil nog een laatste woord zeggen over het huidige overleg. Er bestaat in de Vlaamse Gemeenschap een sociaal overleg waarbij betrokken zijn de Executieve, de werkgeversorganisaties en de werknemersorganisaties. De ervaring van de jongste jaren heeft geleerd dat dit voortreffelijk kan werken. Men heeft in verschillende domeinen oplossingen gevonden in gemeenschappelijk overleg. Ik hecht eraan dat wij dat in de toekomst op dezelfde manier kunnen verder zetten.

Ik ga er immers van uit dat het hele proces van economische vernieuwing en van strijd tegen de crisis alleen maar kan worden ontwikkeld wanneer men inderdaad kan rekenen op de medewerking van iedereen. Wij kunnen ons niet de luxe permitteren een bepaalde groep uit deze globale inspanning te weren. Wij moeten daarentegen de inspanningen bundelen.

Wanneer het principe ook in de Vlaamse Raad zou worden aanvaard,

G. Geens

met name akkoord te geraken over de globale objectieven, kunnen wij ongetwijfeld, ook ten aanzien van onze eigen verantwoordelijkheid, een gemeenschappelijk standpunt bijtreden. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : De heer De Batselier heeft het woord.

De heer N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik zal mij beperken tot het aanhalen van de punten waarmee ik het niet eens ben met de Voorzitter van de Executieve, bij voorbeeld inzake de coherentie tussen het nationaal en het regionaal beleid. Het lag niet in de bedoeling van onze fractie aan te duiden dat op dat vlak geen coherentie mogelijk of nuttig zou zijn. Het is duidelijk dat, wanneer wij bepaalde kritieken formuleren op het ene beleid wij deze kritieken op regionaal vlak kunnen herhalen. Dit heeft echter niets te maken met wat sommigen zeggen, met name dat wat wij op macro-economisch vlak zouden proberen te stellen, dat dit niet tot de nationale bevoegdheidssector zou behoren. Wij gaan ermee akkoord dat het macro-economisch klimaat dat wordt geschapen grotendeels tot de bevoegdheid van de centrale Regering behoort, alhoewel ook hier aanduidingen zijn – en dat is niet in centen weer te geven – dat bij voorbeeld ook op regionaal vlak bepaalde zaken kunnen gebeuren. Te vaak gaat men er vanuit dat waar traditioneel nationale bevoegdheid bestaat er geen plaats meer is voor het regionale. Denken wij maar aan de wet op de arbeidsovereenkomsten van 1968 die in feite toelaat dat op regionaal vlak initiatieven kunnen worden genomen, initiatieven die vandaag bij voorbeeld in de metaalsector bestaan, zelfs op het provinciaal niveau. Ik ben de mening toegedaan – tot mijn grote verbazing – dat sommigen zaken verkondigen die misschien theoretisch juist zijn maar zeker en vast niet met de dagdagelijkse economische praktijk overeenstemmen.

Wat het overleg tussen de Executieven en de nationale Regering betreft, vind ik het belangrijk over de nota te

beschikken die voor de Vlaamse Executieve als uitgangspunt tot het overleg diende.

Wij hebben hier de kernlijnen kunnen vernemen. Wij weten dat binnen de Vlaamse Executieve vorige week werd gedelibereerd op basis van een nota zijnde een begin van standpunt ten opzichte van de nationale Regering. Als leden van de Commissie voor Economie, Tewerkstelling en Energie zouden wij graag de inhoud van deze nota kennen. Mijnheer de Voorzitter van de Executieve, ik vind dat het mogelijk zou moeten zijn kennis te krijgen van deze nota zodat wij later bij de bespreking van mijn Redactie over de gevolgen van het Pinksterplan van Martens VI op de Vlaamse Gemeenschap met deze elementen rekening kunnen houden.

Een derde beperking betreft het principe dat het goed besturen niet gelijk is aan veel geld uitgeven. Ik meen dat dit een juiste stelling is.

Minister G. Geens : In België zouden wij het record hebben van het beste bestuur !

De heer N. De Batselier : Wat bij voorbeeld het onderwijs betreft, zou ons land kwalitatief drie maal beter moeten zijn dan een gemiddeld land in Europa.

Overdrijven op het andere vlak, met name zonder geld een beleid voeren lijkt mij eveneens absurd. Dit stemt evenmin met de werkelijkheid overeen. Ik meen niet dat er mensen zijn die beweren dat gewoon geld uitgeven een vorm van goed beleid is. Dit naar de socialisten toegevoegd is al evenmin een bewijs van objectiviteit. Sommigen zouden hier beter eens in eigen boezem kijken.

Wat de nieuwe technologieën betreft, mevrouw Vogels is er hier in de openbare zitting dieper op ingegaan terwijl ik dit in de Commissie heb gedaan. Toch zou ik willen zeggen dat wij zeker en vast hun rol niet mogen ontzien en dat wij ze moeten aanvaarden. Technologie is echter niet neutraal en ondersteunt welbepaalde keuzen. Zij moeten hun rol spelen in bij voorbeeld de humanisering van de arbeidsvoorwaarden. Zij kunnen daar

veel, vuil, slecht en gevaarlijk werk opvangen. Ik zie dus niet in waarom wij dergelijke investeringen niet extra zouden stimuleren. De nieuwe technologieën kunnen ook dienstig zijn voor de decentralisering en de centralisering van de beleidsbeslissingen.

Mijnheer de Voorzitter, wanneer ik sommige multinationals bezig zie dan vrees ik dat zij hun beleidsbeslissingen opnieuw aan het concentreren zijn. Wij beoordelen dus een beleid van nieuwe technologieën kritisch, maar niet noodzakelijk negatief.

Inzake de GIMV heb ik het voorbeeld Allard aangehaald. Daar heerste een slechte bedrijfssituatie die nu, terecht, een beetje opgeknapt is. Vandaag laat men daar Sidinvest in meespelen. Ik heb het dan niet alleen zozeer over Allard wanneer ik gevraagd heb of dit een voorbeeld voor de toekomst is.

Minister G. Geens : U weet dat Sidinvest thans de verantwoordelijkheid heeft van het bedrijf. Het was vroeger voor honderd procent een staatsbedrijf. Wij hebben een partner gevonden en hem de verantwoordelijkheid voor het management en de hele bedrijfsvoering gegeven.

De heer N. De Batselier : Dat is nu precies mijn vraag en mijn vrees na uw antwoord. U zegt dat wanneer een bedrijf opnieuw in staat is, op de markt aan de marktvoorwaarden te voldoen, de overheid het kan loslaten zodat het in de markt opnieuw zelfstandig kan opereren.

Minister G. Geens : Wij recycleren onze participaties.

De heer N. De Batselier : De Barco-Industries hebben honderden miljoenen frank gekost aan de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Gemeenschap heeft daarin terecht dit risico genomen. Vandaag rendeert het bedrijf meer dan wij zelfs ooit hadden voorzien.

Gaat u nu ook zeggen dat eens het opnieuw rendeert het zal worden verkocht ? Dat is mijn vrees. Niet dat men een aantal aandelen zoals bij Barco-Electronics op de beurs zou noteren want dit is precies een teken dat

De Batselier

men zich voldoende sterk voelt en dat het een welvarend bedrijf is dat gelooft in zijn toekomst. Het zou echter verschillend zijn mocht men de participatie in Barco volledig van de hand doen. Tegen deze politiek zou ik mij verzetten zeker omdat dit dan het principe is dat erop neerkomt aanvankelijk het risico aan de overheid te laten en het bedrijf daarna, wanneer het winstgevend is, aan de privé-sector over te laten. Dat zou precies een negatie zijn van de vrije markteconomie, die nog altijd claimt zelf volledig in te staan voor het risicokapitaal. De werkelijkheid blijft dus ook weer hier ver van de realiteit.

Minister G. Geens : Neen, dat is niet de bedoeling. Nemen wij het bedrijf dat u citeert. Wij hebben daar inderdaad vanwege de overheid belangrijke middelen ingebracht. Wanneer men ooit zou komen tot een overdracht naar het privé-initiatief dan moet vanzelfsprekend rekening worden gehouden met het feit dat wij het risico hebben genomen en wij moeten daarvoor beloond worden. Dat ligt voor de hand.

De heer N. De Batselier : Ik dank u voor deze nuance want uw antwoord op de zaak Allard was vrij negatief in dat verband.

Wat de kredieten en de steunverlening betreft zou ik uw mening willen onderstrepen. Volgens mij staat zij haaks op wat sommigen hier hebben verklaard. Ik heb ook mijn vraagtekens over de efficiëntie van steun. Ik heb in mijn uiteenzetting trouwens gezegd dat ik meer geloof in participaties dan in gewone steunverlening op basis van de economische expansiewetgeving. Wanneer alle andere landen echter aan steunverlening blijven doen, en dit op een niet geringe hoogte, dan kunnen wij ons niet veroorloven daarvan af te zien. Dit betekent dat u een concurrentie-vertekening zou hebben in de omgekeerde situatie. Wij doen niet aan steunverlening op een eiland. Op dat vlak ben ik het eens met het antwoord van de Voorzitter.

In verband met het sociaal overleg wil ik beklemtonen dat wij daar altijd

voorzitter van geweest zijn en blijven. Wanneer wij vandaag opmerken hoe de zaken uit de hand lopen dan vinden wij echter dat het sociaal overleg geen kans meer krijgt. Dat werd hier trouwens aangeraakt maar die kritiek was niet gericht tot de Minister verantwoordelijk voor de Vlaamse Executieve maar wél tot de nationale Regering. Tot heden lijkt mij op het niveau van Vlaanderen het sociaal overleg meer correct te verlopen dan op nationaal vlak.

Minister G. Geens : Mijnheer de Voorzitter, ik zal het standpunt dat door de Vlaamse Executieve werd ingenomen ten opzichte van het overleg meedelen. U beslist dan zelf over de manier waarop u dit document wil verspreiden.

De Voorzitter : Ik meen dat de heer Denys nog een korte vraag wenst te stellen. Ik herinner de leden eraan dat zij voor hun repliek slechts over vijf minuten beschikken.

De heer A. Denys : De Voorzitter had het in zijn betoog over een voorstel inzake de negatieve personenbelasting, wat ik een zeer goed initiatief vind. Weliswaar heb ik ook met aandacht de uiteenzetting beluisterd van collega Geens van de Volksunie. Hij had het over een identiek voorstel voor de vennootschapsbelasting, wat mij evengoed lijkt. Graag kende ik de reactie van de Voorzitter van de Executieve hieromtrent omdat vooral in de optiek van het principe van „loon naar werken” wij meer impact hebben in het economisch industrieel beleid. Graag had ik vernomen of dergelijk voorstel ook in aanmerking komt.

Minister G. Geens : Het antwoord is neen. Ik wil alleen de belastingen risicoreren die regionaal, lokaal of geografisch aanwijsbaar zijn. Dat is niet het geval met de vennootschapsbelasting aangezien de hoofdkwartieren van vele ondernemingen in de hoofdstad zijn gevestigd of verschillende bedrijfsafdelingen hebben. Een groot aantal ondernemingen maken bovendien deel uit van multinationale ondernemingen waar er niet altijd een duidelijke opsplitsing is van de activiteiten en bijgevolg van de financiële resultaten van de verschillende afdelingen. Dat is dus onmogelijk.

HUISVESTING

De Voorzitter : Wij behandelen nu de materie waarvoor Minister Akkermans bevoegd is, met name huisvesting.

De heer De Loor heeft het woord.

De heer H. De Loor (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, iedereen is het erover eens dat de sociale woningbouw in een catastrofale crisis verkeert. Niet alleen nam de totale bouwactiviteit tijdens de vorige legislatuur gevoelig af, bovendien kromp het aandeel van de huisvestingsmaatschappijen hierin op een verontrustende wijze ineen.

De cijfers ter zake spreken voor zichzelf : in 1980 werd door de Nationale Landmaatschappij voor de Huisvesting de aanbesteding van 10.246 woningen goedgekeurd, waarvan 5.529 in het Vlaamse Gewest. Voor 1985 bedraagt het overeenkomstige cijfer 709, waarvan 654 in Vlaanderen.

Het bouwprogramma van de nationale landmaatschappij vertoont dezelfde ineensinking. In 1980, dat al een slecht jaar was, werden 1590 koopwoningen aanbesteed, waarvan 1101 in Vlaanderen. In 1985 waren dit er nog amper 479, allen in Vlaanderen.

Wat de ganse bouwsector betreft, willen we er terloops op wijzen dat tijdens Martens V meer dan 1 bouwvakker op 4 zijn job verloor.

Alsof dit nog niet volstaat, heeft de Vlaamse Regering voor dit jaar besloten om het toch al minieme investeringsprogramma met 10 procent te verminderen – van 2 miljard frank naar 1,8 miljard frank voor wat de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting betreft en met 20 procent – van 2.860 miljoen frank tot 2.238 miljoen frank – voor wat de Nationale Landmaatschappij betreft.

Nieuwe initiatieven komen daardoor op de helling te staan ; groot onderhoud en renovatie van bestaande woningen komen in gevaar. Vele duizenden gegadigden kunnen niet beschikken over een sociale woning.

De 66-jarige activiteit van de Nationa-

De Loor

le Maatschappij voor de Huisvesting en haar erkende vennootschappen en van de Nationale Landmaatschappij hebben er nochtans voor gezorgd dat een zeer waardevol, esthetisch en sociaal verantwoord woningpatrimonium werd tot stand gebracht.

Sinds Martens V wordt deze prachtige realisatie afgebouwd en gaat de gezondheidstoestand van vooral het sociaal woningpatrimonium zienderogen achteruit.

De verdere amputatie van de investeringskredieten voegt zich bij de door de regering afgekondigde beperking van het nationaal investeringsprogramma tot 64 percent en de afwenteling van miljarden besparingen op de Gemeenschappen, de Gewesten en de Gemeenten, die zoals de voorgaande jaren verplicht zullen zijn om investeringsplannen verder terug te schroeven. De nationale confederatie van het bouwbedrijfveest dan ook en terecht voor een catastrofe in deze toch al zwaar geteisterde sector.

De vastleggingen in de sociale huisvestingssector zijnsinds 1980 met nagenoeg 75 percent afgenomen : niets illustreert beter de catastrofale crisis in de sociale woningbouw. De verdere amputatie van de kredieten in 1986 maakt dat dit jaar nog amper 1.000 woningen kunnen worden opgetrokken daar waar het planbureau de minimale behoefte op 6.000 inschat. Dit programma zou volgens het planbureau alleszins moeten aangevuld worden met een aanvullend programma inzake renovatie van bestaande sociale woningen.

De SP protesteert met klem tegen deze afbraakpolitiek van het Roomsblauwe kabinet. De Vlaamse Executieve poogt de drastische inkrimping van de investeringen te rechtvaardigen door te wijzen op de aanzienlijke schuldenlast ingevolge de vroeger aangegane verbintenissen.

Daarbij vergeet men al te dikwijls erbij te zeggen dat daar tegenover staat dat tienduizenden gezinnen toegang kregen tot een comfortabele woning tegen een schappelijke prijs.

Ten aanzien van de lasten uit het ver-

leden zijn wij van oordeel dat slechts die investeringen die resulteren uit gewestelijke beslissingen genomen in de periode na de staatshervorming, dus na de installatie van de Vlaamse Raad, door de Gewesten moeten gedragen worden.

Op die manier wordt de begroting van de Vlaamse Gemeenschap niet langer gehypothekeerd en dragen de Gewesten toch de lasten waarvoor zij politiek volledig verantwoordelijk zijn.

Daarom hebben wij een amendement ingediend bij artikel 53, waarbij de verbintenissen door de nationale Maatschappij voor de Huisvesting van 1.800.000.000 frank op 4.623.400.000 frank worden gebracht en het niet-gesplitste krediet van 4.423.400.000 frank op 1.600.000.000 frank.

Naar de toekomst toe pleiten wij ervoor om af te stappen van het huidige pretfinancieringssysteem en het vrijmaken van voldoende begrotingskredieten om de sociale woningbouw te relanceren.

Het roer dient bijgevolg dringend omgegooid te worden. De begrotingsobsessie van de Regering, die de lagere besturen in een financiële wurggreep houdt en de frontale aanval van de Vlaamse Executieve op de sociale huisvesting zullen ertoe leiden dat de tewerkstelling in de bouw verder afbrokkelt en dat duizenden kandidaten voor een sociale woning niet aan hun trekken zullen komen.

Daarmede bedoelen wij niet dat wij voorstander zijn van het opstarten van nieuwe grootschalige projecten. Er dient over gewaakt dat het huisvestingsbeleid het woonklimaat verbetert en oog heeft voor de architecturale eigenschappen van de woningen en de vereisten inzake ruimtelijke ordening en stedebouw. Daarom moet, naast de gewone nieuwbouw van woningen, een belangrijker accent gelegd worden op invulbouw.

De vorige Minister van Huisvesting Buchmann erkende de forse ineenkrimping van het investeringsprogramma voor de sociale huisvesting, doch met de alternatieve financiering — decreet Buchmann zoals men het

destijds heeft genoemd — zou de sector nieuw leven worden ingeblazen.

Vandaag blijft overduidelijk dat dit decreet dode letter is gebleven : geen enkel project werd goedgekeurd, meer zelfs, het wordt nu door de Vlaamse Executieve zelf als te duur van de hand gewezen.

Daarom wellicht bent u, mijnheer de Minister, met een nieuw plan op de proppen gekomen : de huurcompensatie aan de minstbedeelden. Dit voorstel houdt in dat de NMH-woningen, die minstens 12 maanden leegstaan, van particuliere eigenaars zou huren voor een termijn van minimum negen jaar en, eventueel na renovatie, zou doorverhuren aan mensen met een laag inkomen. De huurprijs die de eigenaar ontvangt, zou bestaan uit twee elementen :

1. een bijdrage van de huurders, vastgesteld volgens hun inkomen ;
2. het saldo zou door de Vlaamse regering, als huurcompensatie aan de bouwmaatschappijen gestort worden, die huurtoelage en huur doorstorten aan de eigenaars van de woning.

Het systeem van de huursubsidie heeft ongetwijfeld een aantal voordelen :

1. bestrijding van de leegstand, want er zouden in Vlaanderen ongeveer 89.000 woningen onbewoond zijn. Alhoewel, mijnheer de Minister, wij er moeten aan toevoegen dat deze leegstand toch echt een streekgebonden fenomeen is ;
2. aanvulling op (ver)nieuwbouw van sociale woningen ;
3. bescheiden inkomens kunnen daadwerkelijk geholpen worden.

Doch uw voorstel, mijnheer de Minister, roept tevens bedenkingen op :

1. aan de eigenaars zou de normale huurwaarde van de woning, zoals vastgesteld op grond van een officiële schatting, toekomen. Van een beleid van ontmoediging van de leegstand is dus geen sprake ;
2. de renovatiewerken kunnen slechts uitgevoerd worden mits akkoord van

De Loor

de eigenaar. Bovendien vragen wij ons af of de huisvestingsmaatschappijen de mogelijkheid niet moeten hebben de kosten of een deel ervan gedaan voor de verbeteringswerken na de huurtermijn te kunnen recupereren van de eigenaar.

Wat er ook van zij, voor de huursubsidie is in de begroting voor dit jaar slechts een bedrag van 100 miljoen frank voorzien terwijl de investeringen voor de sociale huisvesting zoals reeds gezegd flink geamputeerd worden. Wordt de huurtoelage voor u, mijnheer de Minister, misschien het gedroomde alibi om inzake sociale huisvesting niets meer te moeten doen? Wij vragen het ons echt af!

Hoe dan ook, uw initiatief van huursubsidie is een goede zaak voor de eigenaars die hun woningen lieten verkrotten. Voor hen bent u de welgekomen „sint”.

Opvallend nog in de begroting is het feit dat het investeringsprogramma 1986 voor de nationale Maatschappij voor de Huisvesting verlaagd wordt met 10 procent van 2 miljard frank tot 1 miljard 800 miljoen frank en voor de nationale Landmaatschappij met 20 procent van 2 miljard 860 miljoen frank tot 2 miljard 238 miljoen frank, terwijl voor het woningfonds de machtigingen daarentegen werden opgetrokken van 2 miljard 960 miljoen frank in 1985 naar 4 miljard 100 miljoen frank voor 1986, hetzij een stijging met nagenoeg 40 procent.

Wij hebben er zeker niets op tegen dat de machtigingen voor het woningfonds verhogen, wel integendeel, doch vinden het niet correct dat de twee andere huisvestingsinstellingen zo fors moeten inleveren.

Wij menen trouwens te weten dat er een ongeschreven regel bestaat waarbij gesteld wordt dat de drie maatschappijen op dezelfde voet dienen behandeld. Dit is hier duidelijk niet het geval zodat we graag hieromtrent enige verantwoording zouden krijgen.

Tot slot hebben wij nog enkele bedenkingen en vragen.

Vooreerst moeten we vaststellen dat

van een verlenging van de duurtijd van de verzekering tegen inkomensverlies blijkbaar nog geen sprake is voor dit jaar.

Daarom vernamen we graag, mijnheer de Minister, wanneer u zinnens bent deze verzekeringstermijn van 5 jaar te verlengen. We hoeven u wellicht niet op het hart te drukken dat dit voor veel kandidaat-bouwers een grotere geruststelling zou betekenen.

Ten tweede, vernamen we graag hoe het staat met de opleiding van gemeentelijk ke huisvestingsambtenaren. Wij menen te weten dat er tot op vandaag daaromtrent nog geen contacten gelegd werden met de gemeentebesturen. Nochtans hebt u bij uw ambtsaanvaarding verklaard dat u vast besloten was de huisvestingspolitiek zo dicht mogelijk bij de mensen te brengen. Bent u zinnens dit in de eerstkomende maanden te doen of wordt deze belofte ook op de lange baan geschoven?

Ten derde kenden we graag uw intenties in verband met de fusies van de erkende vennootschappen.

In het verleden werden daarover reeds heel wat ballonnetjes opgelaten. Is het uw bedoeling deze fusies werkelijk tot stand te brengen en zo ja, wanneer?

Ten vierde en ten laatste willen wij even in herinnering brengen dat we met u briefwisseling voerden aangaande een erkende vennootschap van de Nationale Huisvestingsmaatschappij die aan de kandidaat-huurders de opgave van hun aansluitingsnummer bij het ziekenfonds vroeg en nog vraagt.

Tijdens de commissievergadering beloofde u preciese opdracht te zullen geven aan de Nationale Landmaatschappij voor de Huisvesting opdat zij instructies zou geven aan de erkende vennootschappen ten einde aan deze praktijken een einde te stellen.

We vernemen thans van de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting dat deze preciese opdracht door u nog steeds niet werd gegeven, zodat we aandringen dat u dit zonder verder uitstel zoudt doen.

Mijnheer de Minister, wij vinden het inderdaad ongepast dat aan de kandidaat-huurders deze inlichtingen worden gevraagd. In de Commissie was u het ter zake met ons eens. **(Applaus bij de SP en de W)**

De Voorzitter : De heer Marchand heeft het woord.

De heer C. Marchand, verslaggever **(op de tribune) :** Mijnheer de Voorzitter, ik wens hier een korte tussenkomst te houden in mijn persoonlijke naam. Het verheugt ons een paar nieuwe accenten inzake huisvestingsbeleid te vinden in de beleidsnota van de Minister.

Het draagt onze volledige goedkeuring weg dat sociaal huisvestingsbeleid allereerst ten goede moet komen aan de kansarmen en daarbij ook gezinsvriendelijk moet zijn.

In het verleden, en nu nog, heb ik dikwijls de vraag gesteld hoe sociaal rechtvaardig onze huisvestingspolitiek is.

Ik geef een voorbeeld van wat ik sociaal onrechtvaardig vind. Het gaat om twee gezinnen identiek inzake beroep, gezinssamenstelling en inkomen. Het gezin A krijgt een sociale woning en het gezin B niet en moet dus in de privé-sector huren. Het gevolg is dat het gezin A 3 à 4.000 frank per maand minder betaalt voor een identieke woning en bovendien voor het leven woonzekerheid krijgt.

Ook andere dingen zijn niet te rechtvaardigen. Door de NLM en de NMH worden huizen gebouwd bestemd voor de verkoop. Veronderstellen wij dat de kostprijs 2.500.000 frank bedraagt en dat de kopers over 1 miljoen frank beschikken en dus 1.500.000 frank moeten ontlenen. Ik heb vorig jaar de berekening gemaakt en kreeg het volgende resultaat. Aangezien bij de NLM aan een voordelig tarief van 6,5 procent kon worden geleend, en een gezin dat een woning aankoopt bij de Nationale Landmaatschappij voor de Huisvesting op de privé-markt aan een interestvoet van 10,25 procent moest ontlenen, kwam het gezin dat het huis kocht via de NLM een financieel voordeel van 3.480 frank per maand. Per jaar wordt dit 41.760

Marchand

frank, en op twintig jaar 835.000 frank.

Ik weet dat die cijfers door de huidige daling van de interestvoeten moeten worden aangepast, maar ik ben van oordeel dat sociaal gezien geen enkel verschil kan worden gerechtvaardigd.

Daar komt nog bij dat de koper bij de NLM een grotere tuin heeft, wat niet alleen aangenamer wonen impliceert, maar ook meer mogelijkheden biedt voor de toekomst.

Ten slotte is ook de infrastructuur duurder, gezien het verschil in bouwdichtheid.

Ik heb deze voorbeelden vermeld om erop te wijzen dat het met beperkte financiële middelen onmogelijk is iedereen met een inkomen van ongeveer 584.000 frank een huurwoning te geven

Wij moeten terug naar de bron, naar de toestand bij de start van het sociaal huisvestingsbeleid, en wij moeten ons volledig richten naar de kansarmen.

In dit verband denk ik aan de voorgestelde huurcompensatie in de sociale huisvesting.

Mijnheer de Minister, ik heb met bijzonder veel interesse uw ideeën en uw nieuwe beleidsoptie over het invoeren van een huurcompensatie gelezen.

Het verheugt me te zien dat u de oorspronkelijke opdracht van de sociale bouwmaatschappijen opnieuw in het licht zet. Ik ben me ervan bewust dat sommige bouwmaatschappijen het sociaal doel waarvoor ze oorspronkelijk werden opgericht soms in meerdere of in mindere mate uit het oog hadden verloren. Er moet bij prioriteit degelijk onderdak worden gegeven aan de economisch zwakken en aan de grote gezinnen. Hiervoor moet de Gemeenschap zich blijven borg stellen.

Velen uit deze categorie staan reeds jaren op allerhande wachtlijsten. Sta me toe te vragen dat, bij toepassing van het systeem huurcompensatie, wel degelijk de financieel zwakken en grote gezinnen voorrang krijgen en hierop heel streng wordt toegezien.

Het lijkt me dan ook een eerste vereiste bij het opstellen van de uitvoeringsbesluiten hiervoor harde richtlijnen vast te leggen.

De sociale bouwmaatschappijen zouden in de toekomst dank zij uw nieuwe beleidsoptie de mogelijkheid krijgen leegstaande woningen uit de particuliere sector te huren.

Volgens mij moet hieraan een tweede vereiste worden gekoppeld. De huurprijzen die de sociale bouwmaatschappijen dienen te betalen zou moeten bepaald worden door een onafhankelijke instantie. Ik denk hier aan de bevoegde ontvanger der Registratie.

Om die leegstaande woningen bewoonbaar te maken dienen door de sociale bouwmaatschappijen de nodige verbouwingswerken en aanpassingswerken uitgevoerd.

Hier koppel ik een derde vereiste aan, namelijk dat de verbouwingswerken met het nodige respect voor de bestaande constructie worden uitgevoerd, dat deze werken enkel het alernoodzakelijk kste zouden bevatten en het niet de bedoeling mag zijn aan elke gehuurde leegstaande woning luxueuse verbouwingen door te voeren.

Gezien de leegstaande woningen in het algemeen verspreid voorkomen, zullen de financieel zwakken en grote gezinnen niet samen geduwd worden in één wijk of buurt, maar sociaal gespreid kunnen wonen binnen de huidige bebouwing en gemeenschap. Dit is een belangrijk sociaal gegeven.

Mijnheer de Minister, we moeten de financieel zwaksten uit onze samenleving de nodige kansen bieden om goed te wonen, maar laten we toch niet vergeten, — en dat is een vierde en laatste vereiste —, dat de financiële tussenkomst van het Vlaamse Gewest — de huurcompensatie — enkel en alleen aan de initiatiefnemende bouwmaatschappijen mag uitbetaald worden.

Mijnheer de Minister, ik ben gelukkig met uw ideeën over het wonen en het bieden van woonzekerheid voor de grote gezinnen en financieel zwakken, mijn felicitaties voor uw beleid. Sta me toe op een vlugge uitvoering en

toepassing te hopen.

In verband met de herstructurering kan veel gezegd worden. Ik geef alleen enkele bedenkingen. Niemand heeft de wijsheid in pacht, ik ook niet. Ik weet dat de Minister meer dan eens gewezen heeft op het grote aantal bouwmaatschappijen en de eraan verbonden kosten.

Mijn vraag is dan ook : heeft het zin in de toekomst nog twee maatschappijen naast elkaar te laten bestaan, die vroeger wellicht elk een eigen opdracht hadden, maar op vandaag een ongeveer identieke taak volbrengen inzake huisvesting.

Moet deze kans niet aangegrepen worden om tot een evenwichtig gestructureerd net van bouwmaatschappijen te komen waarbij vermeden wordt dat men te kleine en te grote bouwmaatschappijen — beide zijn financieel niet gerechtvaardigd — creëert en waarbij tevens vermeden wordt dat bouwmaatschappijen een te groot gebied bestrijken waardoor bepaalde gemeenten weinig aan bod komen en ook weinig inspraak verwerpen.

Ten slotte is er het verdwijnen van het Nationaal Instituut voor de Huisvesting. Ik denk aan de gewestelijke comités. Mijn vaststelling is dat ongeveer het enigste dat gedecentraliseerd was in de sector huisvesting, wordt opgedoekt, en dat terwijl in de Regeeringsverklaring is vermeld dat men zal ijveren voor decentralisatie.

De gewestelijke comités hebben in het verleden prachtig werk geleverd : bij woningonderzoeken die moeten gebeuren in verband met het verlenen van premies en toelagen, bij het verrichten van enquêtes, bij het verlenen van informatie en documentatie aan particulieren, gemeentebesturen en privé-instellingen, bij het uitbrengen van adviezen enz.

Zij nemen in feite per provincie de taak van huisvestingsambtenaar waar.

Waarom worden deze mensen niet verder belast met de onderzoeken die toch moeten gebeuren en dan vanuit Brussel ?

Mijn vraag is dus : zal dit een finan-

Marchand

cieel voordeel en verbetering van de thans bestaande toestand betekenen ?

Positief is dat het huisvestingsbeleid gericht wordt op :

1. de kansarmen en gezinsvriendelijkheid ;
2. herwaardering van het bestaande patrimonium ;
3. bestrijding van de leegstand en de verkrotting ;
4. beter gebruik van de bestaande infrastructuur ;
5. bescherming van de bestaande open ruimten.

Mijn hoop is dat er werk van gemaakt wordt. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : Als laatste spreker geef ik het woord aan de heer Taelman.

De heer W. Taelman (op de tribune) :

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, naar aanleiding van de bespreking van de begroting Huisvesting in Commissie zou ik vooreerst mijn tevredenheid willen uitdrukken omtrent het streven van de Gemeenschapsminister, en dit in navolging van het beleid dat werd gevoerd door zijn voorganger, om verdere administratieve vereenvoudiging, en betere voorlichting van de kandidaat bouwer of vernieuwer van woningen door te voeren.

Het voornemen, vervat in de beleidsverklaring van de Vlaamse Regering om op het niveau van de Gemeenten een gespecialiseerde ambtenaar te gelasten met de specifieke huisvestingsvragen, hebt u in de Commissie herbevestigd.

Niettemin zou ik hier opnieuw durven aandringen op het feit dat dit voornemen bij haar concretisering geenszins aanleiding mag geven tot het oprichten van een nieuwe of speciale dienst, maar wezenlijk moet beperkt blijven tot een „wooninformatieagent”, waarbij kandidaat-bouwers of -vernieuwers van woningen kunnen aankloppen.

Inzake de administratieve en techni-

sche voorlichting hebt u bij de bespreking in de Commissie gewezen op de noodzaak om verder te streven naar het betrekken van de beroepsmilieus, bij dit opzet, en dit onder andere door toedoen van het opnieuw inrichten van provinciale voorlichtingsdagen.

In het licht van een soortgelijk opzet werd tijdens de voorgaande legislatuur een speciale „beroepsgids” uitgewerkt die in het bijzonder bestemd was voor al degenen die om beroepsredenen, rechtstreeks of onrechtstreeks, in contact komen met de kandidaat-bouwers beter voor te lichten, vooral dan op het vlak van de gewijzigde reglementaire en andere bepalingen.

Binnen uw streven tot betere voorlichting zult u dan ook onze verwondering begrijpen toen wij vernomen hebben dat het in uw bedoeling ligt om de „Huisvestingsgids” voor beroepsmensen niet meer verder aan te vullen.

Wij betreuren dit voornemen, zeker op een ogenblik dat naar aanleiding van een aantal specifieke maatregelen die worden getroffen, en ook omwille van een verbetering van het investeringsklimaat, precies nu meer dan ooit een doorgedreven technische voorlichting mede de activiteit binnen de woningbouwsector kan stimuleren.

Wellicht denkt u hier aan het doorvoeren van vormwijzigingen bij soortgelijke informatie. Belangrijker ons inziens is dat de nodige aanpassingen aan een algemeen gewaardeerd werkdocument die een belangrijke schakel vormt tussen de bouwheer en de diverse uitvoerders, zouden worden verdergezet.

Mijnheer de Gemeenschapsminister, waarde collega's, inzake de investeringen in de sector Huisvesting hebt u uw voornemen bekrachtigd om, in de mate van het mogelijke, vanaf 1 januari 1987, de middelen op het budget in te schrijven.

Rekening houdend met het vergelijk omtrent de regeling van de lasten uit het verleden, waarbij het Vlaamse Gewest slechts de afgeleide van haar programma's zal dienen te dragen,

durven wij de hoop uitdrukken dat u in dit voornemen zult kunnen slagen, om aldus voor de toekomst te vermijden wat wij in het recente verleden hebben meegemaakt.

Hierbij blijven wij er echter van overtuigd dat ondanks alles verder moet gestreefd worden naar de concretisering van sociale huisvestingsprojecten op basis van de alternatieve financiering.

Op de door u aangebrachte voorbeeld van alternatieve financiering, tijdens de besprekingen in de Commissie, zou ik hier even willen wijzen op de twee volgende elementen.

De destijds aangebrachte formule bevatte tevens een actualiseringsmechanisme, dat in werking trad op het ogenblik van het afsluiten van het definitieve contract. Dit mechanisme had precies tot doel om bij een gewijzigde rentevoet van de investeringskredieten de overeenkomstige last voor de overheid aan te passen.

Binnen de besproken formule moet verduidelijkt worden dat de 7 procent een actualisering van 5 procent gekoppeld was aan een marktintrestvoet van destijds voor de investeringskredieten van 12,5 procent.

Precies binnen de nu gewijzigde marktvoorwaarden verkrijgt men bij toepassing van de ontwerpformule een volledig ander beeld van het verloop van de financiële lasten.

Van groter belang echter is het feit dat u verder streeft naar een mogelijk kvergelijk inzake de invoering van het alternatieve financieringsstelsel, en dit zeker op een ogenblik dat omwille van de toestand op de kapitaalmarkt dit nieuwe perspectieven kan bieden op het vlak van de budgettaire ontlasting van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Mijnheer de Gemeenschapsminister, binnen het geheel van de tegemoetkomingen voorzien voor het sociale huisvestingsbeleid benadrukt u, in alle geledingen, deze, meer nog dan in het verleden, te richten naar kindvriendelijke accenten.

Wij ondersteunen volledig de door u

Taelman

aangehaalde klemtonen, des te meer nog dat uw voorganger speciale inspanningen heeft geleverd om meer middelen ter beschikking te stellen voor het „kindvriendelijke” instrument bij uitstek, met name het Vlaams Woningfonds voor de Grote Gezinnen.

Deze duidelijke beklemtoning mag ons echter niet doen vergeten dat binnen ondanks alles beperkt blijvende budgettaire middelen ook andere specifieke sociale groepen niet mogen worden vergeten.

Hierbij denk ik dan in het bijzonder aan de middelen die ter beschikking worden gesteld van de Nationale Landmaatschappij, waarvoor het mechanisme van de gelijkblijvende budgettaire last naar analogie met dat voor het Woningfonds van de Grote Gezinnen door de Executieve tijdens de vorige legislatuur werd aangenomen.

Wellicht zou hier kunnen worden onderzocht of op basis van dit mechanisme ook deze instelling niet over meer middelen zou kunnen beschikken en dit binnen het principe van het leveren van wederzijdse, en niet eenzijdige inspanningen vanwege de overheid.

Binnen dit principe blijven wij er immers van overtuigd, dat aldus meer mogelijkheden kunnen worden geboden aan alle sociaal-gerechtigden.

Uw voornemen om verder te streven naar een kostprijsbeheersing bij het bouwen van sociale woningen overtuigt er ons van dat u zeker niet afkerig staat tegenover het hiervoor aangehaalde principe.

Op het vlak van de toewijzing van sociale woningen aan de gerechtigden zou ik de Gemeenschapsminister willen wijzen op een mogelijke problematiek omtrent het opzetten van proefprojecten van sociale huisvesting in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting.

Het opzetten van deze projecten die „participatiegericht zijn” zou noodzakelijk dat van de nu geldende voorrang-

regeling voor het betrekken van een sociale woning zou moeten worden afgeweken. Overweegt de Minister om, vertrekkende van de nu wettelijk voorziene ingestelde normen, mogelijkheden in te bouwen voor het verwezenlijken van soortgelijke projecten ?

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Gemeenschapsminister, waarde collega's, de voorliggende begroting voor de sector Huisvesting weerspiegelt duidelijk dat ook Minister Akkermans wenst om ten behoeve van de sociaal gerechtigden meer te doen en dit ook met minder middelen.

Wij wensen hem dan ook in dit streven te ondersteunen met de duidelijke beklemtoning dat aan alle sociaal gerechtigden gelijke kansen moeten worden geboden. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : Dames en heren, wij schorsen de vergadering en zullen onze werkzaamheden om 19.30 uur hervatten.

— De vergadering wordt geschorst om 19 uur.

— De vergadering wordt hervat om 19.30 uur.

De Voorzitter : De heer Meyntjens heeft het woord.

De heer O. Meyntjens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik heb de indruk dat de deelbegroting Huisvesting voor de Vlaamse Regering enigszins het zorgkind is. Niettegenstaande de grote bedragen die daarmee gemoeid zijn, glijdt men liefst zo vlug mogelijk over het debat heen, gezien de beperkte spreektijd.

Wij zijn nochtans van mening dat dit niet opgaat, omdat huisvesting, in de huidige omstandigheden, van primordiaal belang is en dit om verschillende redenen : ten eerste, de huisvesting van de minderbegoeden ; ten tweede, de tewerkstelling in het bouwbedrijf; ten derde, het vernieuwen en het onderhouden van ons patrimonium ; ten vierde, de rem op de verkrotting van steden en gemeenten.

Daarom spijt het ons des te meer dat,

wegens de financiële moeilijkheden, dit budget ieder jaar wordt vermindert, zodanig dat men zich moet beperken tot wat ik zou kunnen noemen de reparaties van het bestaande of, zoals de huisvrouw het zou zeggen : een lap op een oude broek.

Mijnheer de Minister, ik moet u de hachelijke toestand van ons patrimonium zeker niet schetsen ; ieder van ons, die met deze problematiek is bezig, weet dat, indien we op deze weg verdergaan, binnen de kortste tijd een algemene verkrotting zal optreden.

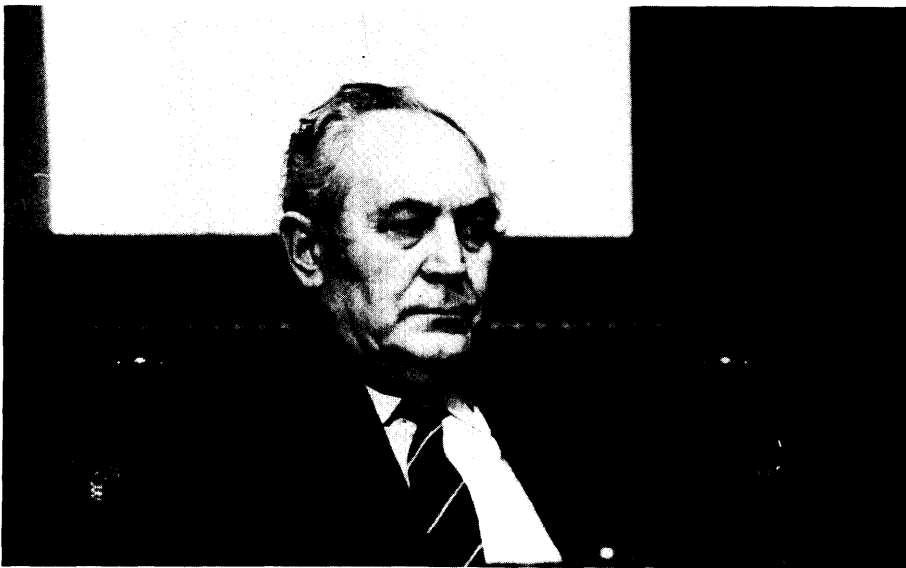
Met welke middelen kunnen wij deze hachelijke toestand oplossen ? De Volksunie is van mening dat, niettegenstaande het beperkte budget, toch een aantal mogelijkheden bestaan om een ernstig beleid te ontwikkelen.

Vooreerst vinden wij het absurd dat de bevoegdheid van de Minister van Huisvesting en van de Minister van Ruimtelijke Ordening, inzake stadsvernieuwing en herwaarderingsgebieden, volledig zijn gescheiden. Wij hebben dat gisteren reeds aan Minister Pede gezegd ; hij ging met onze stelling akkoord.

Reeds tijdens de vorige legislatuur — en u zal dit wellicht beter weten dan ik — kon men in deze materie tot geen overeenstemming komen. Uw beleidsopties inzake renovatie en herwaarderingsloperij lopen eens te meer niet parallel met de standpunten van Minister Pede. Dientengevolge vragen wij ons af waarom deze bevoegdheden niet aan één en dezelfde Minister worden toegewezen, zodat er een coördinatie in de planning kan tot stand komen.

Ten tweede verheugt het ons dat men in de toekomst in de richting zal werken van een huurtoelage voor sociaal zwakken, dit in combinatie met de lopende voorstellen van decreet inzake de bestrijding van de leegstand en de reglementering van het woongebruik.

Uiteraard zullen in de Commissie de nodige besprekingen dienen te volgen. De idee biedt in ieder geval de mogelijkheid te renoveren en te saneren en dit met beperkte middelen. Indien men — en dit is een voorbehoud — niet de fout begaat zoals de her-

Senator O. Meyntjens (VU) uitte zijn spijt over de verdere inkrimping van het budget huisvesting. Hij wees op de absurditeit van de scheiding van ministeriële bevoegdheid inzake stadsvernieuwing en herwaarderingsgebieden alsmede op de noodzakelijke regionalisering en herstructurering van de sector huisvesting

waardingsgebieden, met name dit initiatief met veel reclame aankondigen en nadien vaststellen dat er geen beschikbare middelen zijn.

Mijnheer de Minister, inzake de herwaarderingsgebieden — die gisteren ook ter sprake kwamen — wens ik te onderstrepen dat die idee door u werd gelanceerd. Het is een mooi voorbeeld om aan te tonen hoe zinloos de bevoegdheidsopdeling is.

Wij wensen te herhalen wat wij gisteren stelden, met name dat ganse groepen van de bevolking, stuurgroepen, werkgroepen, hoorvergaderingen en noem maar op aan deze projecten hebben gewerkt en dat men de betrokkenen niet in het ootje kan nemen.

Wij doen dan ook beroep op u, wanneer u samen met Minister Pede, de problematiek inzake herwaarderingsgebieden en huisvesting zal bespreken, om één lijn te trekken, opdat de gemeenten, inzake de ingediende projecten, niet met een illusie zouden

blijven leven. Inderdaad, men moet bepalen welke projecten in aanmerking kunnen komen en welke niet.

Inzake nieuwbouw — voor zover deze nog kan worden gerealiseerd — verheugt het ons te vernemen dat u bij het opmaken van de bestekken grote kuis zal houden in allerhande onnodige formaliteiten en voorschriften uit grootmoeders tijd.

Het wordt tijd dat men in de sociale huisvesting kennis maakt met moderne materialen en moderne werkmethodes. Het moet toch gedaan zijn dat men, zoals ik in de Commissie reeds zei, bij voorbeeld schildert met een formule in plaats van met verf.

Wij menen dat het mogelijk moet zijn om aan de architecten een vast ereloon te betalen en ze, naar rata van de min-kosten die zij kunnen realiseren, een bonus te geven. Hierdoor kan het „hoe duurder, hoe beter” uiteindelijk veranderen in „hoe beter, hoe minder het kost en hoe meer ik verdien”.

Waar men gaat langs Vlaamse wegen,

komt men niet alleen Maria tegen maar ook sociale woonwijken, de ene al wat mooier dan de andere.

Sommige woonwijken gelijk en meer op een strafgevangenis dan op een aangepaste woonwijk. Ik woon in een buurt waar men een dergelijke strafgevangenis opbouwt. Ik verzeker u dat het geen mooi gezicht is. Daarom vraag ik degenen die aan dergelijke projecten werken zin voor vormgeving te hebben zodat er iets mooiers wordt bereikt dan een gebouw van 1890. Ten slotte wordt geld van de Vlaamse Gemeenschap besteed en die mag waar hebben voor haar geld.

Mijnheer de Minister, u beloofde dat u eindelijk de formulieren voor de bouw- en saneringspremies zou vereenvoudigen zodat men niet, zoals bij de zelfstandigen, van bij de start 101 formulieren moet invullen. Ik hoop dat u Conform niet nodig hebt en dat u dit probleem als een zelfstandige zal aanpakken, namelijk kort en goed.

Ten slotte wens ik nog even dieper in te gaan op de noodzakelijke regionalisering en herstructurering van de huisvestingssector.

In mijn uiteenzetting bij de bespreking van de begroting van vorig jaar zei ik : „Met uitzondering van de nieuw op te richten Vlaamse Huisvestingsmaatschappij, zijn alle structuren voorhanden om deze regionalisering en herstructurering te realiseren. Het Nationaal Instituut voor de Huisvesting zou wat Vlaanderen betreft, perfect overgeheveld kunnen worden naar de Administratie voor de Huisvesting van het Vlaamse Ministerie.

Het onderdeel Technische Goedkeuring zou nationaal kunnen blijven en zou onder een of andere vorm aangehecht kunnen worden bij het Ministerie van Openbare Werken.

De tak Ruilverkavelingen van de Nationale Landmaatschappij kan ondergebracht worden bij de Administratie van de Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu. De sectie Huisvesting van de Nationale Landmaatschappij zou samen met de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting geherstructureerd kunnen worden tot een nieuw op te richten Vlaamse Huisvestings-

Meyntjens

maatschappij .”

Eindelijk lij kt er schot in de zaak te komen. Bij de bespreking in de Commissie beloofde u dat er vóór 1 juli een voorstel zou worden ingediend. Totnutoe hebben we er nog niets over gehoord. Wij zijn van mening dat zo snel mogelijk moet worden gestart met de herstructurering en de regionalisering. Niet alleen wij nemen dat standpunt in. Ik zal het artikel van Willy D'Havé in het dagblad „Het Volk” van 18 mei 1986 niet voorlezen ; u zal het waarschijnlijk hebben gelezen.

Wij begrijpen, mijnheer de Ministe, dat het helemaal niet zo eenvoudig is om deze regionalisering te verwezenlijken. Er zijn inderdaad nog heel wat knelpunten die moeten worden opgelost. Voor de lasten uit het verleden lijkt er nu een definitieve oplossing te zijn. Maar, zoals de heer Van Elewyck zegde, moeten wij inderdaad afwachten. Wat gebeurt er met de andere knelpunten ? Hoe zal het patrimonium worden verdeeld ? Hoe zal men het personeel opsplitsen? Wij hebben nota genomen van een brief van het Nationaal Instituut voor de Huisvesting inzake het personeel. De tijd ontbreekt me om hem voor te lezen maar u kent hem waarschijnlijk ook. Ik hoop dat u ermee rekening zal houden.

Hoe zal de afrekening met Wallonië worden gemaakt voor de Nationale Landmaatschappij ? Zal men rekening houden met de dalende inkomsten en de stijgende uitgaven van Wallonië ?

Als we de cijfers vergelijken wordt alles zeer duidelijk ! Niet alleen in het Gemeentefonds en in het Fonds de Provinciën, maar ook in de Nationale Landmaatschappij zien we dat Wallonië blijft profiteren op de kap van Vlaanderen. Ik zal slechts één keer cijfer citeren wat betreft de reserves voor de wederopbouw. De inbreng van Vlaanderen was 73 procent, van Wallonië 27 procent. Het verlies voor Vlaanderen bedroeg 48 procent en voor Wallonië 52 procent.

Van de reserve voor wederopbouw om de verkoop van onverkochte wonin-

gen te stimuleren per Gewest werd voor Vlaanderen 2.400.000 frank gebruikt en voor Wallonië niet minder dan 77 miljoen frank. Dit bewijst, mijnheer de Minister, dat ook hier de toestand scheef getrokken is. Wij weten dat die cijfers in hoofdzaak te wijten zijn aan het stopzetten van de bouwactiviteiten van de Nationale Landmaatschappij in Wallonië, voornamelijk dan de groepsbouw.

Om de algemene administratiekosten te dekken van de woningen die gebouwd zijn in Vlaanderen, zal men uit de reserves moeten kunnen putten. In 1982 werden 521 woningen gebouwd, waarvan 491 in het Vlaamse Gewest en 29 in het Waalse Gewest. In 1983 werden 348 woningen gebouwd, allemaal in Vlaanderen. De reserves worden uitgeput door de voorafnemingen om de verkoop van moeilijk verkoopbare woningen te stimuleren in het Waalse Gewest.

Mijnheer de Minister, wij zijn van oordeel – ik heb dat ook gisteren gezegd – dat zo snel mogelijk een coördinatie tot stand moet worden gebracht tussen Huisvesting en Ruimtelijke Ordening, zodat een rationeel beleid kan worden gevoerd. Wanneer een rationeel beleid wordt gevoerd, kan er ook worden bespaard en kan er heel wat meer worden gerealiseerd.
(Applaus op verschillende banken)

De Voorzitter : De heer Van Durme heeft het woord.

De heer W. Van Durme (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, de principes die u vooropstelt als bakens voor uw beleid klinken ons als muziek in de oren : geen uitbreiding maar inbreiding, bestrijding van leegstand en verkrotting en verstrekken van woningen aan minstbegoeden.

Allicht komen ze enkele tientallen jaren te laat maar een huisvestingsbeleid gebaseerd op goede principes komt beter laat dan nooit. Tussen droom en daad staat echter de werkelijkheid, een werkelijkheid die u wilt bereiken via het systeem van huurcompensatie. Een systeem dat niet gebaseerd is op aankoop van leegstaande woningen maar op de huur ervan door de sociale woningmaatschappij die deze via zachte sanering zal op-

knappen om ze dan door te verhuren aan mindergegoeden.

Dit systeem roept een hele waslijst vragen op.

Eerst en vooral, welk is het contract tussen maatschappij en eigenaar ? Hoe kan men voorkomen dat de eigenaar zich verrij kt op kosten van de Gemeenschap ? Hij bezit nu een leegstaande woning die hem niets opbrengt en waar hij in steeds meer gevallen een belasting op leegstand moet betalen. Door zijn woning aan de sociale woningmaatschappij te verhuren brengt hem dat ook niets op maar zijn woning wordt voor hem gesaneerd, hij betaalt geen belasting op leegstand meer en bij het einde van het contract kan hij opnieuw verhuizen.

De uitvoeringsmodaliteiten bij dit systeem zijn van het allergrootste belang. Trouwens, hoe zit het met de rechtszekerheid van de huurder op het moment dat het contract afloopt ? Dit systeem zal in het beste geval iets kunnen verhelpen aan de woningnood in oudere verstedelijkte gebieden waar veel krotwoningen staan, maar gaat niet op voor andere woongebieden waar de woningnood ook groot is, zoals bijvoorbeeld in Limburg.

U voorziet, mijnheer de Minister, in een zachte sanering en u denkt hierbij aan bedragen van 400 à 500.000 frank. Hiermee saneert men echter geen woning maar lapt men enkel wat op zonder iets te doen aan de vaak fundamentele problemen van een oud huis, zoals de isolatieproblemen of vochtproblemen.

Verder is het gevaar groot dat deze zacht gesaneerde woningen een soort witte produkten op de sociale woningmarkt worden, waar men automatisch de minst gegoeden naar transfereert, wat als kwalijk gevolg zal hebben dat de sociale nieuwbouwwijk en nog meer dan vroeger bewoond worden door diegenen die er niet thuis horen. Niet dat wij de maatschappijen van kwadertrouw beschuldigen, maar met het huidige zichzelf tegensprekende beleid kunnen zij niet anders. Immers, enerzijds is het de opdracht van de sociale woningmaatschappijen om

Van Durme

aan minder goeiden een degelijke huisvesting te verstrekken, anderzijds verplicht men hen om hun inkomsten-uitgaven-balans in evenwicht te houden, zodat ze niet anders kunnen dan een aantal meer goeiden aantrekken.

Dit zijn maar enkele vragen, mijnheer de Minister, die in feite ten gronde neerkomen op één grote vraag, namelijk : waar zit de coherentie in ons huisvestingsbeleid ?

Met de invoering van de huurcompensatie voert u opnieuw een systeem in. Het bedrag op uw begroting is niet van die aard dat het een globaal beleid mogelijk maakt. Het zal dus opnieuw het langzaam opstarten zijn van een systeem dat misschien doeltreffend zal zijn. Maar wie garandeert ons dat een volgende Minister dit niet weer zal afbouwen ? De manier waarop het de stadsvernieuwing vergaan is ligt ons nog vers in het geheugen !

Elke Minister heeft wel zijn hefboom om zijn beleid te voeren, maar van veel continuïteit is geen sprake. Bovendien en bovenop is het beleid intern verkaveld tot en met. De bestrijding van leegstand en verkrotting en de verbetering van de woonkwaliteit van de minst goeiden kan toch niet los staan van een algehele politiek van stadsvernieuwing en verbetering van de woonomgeving.

Mijnheer de Minister, u heeft ons in de Commissie laten weten dat u zou overleggen met uw collega, bevoegd voor de ruimtelijke ordening en de stadsvernieuwing. Wij zouden graag de resultaten van dit overleg kennen. Immers, de globale verbetering van ons woonbestand kan enkel gerealiseerd worden vanuit een globale en geïntegreerde aanpak. (**Applaus bij Agalev en de SP**)

De Voorzitter : De heer Van Elewycck heeft het woord.

De heer J. Van Elewycck (op de tribune) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, ik meen dat wij ons eens opnieuw moeten afvragen waartoe de sociale woningbouw nu eigenlijk moet dienen.

De jongste tijd hoor ik de Minister en ook anderen verklaren dat de sociale woningbouw er in de allereerste plaats moet zijn voor de armsten. Ik verzet mij daartegen om velerlei redenen.

Eén van die redenen heeft betrekking op de mensen die daar wonen. Inderdaad, als men bij de toewijzing van woningen of in welk ander systeem dan ook de sociale woningbouw gaat voorbehouden aan de armsten, dan creëert men opnieuw ghetto's, waarin men alleen de allerarmsten uit onze samenleving gaat samenbrengen. De kinderen die uit deze wijken komen en naar school gaan zullen opnieuw met de vinger worden nagewezen. Men zal zeggen dat dit kinderen zijn die uit de armenblokken komen. Zij krijgen dan al een stempel mee die zij de rest van hun leven moeilijk zullen kwijtgeraken. Ik weiger dat. Ik aanvaard dat niet. En ik hoop dat wij hier met velen zullen zijn om dat niet te aanvaarden.

Mijnheer de Voorzitter, ik zou mij ook willen aansluiten bij wat de heer Van Durme daarnet ter zake heeft gezegd. De maatschappijen voor sociale woningbouw zijn inderdaad verplicht hun inkomsten en uitgaven in evenwicht te houden. Ik heb daartegen geen enkel bezwaar. Men kan aan sociale woningbouw doen en tegelijkertijd proberen op een behoorlijke manier te beheren. Dat betekent natuurlijk dat er ook financieel solidariteit moet bestaan onder de huurders, zodat degenen met een lager inkomen een huurcoëfficiënt betalen die beneden het modale ligt en onder de factor 1. Dit betekent natuurlijk dat men degenen die méér verdienen ook in zo'n wijk moet kunnen laten wonen zodat zij via een vorm van herverdeling hun bijdrage kunnen leveren tegenover hen die over een lager inkomen hebben. Als in de sociale woningbouw enkel mensen met een laag inkomen wonen, dan zal dat voor gevolg hebben dat men die factor 1 en het basisbedrag moet optrekken. Dat heeft dan voor gevolg dat de armsten ten slotte een hogere huur zullen moeten betalen. En dat kan toch in geen geval de bedoeling zijn.

Ik ben trouwens van oordeel dat de so-

lidariteit die nu op het niveau van de maatschappijen speelt twee bedenkingen oproept. Ofwel moet elk van die maatschappijen groot genoeg zijn om dat systeem van de solidariteit redelijkerwijze te kunnen toepassen in de maatschappij. Is dat niet het geval, mijnheer de Minister, dan komt men er in een dergelijke maatschappij automatisch toe de grote gezinnen of de gezinnen met een laag inkomen te weigeren om het financiële evenwicht van de maatschappij niet te verstoren.

Ofwel moet dit betekenen dat het solidariteitsprincipe van het niveau van de maatschappij wordt doorgetrokken naar het niveau van het Vlaamse Gewest. Vanaf dat ogenblik veranderen natuurlijk vele zaken, ook voor de betrokken maatschappijen.

Ik meen dat men er op dit ogenblik onvoldoende rekening mee houdt dat de maatschappijen voor sociale woningbouw in ons Vlaanderen – gelukkig – een belangrijke rol hebben gespeeld en nog spelen bij het bepalen van het stadsbeeld. Als men het patrimonium van vele van die maatschappijen bekijkt en men ziet welke invloed ervan is uitgegaan op de ontwikkeling van die buurt, welke stimulans ze betekenen, ook voor de sociale woningbouw, dan moet men toch de determinerende rol erkennen die ze hebben gespeeld en nog moeten spelen bij het bepalen van het stadsbeeld en het ontwikkelen ervan.

Veel van onze grootste architecten hebben het als een eer beschouwd te kunnen bijdragen tot het realiseren van dikwijls zeer belangrijke complexen in de sociale woningbouw. Ook daarvoor moeten wij in de toekomst aandacht blijven hebben. Ook dat moet mogelijk blijven.

Vandaar, mijnheer de Minister, dat wij zo betreuren – collega De Loore heeft het daarnet gezegd – dat het feitelijke evenwicht dat bestond tussen de kredieten ter beschikking gesteld van het Woningfonds van de Bond voor Grote en Jonge Gezinnen, de kredieten voor de Nationale Landmaatschappij en voor de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting verbroken is.

Wij zijn helemaal niet van oordeel dat

Van Elewycq

de kredieten voor de Bond van Grote en Jonge Gezinnen moeten worden verlaagd. Men moet ons geen intenties in de mond leggen die wij niet koesteren. Toch menen wij dat dit evenwicht, dat reeds decennia bestaat, moet behouden blijven of hersteld worden en dat de kredieten zowel voor de Nationale Landmaatschappij als voor de Nationale Maatschappij voor Huisvesting moeten worden opgetrokken tot hetzelfde niveau. Met de 2 miljard frank van vorig jaar kon men nauwelijks het patrimonium, dat in veel gevallen meer dan 60 jaar oud is, herstellen en onderhouden. Die renovatie kan men nauwelijks financieren met de nu ter beschikking zijnde middelen voor de erkende maatschappijen voor de huisvesting. Dat kan toch niet de bedoeling zijn.

Mijnheer de Minister, niemand twijfelt aan uw goede bedoelingen daar waar u denkt aan het systeem van de huurtoelagen. Dit systeem, zoals het nu is voorgesteld, zal aanleiding geven tot ongelooflijke misbruiken. Ik wil er enkele citeren.

Men gaat natuurlijk de speculatie in de hand werken, want leegstaande woningen opkopen is op dit ogenblik niet moeilijk. De eigenaar die leegstaande woningen opkoopt en ze kan verhuren aan maatschappijen voor sociale woningbouw is er zeker van dat ze worden gerenoveerd en dit op kosten van anderen. Hij zal een vaste huur opstrijken. De erkende bouwmaatschappij zal de kosten moeten dragen van de herstellingskosten, de grote en de kleine. Zij loopt het risico dat zij die woningen niet verhuurd krijgt of dat degenen die erin wonen precies de wanbetalers kunnen zijn. Kortom, de erkende bouwmaatschappij draagt alle lasten en risico's.

Wie zit er netjes met de centen, maar bovendien na afloop van het contract ook nog met een gerenoveerde woning en eventueel met een huurder die vastzit door een contract? De eigenaar die nu zijn goed heeft verwaarloosd!

Nochtans is er een andere oplossing. Wij zijn het met u eens dat er iets

moet gebeuren met de leegstand. Geef de erkende maatschappijen voor de sociale woningbouw het recht om die leegstaande woningen aan te kopen aan de schattingswaarde, zoals dit nu gebeurt. Het grote drama is dat de meeste erkende maatschappijen voor sociale woningbouw over voldoende eigen middelen en reserves beschikken. Vele hebben heel wat middelen staan op hun lopende rekening bij de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, maar zij kunnen die gelden op dit ogenblik niet gebruiken omdat zij er niet vrij mogen over beschikken. Daardoor ontstaat er een „kortsluiting” in de kringloop. Ik zou u dus willen suggereren om aan dat aspect veel aandacht te besteden.

Ik wil nog even uw aandacht vestigen op twee punten.

Ten eerste, in verband met de stadsherwaardering en de huisvesting staan wij op dit ogenblik voor het probleem dat erkende maatschappij en voor sociale woningbouw die een project hebben in een erkend stadsherwaarderingsgebied nu met bijna zekerheid weten dat het praktisch onmogelijk zal zijn om dit te realiseren. In de huidige situatie moeten zij immers terecht bij twee Ministers met twee verschillende begrotingen en twee verschillende politieken. Uit eigen ervaring weet ik dat een gelijklopende afhandeling van de zaak een bijna onmogelijke kunsttoer is. Op dit ogenblik een project ontwikkelen in een stadsherwaarderingsgebied is eigenlijk een straf omdat het praktisch niet te realiseren is. Het zou dus veel beter zijn indien dit allemaal via één enkel beleidsorgaan zou kunnen functioneren.

Ten tweede, wens ik het probleem van de lasten uit het verleden naar voren te brengen. Naar aanleiding van de bespreking van het wetsontwerp van 1984 heb ik er vanop deze tribune, maar in een andere vergadering, voor gewaarschuwd dat dit wetsontwerp in verband met de financiële lasten van de sociale huisvesting onmogelijk kon gerealiseerd worden. Ik heb toen gezegd dat het een slecht wetsontwerp was. De feiten hebben ons sedertdien gelijk gegeven.

Eigenlijk zouden wij in Vlaanderen en

voor het Vlaamse Gewest slechts de lasten moeten dragen voor de beslissingen die wij zelf getroffen hebben. Vanaf wanneer hebben wij de beslissingen zelf getroffen? Vanaf december 1981 en geen dag vroeger. Kon men nu eens naar die eenvoudige waarheid terugkeren, dan stelde er zich geen probleem en dan kon men van het systeem van de prefinanciering afstappen – wat dit betreft zijn wij het met u eens – en overgaan naar begrotingskredieten via dewelke de sociale woningbouw rechtstreeks kon gefinancierd worden. Dit is naar mijn mening een belangrijke beleidslijn.

Even belangrijk is dat men dan de annuïteiten die terugbetaald worden door de erkende maatschappijen voor sociale woningbouw door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, Vlaamse afdeling, kon laten gebruiken om het groot onderhoud en de renovatie te financieren. Daarvoor zou dan op geen enkel begrotingskrediet beroep moeten gedaan worden.

Met die combinatie zou men opnieuw aan sociale woningbouw kunnen doen.

U mag niet vergeten dat er in Vlaanderen tienduizenden mensen zijn die snakken naar een betaalbare woning met een beetje comfort en naar woonzekerheid. De sociale woningbouw beantwoordt aan deze twee vereisten. Wat dit betreft moeten wij een veel grotere inspanning doen dan nu.

Wij blijven dus betreuren dat de kredieten voor sociale woningbouw in deze begroting nog verminderd zijn. Wij zullen daar, zoals u weet, de politieke gevolgen uit trekken. U zal van ons moeten aanvaarden dat de bedenkingen die wij dienaangaande hebben uit het hart komen. **(Applaus bij de SP)**

De Voorzitter : De heer De Seranno heeft het woord.

De heer J. De Seranno (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, sta mij toe op dit gevorderd uur enkele korte bedenkingen te maken.

Mag ik even verwijzen naar het degelijk werk van onze collega Marchand die ik bedank voor zijn goed verslag, waarin wij veel informatie vinden. In

De Seranno

dit verslag wordt melding gemaakt van de rentevoeten op leningen die aan de Vlaamse Gemeenschap moeten worden terugbetaald.

De Nationale Landmaatschappij betaalt 7,5 procent per jaar, de Nationale Landmaatschappij voor de Huisvesting betaalt per jaar 2,5 procent en het Woningfonds betaalt per jaar 4,5 procent.

Mijnheer de Minister, u heeft erop gewezen dat deze onderling zeer verschillende rentevoeten zouden moeten worden verlaagd. Hoe kan men verdedigen dat de overheid, weze het dan de gewestelijke overheid, een hogere interestvoet aanrekenet dan deze die de Staat nu aan zijn spaarders moet betalen. De Staat betaalt thans inderdaad nauwelijks 8 procent op ontleend kapitaal min de roerende voorheffing, wat netto minder dan 6 procent is. Tracht aan de burger maar eens wijs te maken dat de ene ontlenner 6 procent ontvangt terwijl de andere, met het etiket van een sociale lening voor de huisvesting, 7,5 tot 8 procent moet terugbetalen aan de Overheid voor datzelfde geld.

Mijnheer de Minister, de conclusie ligt voor de hand. Deze rentevoeten moeten inderdaad onmiddellijk naar beneden. Indien de Regering een sociaal betaalbare eigendomswooningspolitiek wil voeren en de eigendomswooning wil bevorderen dan is dit beleid met een dergelijk hoge interestvoet niet houdbaar.

Ook om budgettaire redenen moet het verwerven van een eigendomswooning met alle kracht worden aangemoedigd. Bij ontstentenis van een beleid dat maximaal eigendomsbevorderend is zullen steeds meer mensen op een huurwoning beroep doen. Deze huurwoning zal dan ten laste van de overheid moeten worden opgericht. Van een dergelijk beleid zullen wij tijdens de volgende jaren de nadelige weerslag op de begroting ondervinden. Trouwens, bij ontleding van de begroting en van de Staat en van de Gewesten, kunnen wij sinds jaren merken dat de overheid er alle belang bij heeft de eigendomswooning te bevorderen.

En wat zou niet de weerslag op de begroting zijn in geval wij, zoals in Nederland, 500.000 huurwoningen zouden hebben? Gelukkig maar dat in Vlaanderen zoveel mensen, zelfs veel minder begoede gezinnen, hard hebben willen werken en de kracht hebben opgebracht om een eigendomswooning te verwerven.

Inzake de herstructurering van de huisvestingsmaatschappijen kunnen anderzijds inderdaad heel wat vragen worden gesteld.

Geachte collega's, in dit verband wens ik enkele zakelijke bemerkingen te formuleren.

Mijnheer de Minister, het lijkt mij super-dringend dat de thans heersende verwarring tussen de Waalse en de Vlaamse maatschappijen ongedaan wordt gemaakt. Het huisvestingsbeleid dient niet door de huisvestingsmaatschappijen te worden gevoerd maar wel door de Regering, terwijl de maatschappijen de uitvoerders moeten zijn.

De heer Van Elewyck heeft gesproken over ghettovorming in de woonwijken. In een belangrijke mate vindt dat zijn oorsprong in het feit dat veel mindervermogenden in dezelfde buurt gaan wonen maar in het feit dat de sociale woningbouwprojecten te groot-schalig zijn.

Wie 20 jaar geleden kleinschalige projecten van 10 à 20 woningen durfde verdedigen, waarbij de integratie van de bewoners in de gemeenschap mogelijk was, ging door als een conservatieve planoloog.

Ik ben van oordeel dat de huisvestingsmaatschappijen dikwijls veel te grote projecten hebben opgestart, ook in landelijke gemeenten. Daardoor ontstond er een ghettovorming die men in jaren niet meer kan doorbreken.

Ik meen dat bij de herstructurering van de gewestelijke huisvestingsmaatschappijen ook met dat aspect rekening moet worden gehouden.

Men moet bij herstructurering van de huisvestingsmaatschappijen oppassen voor verstoring van de werking en

voor onherstelbare verwarring. Er zijn maatschappijen met verschillende statuten, gewestelijke maatschappijen met verschillende beheersvormen, maatschappijen met een verschillende traditie en met verschillende methoden van aanpak en sommige maatschappijen zijn meer eigendomsbevorderend dan andere. Ik waarschuw voor ondoordachte fusieering. Daarvan zou het personeel na het jaar 2000 nog niet bekomen zijn. Rationaliseren door de twee personeelspyramides in elkaar te schuiven is niet mogelijk. Er zal noodgedwongen een derde pyramide boven worden gebouwd, maar dat is geen rationalisering en zeker geen besparing.

Deze herstructurering moet beredeneerd, oordeelkundig en zeer doordacht geschieden.

Tot slot nog een opmerking.

Het Regeerakkoord vermeldt ook dat de Vlaamse Regering prioritair aandacht zal besteden aan de subregio's met speciale huisvestingsbehoeften.

Hoe kan het anders, ik kom pleiten voor de Kempen. Daar is een enorme bevolkingsaan groei, een enorme werkloosheid en een jonge bevolking. Er is een grote vraag naar woningen, en de leegstand is er het kleinst. Er is ook een zeer grote vraag naar eigendomsverwerving, want 80 procent van diegenen die een woning verwerven willen eigenaar worden. Ook sociaal minder goeoden en minder vermogenden brengen daartoe zeer grote inspanningen op.

Mijnheer de Minister, u moet sociale eigendomswoonings geen zware ondersteuning geven op een wijze die niet te zwaar op uw budget zal wegen.

Bijgevolg wachten wij met veel hoop maar met ongeduld naar prioritaire aanpak voor subregio's met huisvestingsproblemen. **(Applaus bij de meerderheid)**

De Voorzitter : De heer Pillaert heeft het woord.

De heer J.P. Pillaert (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, in de beleidsnota van de Minister van huisvesting komen er duidelijk, onder de verschil-

Pillaert

lende prioriteiten, twee naar voor die, zo hoop ik toch, de goedkeuring van iedereen zullen meedragen, namelijk het voeren van een gezinsvriendelijk beleid en het beter aan bod komen van de lagere inkomens.

Zo zullen de basispremies met 25 procent worden opgetrokken voor het eerste en tweede kind en zelfs met 40 procent vanaf het derde kind.

Mijnheer de Minister, ik verheug mij over het optrekken van de basispremie maar ik betreur terzelfdertijd met u, dat deze verhoging van de basispremie nog altijd een aalmoes is in vergelijking met de meerkosten die door de ouders moeten worden gedragen.

Hierbij verwijs ik naar wat u hebt verklaard in het weekblad „Topics” van 5 maart van dit jaar.

Zelfs met het nieuwe systeem krijgt een gezin met 3 kinderen, maximum 225.000 frank en minimum 108.000 frank méér bouwpremie dan een gezin zonder kinderen met hetzelfde belastbaar inkomen. Zoals u dus zelf beweert, de meerkosten zijn veel hoger dan de verhoogde premie en zoals u vind ook ik dat men veel te weinig kan doen, ook op het vlak van de huisvesting, voor een gezin met kinderen, temeer omdat de verhoging van de inspanningen geleverd door de Vlaamse Regering teniet worden gedaan door de beslissing van de centrale Regering om de BTW van 6 op 17 procent te brengen.

Want hoe men het ook draait of keert, zelfs met inachtneming van de mogelijke aftrek van de intresten van de hypothecaire lening van het belastbaar inkomen, zal de kandidaat-bouwer in eerste instantie meer moeten betalen voor zijn woning, wat voor velen een zware dobber zal zijn.

Zoals uzelf weet, mijnheer de Minister, hebben jonge gezinnen die willen bouwen het hardst geld nodig en wanneer men een berekening maakt, ziet men dat de verhoging van de BTW ineens moet worden betaald en dat, met aftrek van de intresten, men in vele gevallen naar een vermindering gaat, maar dan gespreid over tien jaar.

Dit brengt mij tot een tweede bedenking. Wanneer een persoon, een firma, een gemeente, ja zelfs een regering, financiële inspanningen leveren die vruchten afwerpen dan zou men in normale omstandigheden denken dat de vruchten van deze inspanningen toekomen aan degenen die ze geleverd hebben. Welnu, iedereen in deze Vlaamse Raad weet dat voor iedere geïnvesteerde frank in de huisvesting door de Vlaamse Regering, er drie tot vier terugvloeiën, maar dan naar de centrale Regering. Mijnheer de Minister, mocht de opbrengst van deze investering die u doet via de verschillende premies, terugvloeiën naar onze Vlaamse kas dan denk ik dat men niet meer, zoals u in uw uitspraak in „Topics” heeft gedaan, zal moeten spreken van een aalmoes, maar dat men integendeel een reële gezinsvriendelijke politiek zou kunnen voeren, en dat er minder zou moeten worden gesproken over gezinsvriendelijke politiek maar men er meer zou kunnen voor doen.

Mijnheer de Minister, een betere huisvesting blijft de hoofddoelstelling van het huisvestingsbeleid van de Vlaamse Regering. Daartoe zijn trouwens verschillende stimuli in het leven geroepen, waaronder de bouwpremies en de saneringspremies. Momenteel is het zó dat iemand een bestaand huis, niet nieuw gebouwd, kan kopen en daarvoor, indien hij aan de voorwaarden voldoet, eventueel een saneringspremie kan krijgen, zelfs verhoogd met 40.000 frank indien hij ten vroegste 5 jaar voor de datum van de indiening van de saneringspremieaanvraag dit huis gekocht heeft.

In uw beleidsnota wijst u er echter op dat veel te jonge huizen in aanmerking komen voor een saneringspremie en stelt u voor enkel woningen in aanmerking te laten komen van minimum 20 jaar. Het valt evenwel voor dat gezinnen, en vooral kinderrijke gezinnen met een bescheiden inkomen, de financiële mogelijkheid niet hebben om een woning te bouwen maar wel, door omstandigheden, in de gelegenheid komen een huis aan te kopen.

Dit kan gebeuren door het aankopen van een huis van vader of moeder, het

kan ook een vrij recent gebouwd huis zijn dat verkocht wordt wegens een scheiding, en zo meer. Al deze omstandigheden kunnen zich voordoen. Dit huis kan gezond zijn maar onaangepast aan de toestand van dit gezin, overbevolking, zodat lichte verbouwingen noodzakelijk zijn. Tot hiertoe kon zo een gezin een saneringspremie krijgen ten gevolge van overbevolking. Door het feit dat u slechts woningen van minimum 20 jaar oud in aanmerking zou laten komen voor sanering, zouden dergelijke gezinnen eventueel uit de boot kunnen vallen.

Daarom meen ik dat het wenselijk zou zijn, mijnheer de Minister, deze gezinnen de mogelijkheid te bieden niet op een saneringspremie maar op een aanpassingspremie, die ook zou worden toegekend voor woningen die jonger zijn dan twintig jaar.

Zo zou de Vlaamse Regering doeltreffender haar prioritaire doelstelling inzake huisvestingsbeleid kunnen waarmaken, namelijk een betere huisvesting voor grote gezinnen en voor de lagere inkomens.

Ziedaar, mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, enkele korte opmerkingen. Mijn collega, de heer Meyntjens, heeft inzake het huisvestingsbeleid uitvoerig gesproken zodat ik mij bij mijn opmerkingen kan houden. Ik hoop dat het huisvestingsbeleid kan worden gevoerd op een sociale manier, maar voornamelijk ook op een gezinsvriendelijke manier. Tot hiertoe is het altijd zo geweest dat men er veel over heeft gesproken maar er bitter weinig heeft willen of kunnen voor doen. **(Applaus bij de VU en de SP)**

De Voorzitter : Minister Akkermans heeft het woord.

Minister P. Akkermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, wij mogen de verslaggever, de heer Marchand, feliciteren met zijn verslag en voor de vele gegevens die daarin zijn vermeld. Ik bedank ook al de collega's, zowel van de meerderheid als van de oppositie, voor de vriendelijkheid waarmee zij het hoofdstuk huisvesting hebben aangepakt. Het is trouwens ook de weer-

Akkermans

spiegeling van wat gebeurd is in de Commissie voor de Huisvesting, waar wij een aantal degelijke gedachtenwisselingen hebben gekend.

Ik moet van de Regeringsverklaring vertrekken, waarin een aantal zaken zeer duidelijk zijn vermeld.

Zo moeten wij de huisvesting inspireren op de kansarmen. Het huisvestingsbeleid moet gezinsvriendelijk zijn.

Wij moeten ook – zoals sommige collega's hebben gezegd – rekening houden met de bijzondere behoeften die in een aantal subregio's bestaan. Ik heb trouwens in de Commissie gezegd dat het hier voornamelijk ging over de provincie Limburg, en dan vooral de as Hasselt-Genk, de Antwerpse Kempen en de Westhoek. Het is duidelijk dat wij op dit stuk belangrijke inspanningen zullen doen. Ik ben trouwens deze weken bezig met het opstellen van het programma 1986-1987, dat ons zal toelaten in te spelen op de behoeften die gebleken zijn, rekening houdend met de Regeringsverklaring die door de Vlaamse Raad is goedgekeurd.

Samen met collega De Loor betreur ik dat ik over te weinig geld beschik, maar wie beschikt er in deze tijd niet over te weinig geld? Dat kunnen wij nu eenmaal niet veranderen.

De Vlaamse Executieve heeft beslist 90 procent van de begrotingen van verleden jaar als aanvangsbegroting te nemen. Wat er dan met een eventueel bijblad zal bijkomen kunnen wij vandaag moeilijk zeggen. De schuldenlast is groot, maar ik ben blij dat u met mij akkoord gaat dat wij in ieder geval de mogelijkheden van vandaag inzake de renovatie in de invulbouw moeten onderstrepen. Ik ben van mening dat wij een ernstige inspanning leveren met het huurcompensatiestelsel. Het zijn geen huurtoelagen. Het is de bedoeling dat wij met dit stelsel niet alleen de renovatie en de leegstand trachten op te knappen, maar tegelijkertijd trachten de huisvesting te promoveren voor kansarmen in gans Vlaanderen. Sommigen hebben vragen over de statistieken.

Deze statistieken komen uit de verslagen van het Nationaal Instituut voor de Statistiek. Uit de verslagen blijkt dat de leegstand in Vlaanderen prangend is.

Het is onze plicht om aan het kapitaalvernietigend effect, dat de leegstand in Vlaanderen altijd heeft gehad, een einde te maken. Het huurcompensatiestelsel dat uitvoerig werd besproken in de Commissie kan daar een oplossing brengen.

Ik moet aan de heer De Loor toegeven dat wij een beroep hebben moeten doen op andere maatregelen omdat mijn voorganger pech heeft gehad met de rentevoeten. Mijn voorganger kon niet voorzien op het ogenblik dat de alternatieve financiering werd ingevoerd, dat de rente van 12,5 procent naar 7,5 procent zou zakken. Dat neemt niet weg dat er daarenboven toch een ander belangrijk bezwaar te vinden was in het voorgestelde systeem, namelijk dat na 35 jaar, collega Taelman, nog een belangrijk saldo moest worden betaald. Dat was toch nogal erg. Wij zoeken verder naar alternatieve financiering, heel wat kandidaten staan nog altijd op de barricade. Het is echter ondenkbaar dat wij vandaag rentevoeten zouden toestaan aan de investeerders die veel hoger liggen dan wat wordt gegeven op een spaarboekje. Daarover is dus nog een en ander te zeggen.

Collega De Loor heeft problemen met de 100 miljoen frank. Ik zal blij zijn als ik dit jaar de 100 miljoen frank voor de huurcompensatie kan besteden. Er is immers nog een hele weg af te leggen. Wij zullen over enkele weken de eerste voorstellen in verband met het huurcompensatiestelsel indienen bij de Executieve.

Ik ben ervan overtuigd dat, met die honderd miljoen frank, veel zaken kunnen worden gedaan. In ieder geval, na 65 jaar huisvesting hebben wij 110.000 huurwoningen in Vlaanderen. Met een huurcompensatiesysteem van 5.000 frank per maand, dus 60.000 frank per jaar en met een jaarlijkse begroting van 3 miljard frank, kan aan 50.000 mensen, door het systeem van huurcompensaties, een waardige huisvesting worden gege-

ven. Indien de maatschappijen, op korte of lange termijn, verplicht worden een deel van de middelen die zij krijgen aan renovatie te besteden, denk ik dat betere resultaten kunnen worden bekomen dan in het verleden.

De heer De Loor heeft een vraag gesteld in verband met verlenging van de verzekering voor inkomensverlies. Wij zijn onder meer in gesprek met OMOB om deze verzekering tot tien jaar te verlengen. Aangezien wij tot hiertoe slechts 146 schadegevallen hebben gekend, ben ik van mening dat met een kleine verhoging, deze tien jaar kunnen worden bereikt.

Inzake de opleiding van de gemeentelijke ambtenaren – vraag die door verschillende collega's werd gesteld – kan ik u mededelen dat provinciale studiedagen zullen worden georganiseerd om vrijwilligers, binnen het gemeentelijk korps, via voorlichting en informatie een degelijke opleiding te geven in deze materie.

Inzake de fusie van erkende vennootschappen – in totaal 167 – meen ik dat er in ieder geval ter zake iets moet worden gedaan. Het is een belangrijk probleem, zowel voor de kleine als voor de hele grote vennootschappen. Het heeft geen zin meer dat wij met de beperkte middelen waarover wij beschikken, zoveel maatschappijen zouden behouden. Dat is onhoudbaar.

In verband met het opvragen van het ziekenfondsnummer, kan ik stellen, mijnheer De Loor, dat u wellicht slecht bent geïnformeerd. Ik heb op 28 maart 1986 aan de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting een brief geschreven waarin ik heb gesteld: „Gezien het opvragen van het aansluitingsnummer van het ziekenfonds niet onmiddellijk noodzakelijk is om een huurwoning aan een bepaald gezin toe te kennen, dient in de toekomst daarvan afgezien.” Dat is toch duidelijke taal.

De heer H. De Loor : Mijnheer de Minister, uw bewering dat u op 28 maart uw instructie hebt doorgegeven verbaast mij; volgens mijn informatie was uw instructie einde mei nog steeds niet bij de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting toegekomen.

Minister P. Akkermans : Waar hebt u uw informatie bekomen ?

De heer H. De Loor : Bij de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting.

Minister P. Akkermans : Niet alleen per brief maar ook mondeling heb ik hierover mijn beklag gemaakt. Ik kon het niet aanvaarden. Op 28 maart 1986 heb ik duidelijk geschreven dat hieraan een einde diende te komen.

Ik dank de heer Marchand voor zijn vriendelijke woorden. Ik ben het met hem eens dat er, zonder te overdrijven, moeilijkheden en onrechtvaardigheden – hij gebruikt een groot woord – zijn. Wij zullen met zijn hulp pogen dit in de Commissie voor Huisvesting te verhelpen.

Bij mijn inleiding heb ik gezegd dat de huurcompensatie vooral moet dienen voor leegstaande woningen en de lagere inkomens. De Regeringsverklaring van de Vlaamse Executieve, die in deze Raad is goedgekeurd draagt mij trouwens op, te zorgen voor de economisch zwakken.

De heer Marchand stelde vragen over de herstructurering. Dit is geen gemakkelijk probleem. In deze vergadering is gebleken dat er vele tegengestelde meningen zijn. Ik kan met hem akkoord gaan dat dit probleem dringend moet worden verholpen.

Het is trouwens ingeschreven in de Regeringsverklaring : vóór 1 juli 1986 zullen wij een voorstel indienen bij de Vlaamse Executieve. De besprekingen worden volop gevoerd.

In verband met de herstructurering van de erkende maatschappijen, deel ik u mede dat wij voorzichtig moeten zijn. De kleinere moeten worden uitgenodigd om te fusioneren. Ik zou liever hebben dat dit gebeurt op vrijwillige basis. Indien dit niet kan, moeten wij andere maatregelen nemen. Een gedeelte van deze maatschappijen wachten op een verlenging van hun erkenning.

In overleg met de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting moeten wij komen tot een degelijke herstructurering.

Ik heb voor een gedeelte geantwoord

op de vraag van de heer Taelman in verband met de gemeentelijke ambtenaren en de alternatieve financiering. Ik wil eraan toevoegen dat wij niet hebben beslist het initiatief van beroepsgids niet voort te zetten.

Dit is meteen een antwoord op vragen van andere sprekers over de medewerkers en het personeel van het Nationaal Instituut voor de Huisvesting. Die mensen zijn toegevoegd aan de bekende personeelsbank van het Ministerie van Binnenlandse Aangelegenheden.

Wij zijn bereid een deel van dit personeel over te nemen en dan zou het studiewerk kunnen worden voortgezet. Het heeft geen zin dit personeel te laten overkomen als niet tegelijkertijd ook de middelen overkomen. Het nijpend probleem is natuurlijk voor ons : met wat moeten wij dit personeel betalen ? Ik ga met u akkoord, trouwens ook met de heer Van Elewyck en anderen, dat een aantal medewerkers van de gewestelijke comités, ten minste twee per provincie, die ons vandaag zeer belangrijke diensten bewijzen, bij ons zouden kunnen blijven om begeleidend werk, onderzoek, en in sommige gevallen, controles uit te voeren. Ik ben zeer gevoelig voor deze situatie, maar ik moet ook de Vlaamse Executieve gelijk geven wanneer ze van oordeel is geen avonturen te willen aangaan. Immers, men kan geen mensen aanwerven als er geen middelen voorhanden zijn.

De heer J. Van Elewyck : Mijnheer de Minister, ik wil een vraag stellen en een suggestie doen. De vraag : de personeelsleden van de gewestelijke comités beklagen zich erover dat zij absoluut geen werkingsmiddelen meer krijgen. Met werkingsmiddelen bedoel ik dat er hoofden van gewestelijke comités zijn die de telefoonverbinding van hun comité uit hun eigen zak moeten betalen. Er zijn er die de huur van de kantoren, waarin het gewestelijk comité is gevestigd, betalen door elke maand op hun gewestelijk comité een geldinzameling te doen.

U kunt een voorbeeld zien op de Meir in Antwerpen, om geen namen te noemen. Daar doet men dat al een paar maanden. Een gevolg van deze ont-

wikkeling is dat bijvoorbeeld de berekening van de huuroelagen voor kroostrijke gezinnen momenteel niet doorgaat. U weet dat die toelage via de gewestelijke comités worden gestort aan de erkende maatschappijen. Maar, dat is een ingewikkeld verhaal waar het nu niet over gaat. De personeelsleden van de provinciale comités kunnen al dat werk momenteel niet meer doen. Ik heb alle begrip voor de principiële houding van de Executieve, maar ik wil hier toch vragen er voor te waken dat toch degenen die dat werk met hart en ziel doen, niet het slachtoffer zouden worden van een soort schaduwengevecht tussen de nationale Regering en de Executieve, evenmin als de kroostrijke gezinnen.

Minister P. Akkermans : Binnen de mate van het mogelijke zal ik dat graag doen. Alle collega's zullen er zeker mee akkoord gaan dat wij de belangen van het personeel moeten behartigen. Maar, het is eigenlijk een nationale aangelegenheid. Wij zijn pleitbezorger en ik tracht een oplossing te vinden voor het personeel. Zo lang men echter niet beslist de middelen mee over te dragen zit ik vast.

De heer J. Van Elewyck : Wil u bij uw collega van de nationale Regering aandringen om ten minste die werkingstoelage mogelijk te maken, want uw eigen toelage voor kroostrijke gezinnen komt daardoor in het gevaar.

Minister P. Akkermans : Mijnheer Taelman, u hebt vragen gesteld in verband met de kostprijsberekening. U weet dat dit mijn grote zorg is. Het is niet mijn bedoeling te zeggen dat alle vroegere werken slecht werden uitgevoerd. Daarover gaat het niet. Het gaat er alleen om dat in de toekomst alle luxezaken die niet nodig zijn om een goede woning te maken moeten worden vermeden. Ik meen dat met een goede hefschikking van een lastencohier iets kan gebeuren. Ik heb trouwens in de Commissie opdracht gegeven daar werk van te maken. Het is natuurlijk geen gemakkelijke opdracht. Ik neem aan dat voor het bouwen van een volkswoning 62,5 centimeter lastencohier toch wel van het goede te veel is.

De toewijzingsformaliteiten voor de

Akkermans

sociale woningen in verband met proefprojecten met de Koning Boudevijnstichting zullen voor zover mij bekend niet veranderen, mijnheer Taelman. Ik heb wel voorstellen gekregen maar ik ben niet van zins om in die toewijzingsmodaliteiten wijzigingen te laten aanbrengen. Ik meen dat dit een nogal brutale discriminatie zou zijn. Op dat pad willen wij ons voorlopig nog niet begeven. Ik ben trouwens van mening dat voor al deze personen gelijke kansen moeten worden behouden.

Ik dank de heer Meyntjens voor zijn vriendelijke woorden. Ik ben het uiteraard met u eens dat te weinig middelen voorhanden zijn. Ik deel ook uw bekommernis in verband met de goede samenhang tussen de stadsherwaardering en de huisvesting in het algemeen.

Ik ben voorzichtig en ga mij niet wagen aan een dynamische verdediging van de stadsherwaardering, maar ik kan u wel mededelen dat door de Vlaamse Executieve werd beslist dat een protocol tussen Minister Pede en mijzelf moet worden uitgewerkt teneinde de huisvesting, de renovatie en de stadsherwaardering niet de dupe te laten zijn en de vele mensen in de gemeenten en in stuurgroepen die zich voor deze zaak hebben ingezet niet te ontgoochelen. Momenteel zijn 114 herwaarderingsgebieden goedgekeurd maar er liggen er nog evenveel op goedkeuring te wachten.

U weet dat de financiële middelen ontbreken om grote operaties uit te voeren. U weet dat het subsidiëringbedrag maximaal 13,5 miljard frank bedraagt voor de goedgekeurde herwaarderingsgebieden gespreid over een periode van tien jaar. Bijgevolg blijft dit een draaglijke operatie. Ik heb ook vastgesteld dat heel wat bedragen zijn overschat. Men moet ermee rekening houden dat hier nog meer muziek in zit.

In verband met de huurcompensatie waarschuwt u dat bijzondere aandacht moet behouden blijven voor de renovatie binnen de herwaarderingsgebieden. Ik deel uw mening.

U heeft eveneens gesproken over de architecten en hun honorarium. Ik heb trouwens de Voorzitter van de Orde van Architecten ontboden ten einde een gesprek te voeren over deze aangelegenheid. De Orde zal mijn voorstellen uitwerken. Inderdaad, ik ben de mening toegedaan dat het geen zin heeft een architect te honoreren op de uiteindelijke kostprijs van een woning. In dit geval betekent zulks een uitnodiging — en ik zeg niet dat dit altijd het geval is — om de woningen zo duur mogelijk te maken. Ik hoop dat ik in mijn opzet zal slagen. In elk geval heb ik de toezegging van de Voorzitter van de Orde van Architecten om op dit vlak mede initiatieven te nemen.

U pleit eveneens voor vereenvoudiging zonder een beroep te doen op de Commissie Conform. Ik deel uw mening. Alles heeft zijn voordelen en nadelen. Wij moeten de zaken relativeren. Ik ben er echter van overtuigd dat wij allen samen veel kunnen doen aan de vereenvoudiging van de huisvesting in het algemeen.

Wat de herstructurering betreft spreekt u natuurlijk eerst over de herstructurering van de bevoegdheden, de ruilverkaveling, het instituut enz. Het is onze bekommernis deze herstructurering zo goed mogelijk te laten verlopen in het voordeel van de huisvesting. Wij zullen ons ontwerp voor 1 juli indienen zoals ik daarnet reeds aan bepaalde collega's heb gezegd.

Wat de lasten van het verleden betreft, waarover ook verschillende collega's hebben gesproken, kan ik u bevestigen dat wij daarover opnieuw besprekingen hebben gevoerd met de nationale Regering. Er is vorige dinsdag een zeer goede vergadering geweest waar uiteindelijk het saldo dat door de Vlaamse Regering zal moeten worden betaald niet slecht is. Het is duurder uitgevallen dan het voorstel dat vroeger ter tafel lag en dat kwam van de heer Grootjans toen hij nog Minister van Financiën was. Toen bedroeg de kostprijs slechts 26 miljard frank, met andere woorden 4 miljard 423 miljoen frank per jaar. Nu zal het 32 miljard frank worden. Dat is dus eigenlijk nog niet zo slecht. Er is echter

dit verschil : deze betaling zal lopen tot 2015, zodat het draagbaar wordt op het vlak van de begroting van de Vlaamse Regering. De volgende vergadering heeft plaats volgende week dinsdag. Ik hoop u binnen de kortste tijd daarover meer nieuws te kunnen brengen.

De heer J. Van Elewyck : Er is toch nog geen protocol ondertekend ?

Minister P. Akkermans : Mocht dat zo zijn dan zou ik het u mededelen.

De heer J. Van Elewyck : Minister Walt Niel heeft hier gisteren verklaard dat er een protocol ondertekend was.

Minister P. Akkermans : Er is een voorstel van tekst maar er is nog geen ondertekening gebeurd. Dit voorstel zal volgende dinsdag in het overleg tussen de nationale en de Gewestregering opnieuw worden besproken.

De heer J. Van Elewyck : Ik roep de collega's die hier gisteren aanwezig waren tot getuige. Minister Walt Niel heeft gezegd dat er een protocol ondertekend was.

Minister P. Akkermans : Er is een protocol in de maak, maar voor zover het mij bekend is, is er nog niets ondertekend.

De heer J. Van Elewyck : Dank u wel, dat is interessant.

Minister P. Akkermans : Ik kom thans aan de vraag van de heer Van Durme, die hier niet meer aanwezig is.

De heer J. Pepermans : Hij moest dringend weg, maar ik kan hem uw antwoord overmaken.

Minister P. Akkermans : Wat de huurcompensaties betreft, heeft de heer Van Durme gevraagd bijzondere aandacht te besteden aan het aankopen en het huren. De heer Van Elewyck heeft daar trouwens ook over gesproken. In onze visie ter zake moet de maatschappij even goed de mogelijkheid hebben om te kopen als om te huren. Ik sluit geen enkele formule uit. Men heeft doen uitschijnen alsof het precies alleen zou bestemd zijn om te huren. Ik heb enkel gezegd dat indien de mogelijkheid bestaat en het juridisch onaanvechtbaar wordt, dat

Akkermans

morgen een maatschappij kan huren, ik dan natuurlijk de minst kapitaalintensive inspanning verkies,

Is er geen andere interessante oplossing dan kopen, of vreest men dat de eigenaar daar in belangrijke mate voordeel zou aan hebben, dan ben ik natuurlijk voorstander om te kopen. Er zijn mij echter veel gevallen bekend waar de eigenaar wel wil verhuren zonder aanspraak te maken op belangrijke voordelen maar alleen op een bepaalde maandelijkse huur. Hij zou zich dan toch moeten neerleggen bij het schattingsverslag van de ontvanger van de registratie of van het aankoopcomité. Persoonlijk geef ik de voorkeur aan het aankoopcomité. De procedure duurt iets langer maar geeft meer zekerheid dan de ontvanger van de registratie.

Mijnheer Van Durme had het over het contact met de eigenaar, de problematiek in verband met de verhuring, de leegstand en de kansarmen die er in moeten. Ik denk dat er een natuurlijke spreiding zal zijn door het feit dat de leegstand zal gespreid zijn. We zullen inderdaad veel werk moeten maken van de uitvoeringsformaliteiten. Ik heb mij trouwens voorgenomen om samen met de beheerders van de maatschappijen na te gaan hoe we die zaken het best aanpakken. Op het regionale vlak hadden reeds twee vergaderingen plaats. Het behelst veel werk maar het geeft nieuwe kansen aan de maatschappij en.

De heer Van Durme heeft ook gesproken over het probleem van de 100 miljoen frank. Ik neem liever een langzame start. Vermits het protocol tussen de Ministers Pede en Akkermans volgende week ter bespreking is hoop ik nog altijd in een goede afloop van deze geschiedenis.

De heer Van Elewyck had het over de sociale woningbouw voor de armsten en waarschuwde voor ghettovorming. Ik verwijs in dit verband naar de Regeeringsverklaring. Ik kreeg dienaangaande een opdracht en moet die uitvoeren. Ik houd rekening met zijn bekommernis, die ik niet helemaal deel, maar ik geef toe dat er daaraan aandacht dient besteed. Er moet voor de

maatschappij en inderdaad een evenwicht bestaan tussen inkomsten en uitgaven. Ik kan aanvaarden dat dit de oorzaak is van het feit dat men van de ideale weg van de huisvesting is afgestapt, maar het verlangen naar dat evenwicht mag niet overheersen. Wij leven niet in een kapitalistische structuur zodat er een andere mogelijkheid moet bestaan. Natuurlijk pleit ik voor een solidariteit onder de huurders, wie niet? Toch mag men niet overdrijven. Het mag toch niet zijn dat in deze structuren de kansarmen niet aan hun trekken komen. De statistieken, die ik over enkele weken hoop te kunnen publiceren, liegen er niet om.

Wanneer 60 procent van de huurders van onze maatschappijen een nettobelastbaar inkomen hebben tot 500.000 frank en de anderen van meer dan 500.000 frank, zelfs van één miljoen en 1,2 miljoen frank, dan moeten wij toch naar een goede oplossing zoeken. Degenen met een groot inkomen die een huurwoning betrekken zouden toch ten minste de commerciële huurwaarde moeten betalen of de gelegenheid krijgen om een huis te kopen — ik spreek niet over appartementen maar over eengezinswoningen — zodat er opnieuw middelen vrij komen om op een ordentelijke manier verder aan sociale huisvesting te doen.

De heer J. Van Elewyck : Laat het coëfficiënt van het plafond 2 springen en u heeft al onmiddellijk een belangrijke mogelijkheid.

Minister P. Akkermans : Dat is een van de mogelijkheden. In verband met de huurtoelagen heb ik reeds enige zaken kenbaar gemaakt, maar dit punt is nog niet uitgewerkt. Dit zal gebeuren in overleg met de maatschappijen. Aan de leden van de Commissie heb ik beloofd het systeem van de huurtoelagen zeer uitgebreid te bespreken, zoals wij dit ook gedaan hebben met de bouwpremie.

Mijnheer De Seranno, ik begrijp uw verlangen. In de Regeeringsverklaring staat echter dat het een eenduidig programma moet zijn voor de verschillende maatschappijen. U heeft rentevoeten geciteerd van 7,5 procent, 2,5 procent en 4,5 procent. Er is een verschil in de *ristorno's* van de rentevoe-

ten. Wanneer morgen een koopwoning ter beschikking wordt gesteld, dan moet dit door de verschillende maatschappijen kunnen gebeuren aan dezelfde voorwaarden. Dit is een beetje delicaat en hangt samen met de herstructurering.

De heer J. De Seranno : De rentevoet die u aanrekent is veel te hoog.

Minister P. Akkermans : Maar nu worden wij geconfronteerd met rentevoeten van 7,5, 2,5 en 4,5 procent.

De heer J. De Seranno : Maak het gemiddelde.

Minister P. Akkermans : Het moet natuurlijk ook nog betaalbaar blijven.

De heer J. Van Elewyck : Ik zeg niet dat u niet correct was, maar men moet over alle informatie beschikken. Deze 2,5 procent betaalt men op het elk jaar geherwaardeerd patrimonium, terwijl de 7,5 procent betaald wordt op een vast kapitaal dat als kapitaal onverantwoord blijft. De 2,5 procent groeit in de loop van de jaren natuurlijk sterk aan.

De heer J. De Seranno : Wij kunnen dit nog eens bespreken, maar mijn vraag was om de 7,5 procent te verlagen wanneer men het eigendom wil promoten.

De heer J. Van Elewyck : Dat is geen probleem.

Minister P. Akkermans : U hoort het, mijnheer de Voorzitter, zelfs vanuit dit halfroond gaat men akkoord, weze het over verschillende oplossingen.

Collega De Seranno, ik ben natuurlijk ten eerste gesensibiliseerd om in verband met de herstructurering oplossingen te vinden voor de boedelscheiding en voor de Vlaams-Waalse springstof die links en rechts aanwezig is. U moet evenwel toegeven dat dit eigenlijk nog een verantwoordelijkheid is van de nationale Regering. De maatschappijen zijn nog altijd nationaal. Ik zie hier en daar zaken gebeuren die niet door de beugel kunnen. Ik kan niet aanvaarden dat morgen verliezen, die bijvoorbeeld in het Waalse landsgedeelte worden geleden, worden afgeboekt van de reserves die nu bestaan. Dat is in mijnen

Akkermans

hoofde onaanvaardbaar. Dat is iets dat hoe dan ook niet kan.

Daarenboven zou ik u willen zeggen dat de Vlaamse Regering, bij het geven van de laatste machtigingen, de eis heeft gesteld dat de gelden die ter beschikking kwamen moesten worden gebruikt om Vlaamse ondernemers te betalen. Dat was niet altijd het geval in het verleden, maar dat is de voorwaarde die wij nu hebben gesteld bij het vrijgeven van de laatste betalingschijf.

U vraagt ook aandacht voor geen te grote projecten. Ik meen dat in sommige omstandigheden een groot project kan verantwoord zijn. Ik deel evenwel ook uw mening dat heel wat kleinere projecten aan bod moeten komen. Ik denk dat wij in het verleden de fout hebben gemaakt door te grote groepen van driehonderd à vierhonderd woningen bijeen te plaatsen.

De heer J. De Seranno : Het betrof hier een wijze van spreken. Wanneer men bevolkingsgroepen heeft van verschillende leeftijd dan stelt er zich geen enkel probleem.

Minister P. Akkermans : U heeft dan ook aandacht gevraagd voor de subregio's en in het bijzonder voor de Antwerpse Kempen. Dit probleem is natuurlijk niet zo eenvoudig maar u weet dat wij over een degelijke studie van de GOM beschikken inzake de huisvestingssituatie in de provincie Antwerpen. Een dergelijke studie bestaat ook over de provincie Limburg evenals over de provincie West-Vlaanderen. Ik denk dat wij de middelen en de mogelijkheden hebben om, op basis van deze studie, voldoende criteria los te weken om in deze subregio's initiatieven te nemen.

Ten slotte wil ik mij nog richten tot collega Pillaert, die natuurlijk met mij akkoord gaat op het vlak van de gezinsvriendelijkheid en de lage inkomens. Ik dank hem daarvoor.

Het is inderdaad zo dat voor een gezin met drie kinderen de premie die wij ter beschikking stellen een aalmoes blijft, maar onze middelen zijn beperkt. Daarop kwam heel wat kritiek.

Zoals wij uitvoerig in de Commissie hebben besproken, is het zo dat een huis voor een gezin met drie kinderen een andere conceptie krijgt. Het is duidelijk dat wij hier onze inspanningen moet voortzetten.

Er werd gezegd dat het voordeel dat men krijgt wordt geneutraliseerd door de verhoging van de BTW. Er zijn evenwel grenzen. Men moet toch voorzichtig zijn wanneer men een bepaalde kritiek formuleert.

Ik neem een voorbeeld. Een gezin gaat bouwen en sluit een lening af van anderhalf miljoen frank voor een woning ter waarde van 2 miljoen frank. Met de BTW aan 6 procent had dat gezin vroeger een voordeel van 11 procent. Op 2 miljoen frank is dat 220.000 frank. Bovendien kreeg dat gezin met drie kinderen een bouwpremie tussen de 400.000 en de 500.000 frank — dat maakt samen 7 à 800.000 frank — en daarbij nog een rentetoelage op de lening — nemen wij een lening van anderhalf miljoen frank — van 4 procent gedurende 20 jaar. Een lening aan 4 procent op anderhalf miljoen frank betekent 60.000 frank per jaar, en na 20 jaar is dat 4,2 miljoen frank. Dat is een dure operatie. Er zijn grenzen.

Wij kunnen veel premies geven, maar toch kan dat alleen gebeuren voor mensen die al 400.000 à 500.000 frank hebben, gekregen, geërfd of verworven. Er moet een aanvangskapitaal zijn, om de grond te kopen en dergelijke.

Wat moeten wij dan doen voor diegenen die dat aanvangskapitaal niet hebben ?

Het beleid moet proberen de feiten op een rij te zetten om na te gaan op welke manier wij de kerk in het midden kunnen houden. Wij moeten rechtvaardig blijven, dat is onze opdracht.

U hebt nog voorstellen gedaan in verband met de saneringspremies en de aanpassingspremies voor woningen die 20 jaar oud zijn. U pleit voor minder oude huizen. Volgens mij hebt u gelijk als het gaat om saneren.

In de besprekingen die tot nu toe zijn gevoerd zou men de aanpassingspremie voor een gezin gelijk willen stel-

len met een bouwpremie. Ook ik ben een beetje die mening toegedaan. De besprekingen zijn nog niet rond. Het blijft een probleem een oplossing te vinden voor die mensen. Wij kunnen niet blijven werken met saneringspremies. Wij moeten een andere oplossing vinden, eventueel onder de vorm van een aanpassingspremie voor die gezinnen die belangrijke verbouwwerkzaamheden moeten uitvoeren die niets te maken hebben met sanering maar die nodig zijn ingevolge gezinsuitbreiding.

Tot besluit ga ik akkoord met veel collega's. Ook ik vind het jammer dat de Vlaamse Regering, die enorme inspanningen doet voor de huisvesting, de return van die inspanningen niet kan verzilveren bij de nationale Regering.

Ingevolge de besprekingen die nu bezig zijn neemt de nationale Regering een belangrijk deel van de lasten uit het verleden over. Het zou goed zijn bij de beschouwingen over deze problematiek ook rekening te houden met de return van de inspanningen. Dat maakt het voorwerp uit van de onderhandelingen die Minister Geens nu voert met de nationale Regering.

De heer J. Van Elewycq : Mijnheer de Voorzitter, mag ik één kleine vraag stellen, dan moet ik niet aan het woord komen tijdens de repliek.

De Voorzitter : Akkoord, mijnheer Van Elewycq

De heer J. Van Elewycq : Zowel collega De Loor als ikzelf hebben gesproken over het nieuw gecreëerde onevenwicht tussen de kredieten voor het Woningfonds enerzijds en voor de NLM en de NMH anderzijds. Om misverstanden te voorkomen, en ik weet hoe snel die in de politiek ontstaan, herhaal ik dat niemand heeft gezegd dat de kredieten voor het Woningfonds omlaag moeten gehaald worden. Wij hebben alleen gezegd dat die kredieten vroeger praktisch gelijk waren en dat er nu plots een enorm onevenwicht is ontstaan. Wij vinden dat niet rechtvaardig.

Minister P. Akkermans : Ja, dat is omdat de Regering in haar beleidsverklaring de nadruk heeft gelegd op gezins-

Akkermans

vriendelijkheid.

De heer J. Van Elewyck : De andere zijn ook gezinsvriendelijk.

Minister P. Akkermans : Maar u moet in alle objectiviteit toegeven dat er een verschil is tussen de opdracht van het Woningfonds en die van de Nationale Landmaatschappij.

De heer J. Van Elewyck : Precies daarom.

Minister P. Akkermans : Het is om deze reden dat de Executieve akkoord ging met ons voorstel om de mogelijkheden voor het Woningfonds iets te verhogen.

De heer J. Van Elewyck : Het is dus een politieke beslissing ?

Minister P. Akkermans : Dat is geen politieke beslissing. De Vlaamse Raad heeft de beleidsverklaring goedgekeurd waarin kansarmen, gezinsvriendelijk en subregio's duidelijk worden beklemtoond. Ik voer de beleidsverklaring uit.

De heer J. Van Elewyck : Dat kan ook op een andere manier.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 uur opnieuw bijeen om de algemene bespreking voort te zetten met de materies welzijn, gezondheid, onderwijs en vorming en buitenlandse en externe aangelegenheden.

Is de Raad het daarmee eens ? (**Instemming**)

Dan is aldus besloten.

De vergadering is gesloten.

— De vergadering wordt gesloten om 21.02 uur.